

Független Újság

politikai napilap

Viharos lelkesedéssel fogadta el a parlament mindkét Háza a Felvidék visszacsatolásáról szóló javaslatot

Kánya Kálmán történelmi beszámolója — Kánya: Fegyverrel is vissza tudtuk volna szerezni... — A kiscgazdapárt örömmel és boldogsággal fogadta el a javaslatot — Rassay nagy beszéde a népi elvről s a történelmi Magyarországról

A Felvidék visszacsatolása véget ért. Ennek a felejthetetlen nagy ünnepek utolsó állomása volt az országgyűlés szombati ülése. Az a nagy szerű lelkesedés, amellyel minden párt elfogadta a Felvidék visszacsatolásáról szóló javaslatot, az a generális elismerés, amellyel mindenki aláírta a magyar kormány külpolitikáját, mindennél nagyobb dicséretre szolgált, akik a nemzet életét ezekben a válságos napokban vezették. Csak néhányan voltak — inhenonnan renegátok — akik ezt a lélekemelő ünnepélyt meg akarták zavar-

ni. Számukra ez a parlamenti ülés csak jó alkalom volt, hogy fenyegetkedésüket kiéljék. A nemzet többsége azonban tudja, hogy a Felvidék visszacsatolása ezzel a ténnyel ért véget, a nemzet a maga választott képviselői útján így írta alá és így fogadta el a kormányzat ezt a tényleges döntését. Ez a parlamenti ülés ekesen bizonyítja, mennyire szükség van magára a parlamentre. Abban a teremben, ahol éles és kemény ellenzéki kritikák hangzottak el, ime mindenki egybeforrott. Ebből pedig a hatalmonlevők csak erőt meríthetnek,

mint ahogy a kritikák is csak a nemzet javát szolgálták. A parlament újra megmutatta, hogy el, hogy szükség van rá, hogy a magyar nemzetben nincsenek végzetes hibák, meddő ellenzéki kritikákért való kritika, hanem csak a nemzetért való különböző utakon haladó munka.

Azok pedig, akik ezt nem voltak hajlandók elismerni és ezen a szent napon is zavart akartak kelteni, legjobban ténnek, ha magatartásuk következményeit levoznak.

követelésünk érvényesítése érdekében és nem is lett volna semmi okunk arra az aggodalomra, hogy súlyosabb következményekkel járhatna. Hogy mégis sikerült célunkat elérni, ez talán éppen arra a körülményre vezethető vissza, hogy elszántságunkat illetőleg kétség sehol nem állott fenn.

Beszéde végén Kánya Kálmán köszönetet mondott Lengyelországnak baráti magatartásáért, továbbá megemlékezett a jugoszláv kormány nyugodt és korrekt magatartásáról, amely lényegesen hozzájárult a magyar-jugoszláv viszony fejlődéséhez.

Kánya Kálmán ezután melegen üdvözölte az anyaországhoz visszatérő magyarságot és vezetőinek érdemeit, azt az önfeláldozó munkát, amellyel lényegesen hozzájárultak az elért eredményhez.

Viharos tetszés kísérte mindvégig Kánya Kálmán beszédét. Amikor a felvidéki magyarság képviselőihez szólott,

a képviselők lelkesen fűtettek Szűllő, Jaross és Esterházy mellett. A külügyminiszter beszéde végén pedig helyükről felállva percekig tartó éljenzéssel és tapsal ünnepelték Kányát.

Kánya beszéde után az elnök szünetet rendelt el.

A képviselőház ülése

Budapest, november 12. Szombaton délelőtt 10 órakor ült össze a képviselőház, hogy törvénybe iktassa a Felvidék visszacsatolását. — Kornis Gyula elnök nyitotta meg az ülést és szavaiban megemlékezett Kemal Atatükről, az elhunyt török államfőről.

Tasnady-Nagy Anrás a törvény-

javaslatot ismertette és hangzott, hogy ez a törvényjavaslat bizonyos Ház minden tagjában az öröm és igaz hazafiaság érzését kelti fel.

Az egész Ház hatalmas éjenzése és tapsa kíséretében emelkedett ezután szólásra Kánya Kálmán külügyminiszter.

és a helyzettől megkövetelt katonai intézkedések megtételéhez folyamodott.

Ezentúl máresak diplomáciai tárgyalások folytak és a csehek itt lényegesebb engedményeket tettek, de nagyobb városok átadásáról hallani sem akartak. Így került sor a döntőbírósg felkérésére. A baráti nagyhatalmakra a legnagyobb bizalommal bízunk a vitás kérdések eldöntését.

A német-olasz döntőbírósg követeléseinek kilencven százalékat valóban honorálta is. Hangsúlyozta a külügyminiszter, hogy a kérdést békés úton oldottuk meg, de elvontunk határozva minden eszély köz igénybevételére

Kánya külügyminiszter a történelmi tárgyalásokról

A külügyminiszter tájékoztatta a Házat az elmúlt hónapok diplomáciai küzdelmeiről. Megemlítette, hogy

a most eldölt harc kiindulási pontja az a törekvés volt, hogy a csehszlovák állam a néprajzi elv alapján az európai nagyhatalmak közreműködésével újjáépíttessék.

Ez a törekvés a szudétánémet megmozdulásból indult ki. A külügyminiszter ismertette Chamberlain és Hitler tárgyalásait, amiket a béke érdekében folytattak az államférfiak. Itt sikerült Hitlernek meggyőznie az angol miniszterelnököt arról, hogy a szudétánémetek sorsát egyedül néprajzi alapon, az önrendelkezési jog maradtalan megvalósításával látja megoldottnak.

A magyar kormány kezdettől fogva azon dolgozott, hogy ne csak német-cseh viszályról beszéljen a világ, hanem oldják meg Csehszlovákia magyar kérdését is.

Ennek volt eredménye a müncheni

egyezmény pótkönyvével, amelyben a magyar kérdés rendezésére három hónapi határidőt írtak elő.

Kánya külügyminiszter ezután arra mutatott rá, hogy a müncheni egyezmény után mi az új határ megállapításánál ragaszkodtunk az egyenlő elbánás elvéhez, vagyis ahhoz, hogy

Prágában ugyanolyan mértékkel mérjenek bennünket, mint a németeket és lengyeleket. A csehek azonban igyekeztek húzni-halasztani a tárgyalásokat,

még a komáromi tárgyalásokon is igen sok húzódozás és halogalás volt észlelhető. A komáromi cseh ajánlat nem haladta túl az egyszerű határkiigazítás fogalmát és nyilvánvalóvá vált az a feltevés, hogy

a csehszlovák delegáció halogató taktikája arra irányult, hogy időt nyerjen a csehszlovák hadsereg átállítására.

A magyar kormány kénytelen volt megszakítani a tárgyalásokat

A kiscgazdapárt boldog büszkeséggel fogadta el a javaslatot

Az elnök tizenegy óra után néhány perccel újból megnyitotta az ülést.

Klein Antal volt az első felszóló.

— Az az ünnepi hangulat, — mondotta —, amely a külügyminiszter úr exorzéja során megnyilatkozott, ékes bizonyítéka annak, hogy

becsületes, önzetlen, hazafias, áldozatkész és eredményes munkát végzett.

Ezután Klein Antal kijelentette, hogy

a független kiscgazdapárt örömmel, boldogsággal és büszkesé-

séggel fogadja el ezt a javaslatot.

— Az öröm könnyeivel szavazzuk meg ezt a törvényjavaslatot. Kinek köszönhetjük, hogy idáig jutottunk?

Az egész nemzetnek a legnagyobb hálaival kell arra a férfira gondolni, aki immár 18 éve tartja kezében az ország kormányrúdját.

Az egész ország az ő nevével visszhangzik. (Oriási taps.) Meg kell emlékeznem azokról a férfiakról, akik e kiváló vezérünk segítőitársai voltak.

elsősorban a helyes külpoliti-

Debrecenbe leszállt az ősz Ferenc József útján jött nesztelen

**sáros, nedves időben
övíja egészségét a köz-
ismereten jóminőségű**

„Neumann” Cipővel

**kál trányzat lefektetőjéről:
Gróf Bethlen Istvánról.**

A munka folytatásáról, aki a berlini római tengelyt kovácsolta: néhai Gömbös Gyuláról, a tengely erősítőjéről: Darányi Kálmánról és arról, aki most mindezt eredményesen felhasználta: Linderdy Bejáról.

Minden név megemlékezésként alkalommal újabb és újabb tapsban törek ki a Ház tagjai.

— Pártom mindenkor elismerte, hogy a magyar külpolitika helyes irányban halad.

— Megemlékezem a magyar népről.

A trianoni határon túl a megaláztatások kálváriáján ment át a nép. Elismerés illeti a határokon túl sokat szenvedett népet és vezetőit. — Amidőn ma visszatérnek, megállapíthatjuk, hogy hűen sáfárcodtak és megtartották magyar lelküket és hitüket.

En, mint nemzeti kisebbséghez tartozó képviselő, büszkén megállapíthatom, hogy ez az ország mindig hű édesanyánk volt. (Óriási taps.)

Beszédét azzal fejezte be, hogy az egész nemzet együtt munkálkodva, a nemzetiségeket szívére öltve halad majd tovább. A javaslatot ebben a reményben fogadta el.

Vit.: *Cifolassy* Gábor arról beszélt, hogy a hadsereg felkészültségében még rövid pihenőt sem szabad hagyni.

Tobler János hangzott, hogy a javaslat az igazi nemzeti egység jegyében folyt le. Örül az ország, mert megszűnt a Felvidék rabsága és Magyarország élén olyan férfi áll, akinek nevezésével elérte az ország a teljes boldogságot.

Epeknél a szavaknál a Ház tagjai felállva éljenztek a kormányzót. *Tobler* hangzott, hogy a visszakerülőknél voláiban a szabad Magyarország független polgárainak kell lennie. A Ház viláros tapsa közben emlékezett meg a felvidéki magyarság vezetőiről és a még mindig elszakított szenvedő magyar városokról.

A szociáldemokraták szónoka

A szociáldemokraták szónoka, *Peyer* Károly, a legteljesebb elismerés hangján emlékezett meg a kormányzóról. *Kánya* külügyminiszterrel és *Teleki* Pál grófról.

— Bár világnézeti szempontból élesen szembenállunk Olaszországgal, — folytatta *Peyer* — mégis elismeréssel kell megemlékezni arról a támogatásról, melyet az olaszok nyújtottak Magyarországnak. Sajnálatos, hogy területei igényeinket nem minden vonatkozásban elégitették ki, áll sokszor kis kérdéseknél is, mint például Pozsonyigefalunál. Ezt a problémát olyan módon rendezték, mely nem jelenthet megoldást.

Pálffy-Daun József gróf: *Hitler* garantálta Pozsony!

Peyer Károly: A ruszin területekkel is Magyarország hátrányára döntöttek, pedig mi legalább annyi jogot biztosítottunk a kisebbségek számára, mint bármely más állam.

Rassay a népi elvről és a parlament szerepéről

A következő szónok *Rassay* Károly volt. Arról beszélt, hogy a népi elv gondolata szemben áll a Szent István-i gondolattal, a történelem lényével és a magyar nemzet elhivatottságával. Belső kormányzati elv ugyanakkor elfogadható, de középeurópaiak lehetetlen a jövő rendezése olajjal a népi elvet kizárólag elfogadni. A magyar állam kialakításában a Szent István-i gondolattal párhuzamba kell állítani a gazdasági és lelki adottságokat. A magyar nemzet és a régi Magyarország területén élő nemzetiség mindig együtt küzdöttek. A *Zrinyiket*, *Frangepánokat*, *Pöllenbergek* és *Damjanichokat* nem lehet kilátni a magyarság kebléből. Az elért eredmény annak köszönhető, hogy a nemzet nem fért arra az útra, melyre a múlt öltözképet, mint kopotlat, le akarja venni. Vigyáznunk kell,

**Moskovits József úriszabó
polgári és katonai munkát
szakszerűen készít
Piac u. 41.**

hogy ne legyen lelki ellentét a visszakerült és az itt élő magyarság között. A nemzet felépítését a parlament vitte véghez és így a parlamenthez joggal ragaszkodnunk kell.

Rassay beszédét állandóan meg akarták zavarni a *Rejniss-Matolcsy*

**Fülöpné Moskovits Lili
legdivatosabb szabással
készít női angol kosztümöt
és kabátot
Piac u. 41.**

klíkk emberei, azonban a képviselőház tagjai élesen elítélve elhallgatták az okvetetlenkedőket.

Hubay Kálmán a törvényjavaslatot elfogadta. *Vázsonyi* János és *Csoó* Lajos ugyancsak elfogadta a javaslatot.

Elfogadva!

Lányi elnök megállapította, hogy a Ház általánosságban elfogadta a javaslatot. *Rupert* Rezső felszólalása után a javaslatot részleteiben is elfo-

gadták s ezzel az ülés délután 2 órakor véget ért.

Délután 4 órakor a Ház rövid ülést tartott, melyben a javaslat harmadszori olvasás után is elfogadták.

Történelmi ülés a felsőházban

Ravasz püspök nagy beszéde — Puky Endre: Új eszmékkel, új gondolatokat hoznánk a visszatértek...

Budapest, november 12. (MTI) A felsőház közjogi és pénzügyi bizottsága szombat délután együttes ülésben tartotta a magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal való egyesítéséről szóló törvényjavaslatot s

mind általánosságban, mind részleteiben elfogadta.

A felsőház szombat délután ugyanolyan ünnepélyes keretek között tárgyalta a felvidéki törvényjavaslatot, mint délután a Ház. A felsőházi tagok igen nagy számban jelentek meg az ülésen. Ott voltak a kormány tagjai teljes számban és a püspöki kar majdnem mind. A karzatok is megteltek.

Széchenyi Bertalan gróf elnök 6 órakor nyitotta meg az ülést. Először megemlékezett arról a fenséges, lelékbemarkoló élményről, amit a kegyetlen trianoni rabság alól felszabadult felvidéki testvéreinknek viszontlátása és szívünkre ölelése jelent. Mélyen átértézt hálánk és szívből fakadó köszönetünk száll régi barátunk, a hatalmas németbirodalom és annak vezetője, *Hitler* Adolf felé. Hálánk és köszönetünk száll a baráti nagy olasz birodalom és annak klasszikus vezetője, *Mussolini* felé, úgyszintén a velünk évszázados barátságban élő lengyel nagyhatalom felé, aki most döntő napjainkban ismételen megkapó módon kifejezésre juttatta irántunk való érzelmét.

A felsőház tagjai lelkes tapsai és éljenzéssel tüntettek Németország, Olaszország s Lengyelország mellett s lelkesen éljenztek *Hitler*t, különösen pedig a *Duce*t.

— A felsőház — folytatta az elnök — szívből fakadó hódolatát, háláját és ragaszkodását fejezi ki minden igaz magyarral együtt nemzeti megújulásunk s felemelkedésünk vezetőjének, *Horthy* Miklós kormányzónak és elismerését, háláját és köszönetét nyilvánítja a magyar kormány iránt, lelkes, kitartó és eredményes tevékenységéért.

A felsőház tagjai felállva ünnepelik a kormányzót, majd lelkesen éltették a kormányt.

Az elnök ezután az ünnepélyes alkalomból néhány percre felfüg-

gesztette az ülést. A szünet után *Széchenyi* Bertalan gróf elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Kemál Atatürk* nek. Törökország újjáépítőjének és modern megszervezőjének elhunytáról. Szavait a felsőház tagjai állva hallgatták végig. Utána az elnök elporentálta a felsőház időközben elhunyt tagjait.

A felsőház délután megkezdte a magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal egyesítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Szontagh Jenő jegyző felolvasta a törvényjavaslatot, melyhez elnök *Serédi* Jusztinián szót hozott, kijelentette, hogy a törvényjavaslat első részét, mely a felvidéki területek visszacsatolásáról szól, igaz, magyar lelkesedéssel köszönte, a másikat pedig a kormányának szóló rendkívüli felhatalmazást szívesen megszavazta.

Serédi Jusztinián hercegprímás nagy tapsal fogadott beszéde után *Ravasz* László ref. püspök emelkedett szólásra. Hangzott, hogy bár a visszacsatolás látszólag bírtelen történt, mégis

több, mint húsz év óta minden esemény ezt készíti elő Európában. Hiábavaló lett volna azonban minden személyi erő-

feztetés, hogyha a felvidéki magyarság két évtized megfeszített szenvedései között is nem maradt volna meg igazán és teljesen magyarnak. De nemcsak a Felvidékre gondoljunk, hanem gondoljunk minden szenvedő, bizó és váró magyarra.

(Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

— Szólni akarok azokhoz — folytatta *Ravasz* püspök —, akik átjötték ide hozzánk, idegen fajúak és nyelvűek. Azt mondom nekik, — hogy

a magyar lovgiasság erkölcsi törvénye ugyanaz a szabadságot fogja adni nekik is, amit magunk vére számára odaát kívánunk.

Utána *Puky* Endre üdvözölte a visszatérő magyar testvéreket. Új eszméket, új gondolatokat hoznak hozzánk, amelyeket lehetetlen meg nem értenünk s amelyeket az eddiginél is szociálisabb tartalommal teitett magyar kormány új irányvonalába kell állítani.

Az elnök a tanácskozást befejeztnek nyilvánította, majd a felsőház általánosságban és részleteiben is elfogadta a javaslatot.

Tildy Zoltán indítványára a ház külön ülést tartott a Felvidék vezetőinek

Budapest, nov. 12. (MTI) Este félnyolckor, a felsőház ülésének befejezése után *Kornis* Gyula elnök újból megnyitotta a Ház felfüggesztett ülését. Bejelentette, hogy átirat érkezett a felsőházból, a felvidéki törvényjavaslat elfogadásáról.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tett, hogy a Ház bizonytalan időre napolja el magát. Az elnöki napirendi indítványhoz *Tildy* Zoltán szökölt fel. Kijelentette, hogy elfogadja az elnöki javaslatot, de egy kérést intézett az elnökhöz. *Javasolja*, tartson a Ház ülést a következő hét valamelyik napján, hogy a Ház hódolhasson a felvidéki képviselők behívásával azoknak a férfiaknak, akik húsz kemény éven át hősiessé, becsülettel állták a harcot.

Inrédy Béla miniszterelnök röviden válaszolt *Tildy* Zoltán felszólalására.

— Maga az a tény, — mondotta miniszterelnök —, hogy a törvényjavaslatban a kormány kezdeményezte a Ház kiegészítését, a visszakerült felvidéki lakosság képviselőivel, bizonyítéka annak a szándékának, hogy a kormány szükségesnek tartja ezt a lépést s ennek hogy a kormány nem zárkózik el attól, hogy ez a kezdeményezés minél előbb valóra váljék. A maga részéről azon tesz, hogy a *Tildy* Zoltán által előterjesztett kérés minél előbb valóra váljék.

Tekintettel arra, hogy még össze kell állítani s behívandó képviselők jegyzékét, nincs ma abban a helyzetben, hogy határozott időpontot jelöljön meg. Azon lesz, hogy a Ház ezt az aktust minél előbb végre hajthassa. A Ház túlnyomó többsége a szavazásnál az elnök napirendi javaslatát fogadta el. Ezzel az ülés véget ért.

Kiló olcs

Budapest, n hivatatos lap közli a kormány miniszternek a cukorár l

E rendelkezés eukor arát a árszínvonalra ügyminiszter új arak Buda fillérrel,

vidéken ped lérrel, vagy

114 rusz

Munkács, no visszatérés na magyar nemze nél

114 község k kezett, kérve hoz való v legrosszabb

A politik tek k

Ungvár, nov Ruszintöld no szervezetei no gyűlést tartott zatát emlékirta ták Csehszlová ciaoország, Né szág, Lengye Magyarország mányaihoz.

Az emlékir Russj képvisel

Kül

AS B5 D4 A

Délutáni Divatselyo Gyapju d 140 széles egész

450-tóni ruhár

3 A3

Piac-u. 44.

Kilónként 24 fillérrel olcsóbb lett a cukor

Budapest, november 12. MTI: A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kormánynak s a pénzügy-miniszternek

a cukorár leszállításáról szóló rendeletét.

E rendelkezésekkel a kormány a cukor árát a világháború előtti árszínvonalra szállította le. A pénzügyminiszter által megállapított új árak Budapestén kg-ként 22 fillérrel,

vidéken pedig kg-ként 24 fillérrel, vagyis majdnem 20 szá-

zalékkal alacsonyabbak az eddigi áraknál.

Ez azt jelenti, hogy a kristálycukor ára Budapestén kg-ként 128 fillérről 106 fillérre,

vidéken 132 fillérről 108 fillérre csökken.

Az országos viszonylatban, vagyis az egész ország cukorfogyasztását véve számításba, ez az áresökkenés évenként több mint

25 millió pengő megtakarítást jelent a fogyasztóknak.

114 ruszin község kérte a visszacsatolást Munkácson

Munkács, november 12. MTI: A visszatérés napján Munkácson, a magyar nemzeti tanács elnökségénél

114 község küldöttsége jelentkezett, kérve a Magyarország-hoz való visszacsatolását, a legrosszabb esetben pedig a

népszavazást. A kérést írásban is átnyújtották, aláírva, s a kérvényező községek pecsétjével ellátva.

Akikről a csehek megállapították, hogy a küldöttséggel átjöttek Magyarországra, azokat rögtön letartóztatták.

A politikai és egyházi ruszin szervezetek követelik az Ungvárhoz való csatolást

Ungvár, november 12. MTI: A Ruszintöld politikai és egyházi szervezetei november 3-án nagygyűlést tartottak és annak határozatát emlékiratba foglalva elutatták Csehszlovákia, Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország, Lengyelország, Románia, Magyarország és Jugoszlávia kormányaihoz.

Az emlékiratban Karpatska-Russzj képviselői bejelentik, hogy

a bécsi döntőbírósi határozat után is oszthatatlannak tekintik Ruszinszko területét és kérik, hogy a Kárpátok déli részén lakó ruszin népek adassék meg, hogy állami hovatartozásának sorsáról az önrendelkezési jog alapján magadönthessen általános népszavazás útján, a néprajzi területek egyesítése céljából (A ruszin területeket, beleértve a Ruszinszkoiban levőket is), Ungvár fővárosához és Mun-

kácshoz való csatolással.

A ruszin föld politikai és egyházi szerveinek nyilatkozatát a november 3-i nagygyűlésen fogadták el. Ruszinszkoiban azóta az általános helyzet megváltozott és pedig annyira, hogy

ma már a ruszin föld nem népszavazást, hanem közvetlen csatlakozást követel.

A Ruszintöld lázadás kitörése csak a legmesszebbmenő cseh brutalitás tudja megakadályozni, így is napirenden vannak a zavargások. Mindaddig mintegy

30 tanítót és papot tartóztattak le.

A lakosság hangulata a végsőkig feszült.

Disztribúció a német és olasz újságírók tiszteletére

Budapest, nov. 12. Kolosváry Borcsa Mihály, miniszteri tanácsos, a miniszteri sajtóosztály vezetője, a Budapestben tartózkodó olasz és német újságírók tiszteletére ebédet adott, amelyen résztvettek a magyar sajtó képviselői is.

Német retorziók a párisi merényletért

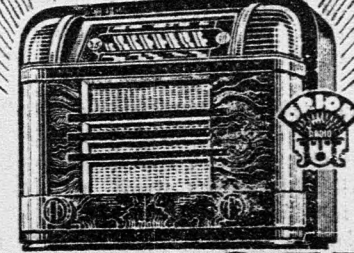
Berlin, november 12. Göring rendelet adott ki, melyben a zsidóknak megtiltotta minden keresztény színház, mozi, hangverseny, kulturális nyilvános előadás látogatását.

1931 január 1-től fogva zsidó nem lehet kézműiparos, nem lehet árusítóhelye, nem vezethet kiviteli üzletet.

Dr. vitéz Bessenyei Lajos kitüntetése

Budapest, november 12. MTI: A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr. vitéz Bessenyei Lajos debreceni tank. ny. kir. főigazgatónak a tanügyi igazgatás

**KOMÁROM
LOSONC
ÉRSEKÚJVÁR
KASSA
UNGVÁR
IPOISZÁG
MUNKÁCS
BEREGSZÁZ
ROZSNYÓ**

ORION
radio

Kötelesek a zsidók minden fombolást saját költségükön helyrehozni, a biztosításokat a német államának foglalta le. A német zsidókra egymilliórd márka kártérítést vetettek ki a párisi merényletért.

és felügyelet terén teljesített értékes szolgálataiért a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta.

Az északi területek visszaadása csak kezdet — mondotta Rothermere lord

Budapest, nov. 12. Budapest, székfőváros szombatán lord Rothermere tiszteletére a Szent Gellért szálló éttermében estebédet adott. Az első pohárköszönőt Koraffiáth Jenő titkos tanácsos mondta az angol király s a kormányzóra. A főváros nevében Schuller Dezső alpolgármester meleg szavakkal üdvözölte a lordot.

Az üdvözlésre a lord válaszolt: Tanuja voltam tegnap Kassán annak a gyönyörű ünepségnak, amely megmu-

tatta, hogy az egész világ fegyverét sem képesek elnyomni az önk nemes nemzetét és eltiporni ezt a szent földet. Most igazságot törlesztenek. Azt mondom törlesztenek, mert szentül hiszem, hogy az északi területek visszaadása csak kezdet. A magam részéről a jövőben is minden lölem teljességgel el fogok követni, hogy nemzetünk segítségére lehessenek, amint azt ezáltal is mindig szívesen meglettem.

Országos vásárok

November 14-én, hétfőn: Csorna, Gyöngyös, Hajduböszörmény, Halászi, Kápolna, Kétegyháza, Kocsér, Lovászpata, Mátészalka, Mosonszentjános, Nagyatád, Nógrád, Ózd (országos), Perkáta, Rakamaz, Sárobgárd, Sopron, Solt, Szank, Szekszárd, Szigetvár, Tiszacsécs, Tiszaszentimre. — 15-én, kedden: Borsodnádasd, Gelej, Jánosház, Lőrinci, Nagyrákos, Pölöske, Solt, Sósut, Szikszó (havi), Tápiószecső, Vajszló (havi). — 16-án, szerdán: Bajna, Balmazújváros, Hegyfalva, Högység, Lőrinci, Rudabánya, Szekesfehervár (havi). — 17-én, csütörtökön: Bajna, Keszthely, Pátka. — 18-án, pénteken: Aszód, Békés, Csenger, Dömsöd, Vész-

prém (havi). — 19-én, szombaton: Békés, Endrőd, Hármas, Rédec, Somogyvár, Sümeg, Szegvár. — 20-án, vasárnap: Fegyvernek, Szegvár.

Emelkedik a hőmérséklet

Jóslat: Gyenge légáramlás, több helyen köd. Egyes helyeken a felhőzet felszakadozása, a hőmérséklet kissé emelkedik.

Serdülő fiúknak és leányoknak adjunk időközönként reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Kérdezze meg orvosát.

*Különleges
ajánlat!*
csak exen a héten

- Délutáni ruhaselyem **1-98**
- Divatselyem estélyi és délutáni ruhára **2-25**
- Gyapju divat ruhaszővet **2-38**
- 140 széles t. gyapju divatszövet egész ruhára alkalmas darab **11-**

David
Piac-u. 44.

Hányféle jogeset lehet egy szerelemből?

Erdekes kárterítési ügy került a debreceni bíróság elé. A per szereplője egy fiatal kereskedőseged és egy nevelőnő, akik kölcsönösen indítottak egymás ellen kárterítési keresetet.

Evekkel ezelőtt történt, hogy a fiatalember és a szép nevelőnő megismerkedtek egymással. A kereskedőseged hosszú ideig udvarolt a leánynak, akinek azt ígérte, hogy elveszi feleségül, ha jobb körülmények közé kerül. Miután azonban a kereskedőseged anyagi helyzete nem javult, a fiatal szerelmesek elhatározták, hogy összeköltöznek, de nem esküsznek meg.

— *Minék költenék most olyan sokat — mondta a leány keresete szerint a fiatal ember — most egyelőre szépen összeköltözünk, úgy élünk, mint boldog házasságok és majd ha több pénzünk lesz, megesküszünk.*

Igy is lett. Összeköltöztek és éltek boldogan. Elhalmoztak egymást ajándékokkal, figyelmesek és szerelmesek voltak.

A fiatalasszony azonban egyszerre azt vette észre, hogy *szádférsz kezd tőle elhidegülni.*

Figyelné kezdte a fiatalembert és nemsokára rájött, hogy a fiatalúr esténként egy leánykával randevúz.

A nevelőnő kérdésre vont a férfit az azonban kijelentette, hogy *önálló ember, nem tartozik senkinek beszámolni.*

Most már napirenden voltak a viták, a nevelőnő kétségbeesetten küzdött szerelméért, de a férfi egyre hidegebbül viselkedett és végül külön költöztek.

Az elválás azonban nem ment simán. Pár héttel később a fiatal ember

elvette feleségül a leányt, akivel randevuzgatott. Amikor erről a nevelőnő tudomást szerzett, elkeseredésében beperelte a férfit.

Azt hangoztatta keresetében, hogy

együttlétük alatt ő tartotta a fiatalembert, akinek

pénzt is adott kölcsön és összesen 300 pengőt költött rá.

Kérte a bíróságot, hogy ezt az összeget ítéljék meg számára.

Egy ízben tartott tárgyalást az ügyben a járásbíró s itt

a férfi azzal védekezett, hogy egyetlen fillérrel sem tartozik a nőnek.

Nem igaz, hogy kölcsönt kapott tőle, nem igaz, hogy az asszony tartotta őt és nem igaz, hogy a nő ajándékkal halmozta el őt. Eppen ellenkezőleg történt.

Ő volt az, aki ajándékokat vett és kölcsönt adott. Ezért visszont keresetét indított

és kérte a bíróságot, hogy 700 pengő megfizetésére kötelezze az asszonyt.

A tárgyaláson azonban nem hozott ítéletet a bíróság, mert különböző tanúhallgatásokat rendelt el.

Időközben azonban újabb fejleményei lettek az ügynek. Az ifjú házasság kereskedőseged egy délután elégedetten sétált a Nagyerdőn fiatal feleségével, amikor szembe találkozott a nevelőnővel. Az elhagyott szerelmes nem tudott szó nélkül elmenni a boldog pár mellett.

— *Te utolsó briganti! Akasztófára juttattalak! — mondotta a férfinak, aki emiatt becsületvesztés és életveszélyes fenyegetés címén fejelentést tett a nevelőnő ellen.*

A bíróság a közeljövőben tartja ebben az ügyben a tárgyalást.

A kárterítési perben most tartott újabb tárgyalást a bíróság. Számos tanút hallgattak ki, akiknek tanuvallomásából beigazolódt, hogy

a nevelőnő valóban minden pengőt szerelmére költötte, a háztartást is legnagyobb részben az ő pénzéből fedezték.

Megállapította a bíróság, hogy a férfi valóban kapott ajándékokat, sőt kölcsönt is az asszonytól és ezért

kötelezték, hogy háromszáz pengőt fizessen meg a nőnek. Azt, hogy a férfi is adott kölcsönt

és ajándékot, nem latta bizonyítottnak a bíróság és ezért ezt a keresetet el kellett utasítania.

Kétszázézer református tért haza a Felvidék visszacsatolásával

A Felvidék visszacsatolásával egymillió magyar testvérünk tért vissza hozzánk. Református egyházi szempontból is igen jelentős a magyar területek hazajutása az anyföldre. A dunáninneni református egyház-

kerülethez kerül vissza a barsi egyházmegye harminc anyaegyházzal, míg cseh fenhatóság alatt egy maradt. A komáromi egyházmegye negyvenöt egyházközséget juttatott vissza, míg cseh fenhatóság alatt maradt ketten.

A tiszáninneni református egyházkerület is sokat nyert ezekkel az ősi kultúrájú országrészeknek a visszajutásával. Az abaujtonai egyházmegye 33 egyházközséget hozott vissza, cseh uralom alatt maradt három. Az alsózempléni egyházmegyéből tizenegy, a felsőzempléni egyházmegyéből 22 egyházközség jutott hozzánk vissza, míg a csehekénél maradt négy. A gömöri egyházmegye visszakerülése harminclél egyházközség visszakerülését jelenti, az ungi egyházmegyéből húsz egyházközség került a magyarországi egyházhoz, míg hét cseh fenhatóság alatt maradt.

A kárpátaljai református egyházkerület visszahozta a beregi egyházmegyét, amellyel 41 egyházközség jutott hozzánk, míg a csehekénél egy maradt. Az ugocsi egyházmegye tizenhat egyházközség hazatérését jelenti, itt nyolc maradt cseh uralom alatt. Az ungi egyházmegyével 12 egyházközség jut haza.

A visszacsatolt területek reformátusainak lélekszáma az 1937-es adatok szerint 203.490, míg a visszamaradt reformátusok száma 17.537.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:
AZ ÉNEKLŐ BANDITA
Amerikai izgalmas cowboy-film
Híradó! — Előadások: 3-tól.

BEMUTATJUK

vételkötelezettség nélkül
szébbnél szebb divatanyagainkat, valamint

olcsó reklámcikkeinket!!

Erdeke tehát, hogy meggyőződjék, mit nyújt kevés pénzért a

Klein Divatház

Néhány tájékoztató ár:

Tiszta gyapju ruhaszövet, uj színekben	2-25	Pongyola és ruhaflanell	1-20
Angóra ruhaszövet	168	Düftin ruhára	1-58
Gyapju kabátszövet		Fehérnemű műselyem	1-35
divatos barna színben	7-80	Matlassé, pongyolára	1-68
Atmeneti kabátszövet	8-80	Taffet, uj színekben	1-68
		Crepe satin, estélyi színekben	2-80

Divatselyem (műselyem fonalból) délutáni ruhára 3-50 P.

Külön asztalon maradék szövet, selyem, flanell, düftin 1-2-3-5 méteres darabokban nagyon olcsón

Hányféle jogeset lehet egy szerelemből?

Érdekes kártérítési ügy került a debreceni bíróság elé. A per szereplője egy fiatal kereskedő és egy nevelő, akik kölcsönösen indítottak egymás ellen kártérítési keresetet.

Evekkel ezelőtt történt, hogy a fiatalember és a szép nevelő megismerkedtek egymással. A kereskedő hosszú ideig udvarolt a leánynak, akinek azt ígerte, hogy elveszi feleségül, ha jobb körülmények közé kerül. Mintán azonban a kereskedő anyagi helyzete nem javult, a fiatal szerelemesek elhatározták, hogy összeköltöznek, de nem esküsznek meg.

— *Minek költenék most olyan sokat — mondta a leány kereset szerint a fiatalember — most egyelőre szépen összeköltözünk, úgy élünk, mint boldog házasok és majd ha több pénzünk lesz, megesküszünk.*

Igy is lett. Összeköltöztek és éltek boldogan. Elhalmoztak egymást ajándékokkal, figyelmekkel és szerelmekkel voltak.

A fiatalasszony azonban egyszerre azt vette észre, hogy »vadférj« kezd tőle elhidegülni.

Figyelni kezdte a fiatalembert és nemsokára rájött, hogy a fiatalúr esténként egy leánnyal randevüzik.

A nevelő kérdőre vonta a férfit, az azonban kijelentette, hogy önálló ember, nem tartozik senkinek beszámolni.

Most már napirenden voltak a civódások, a nevelő kétségbeesetten küzdött szerelméért, de a férfi egyre hidegebbül viselkedett és végül külön költöztek.

Az elválás azonban nem ment simán. Pár héttel később a fiatalember

elvette feleségül a leányt, akit randevuzgatott. Amikor erről a nevelő tudomást szerzett, elkeseredésében beperelte a férfit.

Azt hangoztatta keresetében, hogy

együttlétük alatt ő tartotta a fiatalembert, akinek

pénzt is adott kölcsön és összesen 500 pengőt költött rá.

Kérte a bíróságot, hogy ezt az összeget itéljék meg számára.

Egy ízben tartott tárgyalást az ügyben a járásbíróság s itt

a férfi azzal védekezett, hogy egyetlen fillérrel sem tartozik a nőnek.

Nem igaz, hogy kölcsönt kapott tőle, nem igaz, hogy az asszony tartotta őt és nem igaz, hogy a nő ajándékkal halmozta el őt. Eppen ellenkezőleg történt,

ő volt az, aki ajándékokat vett és kölcsönt adott. Ezért viszont kereset indított

és kérte a bíróságot, hogy 700 pengő megfizetésére kötelezze az asszonyt.

A tárgyaláson azonban nem hozott ítéletet a bíróság, mert különböző tanúhallgatásokat rendelt el.

Időközben azonban újabb fejleményei lettek az ügynek. Az ifjú házaskereskedő egy délután előgedetten sétált a Nagyerdőn fiatal feleségével, amikor szembetalálkozott a nevelővel. Az elhagyott szerelmes nem tudott szó nélkül elmenni a boldog pár mellett:

— Te utolsó briganti! Akasztófára juttattak! — mondta a férfinak, aki emiatt becsületesség és életveszélyes fenyegetés címén jelentést tett a nevelő ellen.

A bíróság a közeljövőben tartja ebben az ügyben a tárgyalást.

A kártérítési perben most tartott újabb tárgyalást a bíróság. Számos tanút hallgattak ki, akiknek tanuvallomásából beigazolódt, hogy

a nevelő valóban minden pénzt szerelmesére költötte, a háztartást is legnagyobb részben az ő pénzéből fedezték.

Megállapította a bíróság, hogy a férfi valóban kapott ajándékokat, sőt kölcsönt is az asszonytól és ezért

MAGYAR
fény

MAGYAR
hang

TUNGSRAM
izzólámpa * rádiócső

kötelezték, hogy háromszáz pengőt fizessen meg a nőnek. Azt, hogy a férfi is adott kölcsönt

és ajándékot, nem látta bizonyítottnak a bíróság és ezért ezt a keresetet el kellett utasítania.

Kétszázézer református tért haza a Felvidék visszacsatolásával

A Felvidék visszacsatolásával egymillió magyar testvérünk tért vissza hozzánk. Református egyházi szempontból is igen jelentős a magyar területek hazajutása az anyföldre. A dunáninneni református egyház-

kerülethez kerül vissza a barsi egyházmegye harminc anyaegyházzal, míg cseh fenhatóság alatt egy maradt. A komáromi egyházmegye negyvenöt egyházközséget juttatott vissza, míg cseh fenhatóság alatt maradt kello.

A tiszáninneni református egyházkerület is sokat nyert ezekkel az ősi kultúrájú országreszeknek a visszajutásával. Az abaujtolnai egyházmegye 33 egyházközséget hozott vissza, cseh uralom alatt maradt három. Az alsózempléni egyházmegyéből tizenegy, a felsőzempléni egyházmegyéből 22 egyházközség jutott hozzánk vissza, míg a cseheknel maradt négy. A gömöri egyházmegye visszakerülése harminchat egyházközség visszakerülését jelenti, az ungi egyházmegyéből húsz egyházközség került a magyarországi egyházhoz, míg hét cseh fenhatóság alatt maradt.

A kárpátaljai református egyházkerület visszahozta a beregi egyházmegyét, amellyel 41 egyházközség jutott hozzánk, míg a cseheknel egy maradt. Az ugocsa egyházmegye tizenhat egyházközség hazatérését jelenti, itt nyolc maradt cseh uralom alatt. Az ungi egyházmegyével 12 egyházközség jut haza.

A visszacsatolt területek reformátusainak lélekszáma az 1937-es adatok szerint 203.490, míg a visszamaradt reformátusok száma 17.537.

METEOR MOZI
MŰSORA

Vasárnap:
AZ ÉNEKLŐ BANDITA
Amerikai izgalmas cowboy-film
Híradó! — Előadások: 3-tól.

BEMUTATJUK

vételkötelezettség nélkül
szobbnél szebb divatanyagainkat, valamint

olcsó reklámcikkeinket!!

Erdeke tehát, hogy meggyőződjék, mit nyújt kevés pénzért a

Klein Divatház

Néhány tájékoztató ár:

Tiszta gyapju ruhaszövet, uj színekben	2-25	Pongyola és ruhaflanell	1-20
Angóra ruhaszövet	1-68	Düftin ruhára	1-58
Gyapju kabátszövet		Fehérnemű műselyem	1-35
divatos barna színben	7-80	Matlassé, pongyolára	1-68
Atmeneti kabátszövet	8-80	Taffet, uj színekben	1-68
		Crepe satin, estélyi színekben	2-80

Divatselyem (műselyem fonálból) délutáni ruhára 3-50 P.

Külön asztalon maradék szövet, selyem, flanell, düftin 1-2-3-5 méteres darabokban nagyon olcsón

Hotel Szabó

ezelelti Erzsébet királyné, Budapest, IV., Egyetem u. 7.

Szép tiszta szobák, valamennyi hideg, meleg folyóvízzel és központi fűtéssel.
A Tiszántúli Független Ujság előfizetőinek 20 engedmény.

A dunántúli lélek

Valószínű sokak előtt felvetődik az a kérdés: egyáltalán van-e ilyen? En azt hiszem, hogy van és a dunántúli lelkeség színét, alkatát, minőségét szeretném most láthatóvá, felismerhetővé tenni.

A háttér talán legyen a Dunántúl történelmi múltja. Ez bizony elég nagy és jórészt elég sötét háttér. A Dunántúl három századon keresztül latin magyar volt. Mint ilyen, igen korán fölvirágzott és politikailag egyik legfejlettebb része lett a Római Birodalomnak. Marcus Aurelius Pannonia felhől alatt írja örökbeesü Elmélkedéseit. Diokletianus is ide tette át világbirodalma bürokratizmusának súlypontját. És mikor a római impérium határai megcsappantak, a betóduló barbárság eleve érintkezése kerülhet Róma szellemével. Azt hiszem ezek a tények is igazolják a Dunántúl hatalmas politikai és kulturális jelentőségét. A népvándorlás vihára, ugyan hatalmas dűlásokat okozott itt, de arra még ez a vihar sem volt képes, hogy lemossa a Dunántúl külső és szellemi arculatáról a római kultúra nyomait.

A római géniusz a birodalom összeroppanása után csakis szellemi téren tudja éreztetni erősségét és fölényét. De a betolakodott barbárság később már nem is fölénynek, hanem ürügy örökségnek éri azt, amit Rómától kapott. Az Aquincumban és a Dunántúl más részein porló római csontok márványba és kőbe vésett emlékek még ma is elevenen hatnak. A dunántúli lelkeségnek Rómával való kapcsolatai tovább mélyülnek a római kereszténység felvétele után, hiszen első királyainkon keresztül éppen a Dunántúl volt első szállásadója a római katolicizmusnak.

István király zseniális gondolata igazán a Dunántúlon talált egyik legnagyobb ellenfelére, Koppány személyében, de talán éppen a kereszténységnek ilyen nagy benső lelkiharok árán való befogadása tette képtelenné a dunántúli lelkeséget arra, hogy később az egyház ellen lázadjon.

Az Alföldön és Erdélyben 150 évig a török volt az úr; az a 150 esztendő alaposan rányomta a bélyegét az alföldi és az erdélyi magyar lélekre, sőt vérmérséklete alakulására is kihatott a keveredés által. Ez az erős turk keveredés még jobban kiszélesítette a tiszántúli és az erdélyi lélek érzelmvilágának keletibb jellegét. Az alföldi magyar lélek éppen ezért szemben a dunántúlival életérzésében sokkal ősbibb, harciasabb, éhesebb, törtetőbb, mint a dunántúli emberalkat, ahol nem annyira turk, de annál inkább más vérséjtek tették a lelket öntudatában európaibbá, nyugatibb megépítettségűvé. Ez az európai vonás a dunántúli lelket a kultúrában és a politikában is sokkal befogadóbbá, alkalmazkodóbbá teszi és tette a múltban, mint a tiszántúli lelkeséget. Bár senki nem vethet szemére semmit annak a lelkeségnek, amely megtestesülve Zrínyi Miklósnak és Adriaai tenger szírdéjében vészharangként zengedezte nemzetének függetlenségéért sorscsapását: önértékből megteremtett függetlenségünk kivívását. Annak az alkatnak, amely csak a Zrínyiekben, Jurisichon, Balassán, Enyingi Török Bálinton keresztül is csodálatra méltó hősiességek szentebbnél szentebb jégveit ragyogtatta fel, egész nemzetünk dícsőségére. Abban is hősi volt mindig

a dunántúli lélek, hogy az ország politikai atmoszférájában sohasem engedett keleti eszközöket (totalitást) érvényesülni.

A Dunántúl erősen városias lett a táj. Mivel a városokban a polgárság kezében van a hatalom, így nagyobb itt a demokrácia is. A Dunántúlon él ma is elevenen a szentistváni tradíció és az apostoli királyság eszméje. A dunántúli lelkeségnek a magyar történelemben való döntő szerepét, nemrég Pethő Sándor határozta meg nagyon találóan: „Dunántúlon talán kevésbé lüdüklök a negyvenkilences glória halhatatlan sugárzása, de lelünkkel alig terhelt a nemzettel való kockajáték szörnyű felelősségérzete. A totális nemzeti függelenség érdekében a keleti magyar szellem tett szívósabb és konokabb erőfeszítéseket, az integrális magyar államterület vizsont a nyugati lélek pihenetlen gondja volt. Hogy a magyar magyarként élhet, az talán a keleti magyarság érdeme, hogy Európában megmaradhott, az a Dunántúl dicsősége. Hogy a két alaprendencia érvényesítésében a magyar önmagához méltó életet élhessen, ez a remény, ez a cél csak a magyar lélek e két szárnyán emelkedhetik magasra.”

A modern Európa szelleme a clunyi reformon, a ferences mozgalom, a róneszanszoh, a reformon, a barokkon, a liberálistizmuson keresztül tanította és alakította ezt a lelkeséget. Így lett az, amíg már csak történelmi szükségszerűségekből is lennie és válnia kellett. Ugy látszik, azért volt ez történelmileg szükségszerű folyamat, hogy éppen a dunántúli lelkeség szellemi és kulturális magatartása állt legyen magyar egységű és kiegyenlítőds.

Hogy az elvakult sovínizmustól dik-tált totális gondolat mennyire idegen valami a sajátos dunántúli lelkeség számára, ezt történelmünkön kívül Pannonia művészete is igazolja. Dunántúli dús tájai, de mindenképpől dunántúli lelkeségük egészen más alkotókedvre inspirálja Dunántúli művészetét, mint például a tiszántúliakat. Pannonia költői ritkán csatlakoztak a Petőfi-Arany népies irányhoz, ők inkább klasszikus, vagy romantikusok voltak, akiket csak egy szellemnek nemes formáiban itt maradt világ, az elmerült idő, a lávóli, az elemúlás sötét látvái, vagy egy eszményi életforma lelézésének lehetősége érdekeltek. Dunántúli legnagyobb, de egyben legjellegzetesebb költői, tehetségei: Jókai és Vörösmarty egy eszményi Kárpáthy Zoltánról és Szép Ilonkáról álmodtak. Alakjaira ráruházták egy ideális és romantikus lelkület minden derűjét és boldogságát, de minden sötét fordítottságát is. A Dunántúlon mindig nyugatos volt a lélek, de a dunántúli lélek éppen ezért értette meg az új idők szavát. Itt a költészet utolsó hullámhegyét Bobits Mihály jelenti arisztokratikus szellemével, egy autonóm világ magatartásával, melyet klasszikusan hűvös magaslatok szédítettek és esábtottak hivatgatón.

Pannonia művészetének, hogy mennyire a Part pour Part a művészi hitvallása, azt festészeté is bizonyítja. Sok pompás meglátása van ezekben a kérdésekben — egy nemrégben megjelent tanulmányában Csabai Istvánnak, de végső következtetésében úgy érzem helytelen irányba tévedt. Hatalmas feltörő zseniális népi

tehetségeket látok feltűnedezni a magyar kultúra egén, akiket a Dunántúl méhe szült. Már a mai beérkezettek közül is elég talán a költő Illyés Gyula és az író Németh László és Kodolányi János nevét megemlítenem, akik a félreérthetetlenül sajátos dunántúli szellemet jelentik az acélos kemény-sében és az óbor minden zamájában. Ahol a művészet egy területen ilyen ragyogó tehetségekkel lehet találkozni, ott nem érzem létjogosultságot annak, hogy olyan megállapításokat tegyünk, hogy Dunántúli kultúrája, párhuzamos az elagó ősi kultúra képeivel, hogy Pannoniában a kultúra már elvált volna termékenyítő és életető talajától, a földtől. Ahol a magyarságnak olyan erős szírtéken nyugó ősi szigetel vannak, mint Dunántúlon, ahol a magyar lélek még ma is olyan szűz féhérség ruhájában ragyog, mint Dunántúli, ott még nem kell félni ilyen pészelyektől. A kultúra vizsgálójának azt hiszem semmi körülmények között nincs jogcím arra, hogy az egykével kapcsolatba hozza, sőt egykével mérje a lelkeséget és szellemet. Hiszen a zseni nem termelhető ki egy alkathól semmiféle politikával és semmiféle számításokkal, mert a zseni nem megrendelésre születik. Inkább azt látom a Dunántúli, sűrűsöen megalóslatandó kultúrfeladatok

nak: kutassa fel és bányássza ki népi kincseit és értékeit, hogy tartalékolta energiától frissüljön fel; attól amit a maga kellő öntudatra még nem ébredt sajátos megépítettségénél fogva úgyis a magának tudhat. Ez a sajátos népi kincs azután majd — akarva, nem akarva — inspirálni fogja művészeit. Egy programmszerű „dunántúli művészet” — Isten nents ne értsen félre senki — merő képtelenségnek latok. Hanem hivatkozva Kállog Ernőnek — napokkal ezelőt megjelent tanulmányára — vele együtt vallom, hogy egy ország, vagy provincia művészetének nemzeti sajátossága úgyszólván egyet jelent azzal, ami benne természetes. Tehát csak akkor lesz a „pannonizmus” művészetünk és az egyetemes kultúrát gazdagító, ha Dunántúli ősi népi kincse, — hogy saját szavaim ismétljem — akarva nem akarva önkéntelenül inspirál alkotó kedvre.

Dunántúli művészei pedig, akkor lesznek hívek az országhoz és önmagukhoz, ha kitartanak továbbra is azok mellett a nemes emberi eszmények mellett, amelyek mellett a múltban is kitartottak és odaadón ragaszkodtak. Ezek: a szabadság, igazság és becsület.

Szüle József.

Magyar a magyarért!

A Magyar a magyarért akció irodája Simoffy u. I. sz. II. em. 1. a. van, ahol a felvidéki magyar testvéreink segítségével céljára a legkisebb pénzümennyeket is köszönettel fogadjuk. Hivatalos órák: d. e. 10—11. óra, d. u. 4—5-ig vannak.

A debreceni református kollégium gimnáziumának tanári testülete és ifjúsága 41403 P-t gyűjtött össze és juttatott el a Magyar a magyarért akció javára.

A debreceni református Kollégium tanítóképző intézetének tanári testü-

lete javaslatot intézett a Kollégium tagozatának tanári karához a Magyar a magyarért-mozgalom érdekében. Javasolja, hogy a szokásos kollégiumi tanári vacsorák helyett ú. n. „néma vacsorák” rendeznek s ezeknek a jövedelmét küldjék be a mozgalom céljaira. Ugyancsak javasolja, hogy ez évben a névnap vendégeskedésről is mondjanak le s névnapmegváltás címén az erre szánt összeget a Magyar a magyarért-mozgalom céljaira ajánlják fel.

A Baross Szövetség közleményei

A Baross Szövetség budapesti székházát f. hó 17-én, szerdán avatják fel. A szövetség debreceni szervezete kéri tagjait, sziveskedjenek e megnyitónépnepélyen és a kiállítás megtekintésére minél nagyobb számban megjelenni. A csoportos indulás Debrecenből kedden éjjel, visszaindulás szerdán éjjel volna. A vasútkedvezmény a jelentkezők számához viszonyítva, 33—40 százalék lesz. Jelentkezéseket elfogad öv. Kónya Lászlóné úrnő, a városi háza épületében levő dohánytözsdejében f. hó 14-én, hétfőn este 8 óráig. Ebből a Baross Szövetség székházában kapható P 1.40 összegért.

Egyben közli a Baross Szövetség, hogy a kiskereskedői kölcsönigénylésekre megérkeztek a kölcsönkérvívek. Ezek ugyancsak öv. Kónya Lászlóné úrnő dohánytözsdejében vehetők át. A kölcsön igényléséről felvilágosítást nyújt dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, Magoss Györgytér 18., e. alatti lakásán déli 12 óráig 2 óráig. Telefon: 15—35. Benyáts Tibor Piac u. 18. sz. üzletében és dr. Rátkóczy János kereskedő társulati főtitkár Piac u. 8. sz. alatt, végül Csap Vince igazgató, Piac u. 79. sz. alatti irodahelyiségben hétfőn és esütörtökön d. u. 6—8-ig, telefon: 25-00.

Csokonai-emléknapélyi rendezés a Csokonai Kör szomaon

A szokosnál is fényesebb lesz a Csokonai Kör idei évemnyitója. Oláh Gábor, Csokonai életének egy édesbús mozzanatáról tart felolvasást, amely Komáromban játszódott le és a Lilával való boldog szerelem végét jelenti.

A debreceni származású Szabó Mária „Örök társak” című regényéből mutat be részletet. A regény csak a jövő héten jelenik meg, egy-két nappal a november 19-én tartandó ünnepély előtt.

Hamvay Lucy, a Csokonai Színház új primadonnája aktuális Csokonai-verseket szaval. Az ifjú művésznő versszavalása meglepetés lesz azok számára is, akik színpadon már látták.

Az elnöki megnyitóban dr. Pap Károly, a közelmúlt nevezetes irodalmi és nemzeti eseményeiről fog megemlékezni. A hagyományokhoz hűven szerepel a műsoron a kollégiumi kántus. A teljes műsort később közöljük.

Az ünnepély szombaton délután pontosan 6 órakor kezdődik és találkozója lesz Debrecen irodalomháza közönségének.

Csa

a kiralat
mekkel, ú

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

A3 D3 B4

Csak most ne álljunk meg!!... Menjünk be azonnal!...

a kirakat előtt, mely tele van szebbnél szebb anyagokkal, kelmékkel, selymekkel, úri és női divatcikkekkel.

a Körösi Plac u. 38. sz. alatti üzletébe, mert itt a legolesőbb szabott áron a legjobb, a legfinomabb anyagokat vásárolhatják meg a hölgyek és úr ak.

Statisztikai riport az öngyilkosságokról

Miért lesznek öngyilkosok az emberek? — Falun leginkább életuntságból, városban az anyagi gondok miatt

A utóbbi években különösképpen emelkedést mutat egy szomorú statisztikai adat:

az öngyilkosságok száma.

Az újságolvasó közönség úrvészöl-ván minden nap olvashat két-három öngyilkosságról a lapokban. Debrecenben és Hajdú vármegyében is igen sok öngyilkos akad — éppen úgy, mint az ország más részében — de ha tüzetesebben megvizsgáljuk ezt a szomorú statisztikát, különös eredménnyel találjuk magunkat szembe.

A debreceni és hajdúmezei öngyilkosságokról mindig az ügyészség illetékes ügyosztályához érkezik jelentés. A jelentés átvétele után az ügyészség intézkedik a továbbiak felől, hogy tetemést engedélyt adnak-e, vagy sem.

A temetési engedély megtagadása, illetve a boncolás elrendelése csak olyan esetekben szokott bekövetkezni, amikor nincsen kétséget kizárólag megállapítva, hogy a halál milyen körülmények között következett be.

Az ügyészségi jelentések tehát mindenképpen irányadók akkor, amikor aziránt vizsgálódunk, hogy ebben a városban és környékén milyen az öngyilkosságok statisztikája.

Kétségtelen, hogy Debrecen úgy szólván egyetlen vidéki városban sem emelkedik felül ebben a fájdalmas kimutatásban.

Különös, hogy vannak egészen kis hajdúmezei városok, ahol nemcsak aránylagosan, de tényleg is több öngyilkosság történik mint Debrecenben. Ilyen például Hajdúböszörmény.

Szinte ritkaság az a nap, amikor ebből a kis, alig harmincezer lakosú városból nem érkezik értesítés arról, hogy öngyilkosság történt.

A községek között az öngyilkosságok statisztikájában Hajdúsámson vezet.

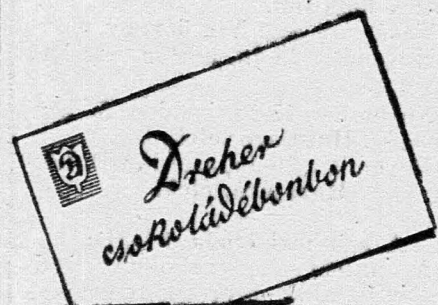
A hajdúsámsoni esendőségeknek is igen gyakran adódik az a tragikus kötelesege, hogy egy-egy község-beli polgár végzetes szándékának keresztülviteléről értesítse a debreceni hatóságokat.

Amikor az öngyilkosságokról be-

szélünk, figyelmet érdemel az is, hogy az emberek általában milyen eszközökkel igyekeznek megválni az élettől.

Nagyvárosokban igen sokszor választják az egyik legborzalmasabb halálnevet:

magas emeletekről való leug-

rást. Debrecenben azonban aránylag igen ritka az öngyilkosságnak ez a formája, a statisztikai kimutatás szerint két-évenként átlag egy ilyen haláleset történik a városban. Annál több az önakasztás.

Különösen a községekben fordul elő legtöbbször az öngyilkosságnak ez a módja. Ennek általában az a magyarázata, hogy

a szegény falusi emberek számára ez a borzalmas halál nem a legkönnyebben elérhető.

Erthető, de mindenesetre figyelemreméltó, hogy

az öngyilkossági módokat általában az áldozatok társadalmi állásától és értelmiségétől is függ. Intelligens emberek például csak a legritkább esetben választják az önakasztást. Inkább narkotikus szerekekkel, nagymennyiségben bevett álomporokkal igyekeznek megválni az élettől.

Speciális városi öngyilkossági forma a

gázmérgezés

is, de az utóbbi időben aránylag már ez is ritkábban fordul elő. Ma a legtöbb öngyilkosságot a városok — így Debrecenben is —

túladagolt orvosságokkal követik el.

Amikor a hatóságokhoz jelentés érkezik arról, hogy valahol öngyilkosság történt, feltétlen ott szerepel mellette annak a magyarázata is, hogy a szerencsétlen ember miért vált meg az élettől. És ha ezeket az adatokat is figyelmesen megnézzük, akkor igen érdekes heizetkép tárul elénk.

A legmeglepőbb az, hogy

a falvakban igen sürűn előforduló öngyilkosságok között a legritkábban szerepel olyan, aki anyagi bajok miatt vált meg az élettől. A falvak népét nem a nyomor viszi a halálba. Hanem elsősorban az életintség,

ami akkor válik érthetővé, ha lát-

juk, hogy a legtöbb vidéki öngyilkosságot ötven-hatvan éven felüli emberek követik el. Mindjárt ezután másodsorban következik a statisztikai összehallításban

a súlyos betegségek miatt elkövetett öngyilkosságok száma. Harmadsorban pedig a szerelmi háttérű öngyilkosságok.

E legutóbbinál igen feltűnő az is, hogy itt csak a legritkább esetben fordult elő önakasztás.

A falusi betegségi tragédiák vége legtöbbször kútbaugrás, marólóg, vagy fegyver.

A városban már más a helyzet. A debreceni öngyilkosságoknak is a legnagyobb százalékát

anyagi gondok miatt követik el. Ebből az következik, hogy

a városi lakosság sokkal érzékenyebb a gazdasági problémákkal szemben, mint a falusi.

Talán nincs benne annyi ellenálló-képesség sem. Ezzel szemben tény az, hogy a városban az öngyilkosságok arányához képest elenyészően csekély azoknak a száma, akik betegség miatt válnak meg az élettől. Még a szerelmi tragédiák is aránylag ritkábbak, mint a köz-ségeken.

Egy azonban bizonyos: ha az

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órákor, hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor a hangulatos, kedves

MAGYAR VIGJÁTÉK:

13 kislány mosolyog az égre

Váltsa meg jegyét elővételben! Pénztár délelőtt 11-től!

öngyilkosság nem sikerül, a beteg-
agyon
valamennyi öngyilkosjelölt
egyformán viselkedik.

Ugyszólván mindegyik könyörög az orvosának, hogy mentse meg. Természetesen itt is akad kivétel de rendkívül kevés. Vannak olyanok, akik annyira meghasonlot-tak, hogy az egyszeri halálvesze-delem sem tudja eltéríteni őket végzetes szándékuktól és másod-szorí sőt harmadszor is megpróbálkoznak. Csak a közelmúlt napokban történt egy öngyilkosság debrecenben:

egy köztisztviselő négyszer egymásután próbálkozott az öngyilkossággal, amíg aztán beteljesedett tragikus szán-déka.

Ezek azonban aránylag ritka esetek. A legtöbbben a sikertelen kísérlet után mind menekülni szeretnének. Itt van például annak a hatvan esztendőes debreceni férfinak az esete, aki

tavaly nyáron az erdőn fel-vágta az ereit, majd föbelőtte magát. De még mindig volt annyi ereje, hogy egymaga be-menjen a klinikára és segít-séget kérjen.

Könyörgött orvosainak, hogy mentsek meg, holott egy órával ezelőtt kétféleképpen próbálkozott meghalni.

Az Apollóban

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9-ór UTOLJARA

India lángokban

VICTOR MC LAGLEN

és SHIRLEY TEMPLE

főszereplésével!

A Windsori hercegi pár visszatér Angliába

London, november 12. Mint a Daily Mail Párisból jelenti, a gloucesteri és windsori herceg párisi találkozásá során folytatott egy óra hosszútartó bizalmas beszélgetés valószínűleg történelmi fontosságú lesz.

A windsori herceg a kérdések per-gőtűzével árasztotta el öccsét.

Aziránt érdeklődött, mi történt, ami-óta ő Angliá elhagyta. Biztosította a gloucesteri herceget, hogy

mindig érintkezésben akart állani hazája életével.

Aziránt nincs kétség, hogy a windsori herceg nagyon örült, hogy saját jövőjének részleteiről és annak lehetőségeiről beszélhetett öccsével, hogy

visszatér Angliába és meglátogatta anyját,

Mary anyakirálynét és a királyi család többi tagját. Azt hiszik, hogy a látogatás a sandringhami karácsonyi ünnepséggel fog összeesni.

London, november 12. A windsori és a gloucesteri herceg párisi találkozásáról szóló hírhez a News Chronicle azt a megbízható helyről származó értesülést fűzi, hogy

a windsori herceg és felesége leg-közelebb visszatér Angliába.

Férfi lengyelke

P 37⁵⁰

V á g ó

Piac és Ssächenyi SAROK.

Női kabát

opossz gailérral

P 56⁻⁻

V á g ó

Piac és Szächenyi SAROK.

Gáz- és légvédelmi
felszereléseit a 15600-938. Ker.
Min. rendelet alapján beszerezheti
Bészler és Dávid
vasúzetében a Kossuth-szobor mellett

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Színházi napló

A Csokonai-színház társulata lelkes örömmel vette ki a részét az ujjongásból, ami az egész országot eltöltötte a Felvidék egyrészené visszacsatolásával. Annál lelke- sebb volt a hangulat a Csokonai- színházban, mert a társulatban nem is egy olyan tag van, akik a most visszacsatolt területen szü- lettek, számosan pedig hosszabb időt töltöttek a most visszakerült városok színházaiban. Az öltözö- ket már a visszacsatolás első híre- re feldíszítették, pénteken pedig, a kormányzó kassai bevonulása napján 11 óra előtt félbeszakították a próbát, a társulat kivonult az erkélyre s ott a zenekar először a Rákóczi-indulót, majd utána pon- tosan 11 órakor a Himnuszt, végül pedig a Szózatot játszotta el. — A Csokonai-színház társulatának ünnepeiben forró szívvel vett részt az ucca közönsége is.

A kassai bevonuláson egyébként képviselve volt a Csokonai-színház társulata is: Bakó Baba ment el a legősibb színházi kultúrájú ma- gyar városok egyikébe és hazatér- ve, könnyes meghatottsággal szá- mollt be a feledhetetlen élményről.

A Vig özvegy jegyében állott a Csokonai-színház mult héte. — A debreceni közönség örömmel fo- gadta a pompás Lehár-operett új formában való felújítását és ez ösztönzi arra az igazgatóságot, hogy a klasszikus operetteiklusti kiépítse. Debrecen zenekedvelő közönségének különös tetszésével ta- lálkozik az az elhatározás, hogy a Csokonai-színház legközelebb fel- újítja Offenbach remekét, az Or- pheus az alvilágban című klasz- zikus operettet, aminek a próbái a zongoratermekben már el is kez- dődtek.

Az Orpheus-tól lehet számítani a mai operettműfaj megszüle- tését: 1858 október 21. az Orphée aux enfers ősbemutatója ki- emelkedő dátuma az operett törté- nelmének. A második eszázárság- nak ez a felülmúlhatatlan per- sziflázsa, egy valódi zseni kivéte- len szerencsés műve örökértékű és ma is ünnepe minden énekes- színpadnak, amikor színre kerül.

A Csokonai-színház parádés elő- adásban hozza színre Orpheust, amelynek Eurydikéjét H. Nemé- nyi Lili énekli és különleges érde- késsége lesz a felújításnak, hogy az előadást nemcsak rendező, de a zenei részt is maga tartja be Hor- váth Árpád igazgató, aki kiténő muzsikusként, sőt minden valószínűs-ég szerint ő is fogja dirigálni.

A másik érdekes felújítás Lehár Mosoly ország című nagyope- rettje lesz, aminek értékes zenéje, és különleges kínai miliójú min-

dig hatásos. A Csokonai-színház neves vendéglenoristát hozat Szu- Csong szerepére, a női főszerepet pedig H. Neményi Lili énekli. — Márkus Lajos természetesen meg- tartja régi kiténő szerepét, amit a debreceni bemutatón annak idején olyan nagy sikerrel alakított.

A prózai társulat már készen áll Zilahy Lajos színművének, a Hazajáró léleknek a bemu- tatójára. Bátran lehet bemutatónak nevezni ezt az előadást, hiszen az a színmű, amit a Nemzeti Szín- ház az idén műsorra tűzött, csak alapvonalaiban azonos a 15 évvel ezelőtt játszott Zilahy-darabbal. A kiténő író annyira átdolgozta a színművet új jelenetek és új sze- replők beiktatásával, hogy a Ha- zajáró lélek újdonságként hat.

A Zilahy-darab debreceni elő- adásának az a kettős érdekessége lesz, hogy Hamvay Lucy és Szabó Ernő most lépnek először, komoly drámai szerepben a debreceni közönség elé. Hamvay Lucyt operett- primadonnaként nyomban szerete- tébe fogadta a debreceni közön- ség, köztudomású azonban, hogy a kiténő színésznőnek Miskolcon és Szegeden prózai színpadon is igen jelentős sikerei voltak és tulajdon- képpen ez az igazi területe. A Csok- onai-színház közönsége érdeklő- déssel várja a Bajor-szerepben való bemutatkozását.

Ugyancsak most szerepel elő- szőr a Csokonai-színház színpadán drámai szerepben Szabó Ernő, a kiténő igazgatóhelyettes, aki a férjet játssza. Szabó Ernőnek azon- ban szintén nem ismeretlen a pró- zai színpad, hiszen más társula- toknál vezető prózai színész is volt, ami kitűnt a Csokonai-szín- ház nem egy vígjáték-előadásán. Szabó Ernő azaz az elmélyedő gonddal készül a Zilahy-darabra, ami annyira értékes tulajdonsága ennek az igazi művésznek, s bizo- nyos, hogy komoly szerepben is jelentős sikere lesz.

Rajtuk kívül Kamarás Gyu- Gyula, — aki egyben rendezője is a színműnek — és Bálint György, a társulat két jeles drá- mai színésze jut érdekes feladat- hoz a Zilahy-darabban, aminek a bemutatója a héten lesz.

A Zilahy-darab után ismét ope- rett következik. Gellérthegyi ka- land a címe az újdonságnak, amit a rádió hallgatói jól ismernek, hi- szen tavaszi pécsi ősbemutatóját nagy sikerrel követték a rádió is. A szöveggönyv szerzője Kö- rössy Zoltán, a magyar színészet egyik elsővonalbeli tanácskikusa, tehát olyan ember, aki tökéletesen tisztában van a színpaddal s így a librettó színpadszerűsége nyilván-

való. A zenét Csongor Béla szerez- te és nem is egy száma állandóan szerepel a zenekarok műsorán, mint sláger.

A hangulatos, kedves katona- darabban a társulat legjobb erői jutnak szerephez: Hamvay Lucy, Kondor Illy, Bakó Baba, Márkus Lajos, Sugár Mihály, Bálint György, Kamarás Gyula és Szabó Ernő alkotják az együttest. Szabó Ernő rendező az újdonságot és Csanak Béla dirigálja.

A szerzők egyenesen a debreceni bemutató számára új irredenta- számot illesztettek be a darabba. Az új szám, amely a Felvidék visszacsatolása feletti örömeink ad hangot, bizonyára egy csapásra népszerű lesz.

A Gellérthegyi kalandban új- ra szerephez jut a kis Gaál Éva, aki az Ide gyere rózsám-ban tűnt fel. A kiténő tehetségű, na- gyon kedves gyermekszereplő az operettújdonosságban avasodál, mert most már énekszámja is lesz.

Nemzeti Zászlók
Kontsek Kornél
divatruházában.

Heti műsor:
November 13-án, vasárnap dél- után mérsékelt helyárrakkal: **Nem leszek hálátlan.**
Vasárnap este Vig özvegy.
November 14-én, hétfőn este Vig özvegy.

November 15-én, kedden A. bér- let 6. sz. **Hazajáró lélek.**
November 16-án, szerdán B. bér- let 6. sz. **Hazajáró lélek.**

A színházi iroda jelenti:
A színház a héten azoknak ked- veskedik, akik szeretik az értékes szellemi csemegéket.
Ma, vasárnap délután

mérsékelt helyárrakkal
egy végig vidám, jókedvű operett:
Nem leszek hálátlan

a főszerepekben a közkedvelt Po- gány Margittal, Márkus Lajossal és a nagyszerű operett együttesével.
Vasárnap és hétfőn este a nagy évadsikér: a

Vig özvegy
Vig özvegy
Vig özvegy

Kedden A. bérlet 6.sz.

Hazajáró lélek

Szerdán B. bérletben

Hazajáró lélek

Zilahy Lajos teljesen újonnan átdolgozta a Nemzeti Színházban nagy sikert aratott psychoanaliti- kai drámáját. Akik látták ezt a darabot, azok is teljesen új képe- ket ismernek most meg. Az izgal- mas bájjeleneten kívül egy

Modern psychoanalitikus orvos rendelőjében

játszódik le az egyik kép.
A dráma ebben az átdolgozásá- ban határtalanul hatásos. Nagy él- mény és feledhetetlen szellemi csemegé.

Aki olesón akar színházba járni, szelvényt vált. A napi árnál sok- kal kedvezményesebben jut így je- gyekhez.

Mi a hütlenség (kémkedés)?

A népek és nemzetek történeti fejlődését tekintve, minden időben — az emberiség óskorától nap- jainkig —

a hazaárulás, a kémkedés volt a legsúlyosabb s egyben a leg- megvetendőbb bűn az emberek szemében.

Az embernek embertársi élete ellen elkövetett merénylete, a gyilkosság is mindig eltör- pül az olyan bűn mellett, mi- kor valaki faja, nemzete, ha- zája ellen emeli fel gyilkos célzattal a kezét, azáltal, hogy egy más, idegen államhata- lomnak saját hazája erejéről és ellenálló képességéről híre- ket, adatokat szolgáltat ki

— legtöbbször Judástállókért — miáltal nemzete és faja, valamint embertársai árulója lesz s akadá- lyozza fejlődését, tehát az életében támadja meg.

Faját, a hazája iránt tartozó hü- séget tagadja meg s a nemzete fej- lődését és fennmaradását gátolja meg tehát ezzel a maga, valamint családja boldogulásának és becsü- letének sírásója lesz az aki enged- ve a pénz, gazdagságot ígérő ördö- gi csábításnak, eladja lelkét s a kémeknek arra a veszélyes és ka- landos útjára lép, amelynek

utolsó állomása a fegyház ka- puja, vagy a felállított bitófa, ahonnan már visszatérés nincsen s ahol már a késői megbánás nem segít.

Súlyosan nagy bűn a hazaár- lás, súlyos azért mindig a bünte- tése is. Ezért van az, hogy már az ósidőktől fogva mindig a ké- meket a hazaárulókat büntette mindenütt a törvény legszigo- rúbban, majdnem mindig halállal.

Ha valaki embertársát megöli, sú- lyosan bűnhődik. Milyen bünte- tést érdemel akkor az, aki az álla- mot, a hazát akarja ellenségeinek kiszolgáltatni s szövetezik ezáltal olyan bűncselekmény elkövetésére, amely végeredményében — háboru idején — tömeggyilkossághoz vezet.

Mindenki érzi és tudja ezért, hogy a hazaárulás nagy bűnét pél- dásan súlyos megtorlás kell, hogy kövesse. Idézem itt Nicolai német ezredesnek, a világháborús német vezérkar egy tisztjének mondását a kémekről:

»A hazaáruló megérdemli, hogy kötél legyen a büntetése és nevét ország-világ előtt pellengérré állítsák!«

Tar

MEG kell debreceni retremelő zésre hazai Bérháza la hónappal e gasabb lak elején kerü a lakók jel házigazda sükre kijel marad a adja azzal lamennyier a magyaré

KITÜNÖ György nyil kori két jó halhatatlan a nemrégib poéta, Emód lgy került n is, amibe a Emód Tamá gyönyörü m adása alkalm vből fakadt mény, amely szerü most, halálával, de ményekkel i a vers:

(E) Még békebeli Szio küldt s A nekeresdi És ott nagro

Királyné En S be megfog A nlg bolon S magyar Jo S elhalt szio

Piros Holna S elhalt szio De lesz még magyar szeg Szio küldt s

KÉT éve színtársula szép dráma évadban m Színház tag sikerrel m színész, jatszolt eg

Ezennel sárló közön szer nélkül 5-én megny üzletemet. Raktáron menyü be akta- és or cákákat, l árukat, csi Raktáran mával me legnagyobb tünk. Szíves pá

sz Géza 40. pécia

A köztársaság... A köztársaság... A köztársaság...

A köztársaság... A köztársaság... A köztársaság...

A köztársaság... A köztársaság... A köztársaság...

Tarka sorok

MEG kell emlékeznünk arról a debreceni kereskedőről, aki diéséretreméltó módon juttatta kifejezésre hazafias aldozatosságát. — Bérháza lakóinak lakbérét néhány hónappal ezelőtt felemelte és a magasabb lakbér fizetésére november elején került sor. Amikor azonban a lakók jelentkeztek a lakbérről, a házigazda legnagyobb meglepetésükre kijelentette, hogy a lakbér marad a régi, a többletet visszaadja azzal a kéréssel, hogy azt valamennyien fizessék be a »Magyar a magyarért« mozgalom céljaira.

KITÜNŐ szegedi kollégánk, Vér György nyilvánosságra hozta az egykori két jóbarát, a Szegeden elhunyt halhatatlan költőnk, Juhász Gyula és a nemrégiben meghalt finomlelkű poéta, Emőd Tamás baráti levelezését. Így került napvilágra az a verses levél is, amiben Juhász Gyula köszöntötte Emőd Tamást a »Mézeskalács« című gyönyörű magyar dalosjáték első előadása alkalmából. Juhász Gyula szívéből fakadt ez a remekmű költemény, amely — úgy érezzük — időszerű most, nemcsak Emőd Tamás halálával, de a történelmi magyar eseményekkel kapcsolatban is. Így szól a vers:

MÉZESKALÁCS

(Emőd Tamásnak)

Még békebeli boldog e kalács,
Szio küldt szívnék. Emlékszem, Tamás.

A nekeresdi ósárt hallgatom
Es ott vagytok a régi Váradon...

Királyné Encellánk be messze ment
S be megfogott a régi regiment.

A nig boldoból lett most bús boldon
S magyar Jósánk még áruában
bolyong.

Piros Holnapra szürkén jött a Ma
S elhalt szívünk száz büszke dallama.

De lesz még egyszer ünnep és kalács,
magyar szegénynek vig feltámadás.

Szio küldt szívnék e reményt, Tamás!

KÉT éven keresztül a debreceni színtársulat tagja volt a feltűnően szép drámai hősnő, aki ebben az évadban már a budapesti Magyar Színház tagja. A fővárosban szép sikerrel mutatkozott be a fiatal színésznő, hosszú időn keresztül játszott egyfolytában, míg most

Meghívó

Ezennel meghívom a m. t. vársárló közönséget, hogy vételkényszer nélkül tekintse meg az e hó 5-én megnyitott bórondósáru szaküzletemet.

Raktáron tartok: Saját készítményű bórondókat, retikulókat, akta- és orvosi táskákat, pénztárcákat, legfinomabb ízlésű bőrárakat, csikóbőrös kulacsokat stb.

Raktáram megtekintése alkalomával meggyőződhetik, hogy a legnagyobb igényeket is kielégítünk.

Szíves pártfogást kér

Tóthfalussy Géza

Piac u. 40.

Hangya palota

Női, férfi és gyermek kötöttárak

mélyen leszállított áron

Csillag Testvérek

Piac és Simonffy u. sarok.

végre sikerült néhány nap szabad-
sághoz jutnia. Első cselekedete az
volt, hogy jegyet váltott a gyors-
vonatra és Debrecenbe jött, első si-
kerrel színhelyére. Az Arany Bika-
ban szállt meg. Az Ujságíró Club-
ban rögzített és minden este leg-
alább egy órát végignézett a szin-
házban. Römpartnerai: Somlay
Júlia és Pogány Margit. Kibice-
nincsenek, mert nem enged bele-
szólni a játéka.

KITÜNŐ ügyvédemérősünknek,
dr. Dersenyi Lévay Zoltánnak va-
lamelyik este sürgős dolga akadt
és elindult a József királyi herceg
ucca elején lévő lakásáról. A ka-
pu már zárva volt és amikor be-
akarta illeszteni a kulcsot, észre-
vette, hogy valaki kívülről nyit-
gatni igyekszik a zárat, de siker-
telenül. Végre az ügyvéd kinyit-
ta és kinn az utcán, a kapu előtt
egy elegánsan öltözött úr állott,
aki mindjárt magyarázkodott is,
hogy aznap költözött a háza és

ügyvédszik, még nem tudja köny-
nyen kinyitni a kaput. Kimagya-
rázkodott, aztán kölcsönös udva-
riaskodások után belépett a ház-
ba és Lévay dr bezárta mögötte a
kaput. Csak másnap tudta meg az
ügyvéd a fejleményeket. Kiderült,
hogy az ismeretlen, elegáns úr el-
tévészette a kaput, egy házzal ar-
rább lakott és így aztán, amikor
Lévay dr beeresztette, teljesen ismeretlen helyre került. Kijönni
azonban már nem tudott, lévén
mögötte zárva a kapu, mire az esti
sötétségben bolyongani kezdett az
idegen udvaron, hogy találjon va-
lakit, aki kiengedje. Nagynehezen
megtalálta a házmestert, aki elő-
ször gyanakodva szemlélte a fur-
csa kéréssel előálló idegent, kiki-
sérte az uccára és csak akkor nyu-
godott meg, amikor látta, hogy a
szomszéd hához megy, ahol szé-
pen kinyitja a kaput és bemegy.

(c. gy.)

277.857 pengővel több adó folyt be az idén októberben

A városi adóhivatal statisztiká-
ja szerint az idén októberben be-
folyt összesen 997.483.18 pengő adó.
Ezzel szemben tavaly összesen
719.623.62 pengő adót fizettek be.
Az idén tehát 277.857 pengővel
több adó folyt be, mint tavaly. —

A többlet viszont majdnem teljes
egésében a bérházási adóra esik,
így a tavalyi és idei eredmény kö-
zött mintegy 30.000 pengőt többlet
mutatkozik ez év októberének a
javára.

A cseheket okolja elzülléséért egy tolvaj urifiú

Budapest, nov. 12. Hudák Bertalan
magántisztviselő lopás büntetével vá-
dolva állt a büntetőtörvényszék Fo-
nyódi-tanácsa előtt. A vád szerint a
fiatalember ez év augusztus 13-án a
keleti pályaudvaron a Miskolc felé
induló gyorsvonat egyik II. osztályú
fülkéjéből

ellopta F. B. Simpson angol ál-
lampolgár raglánját és kékítá-
skáját.

A táskában egy repülőgépjegy és 53
fontról kiállított utazócekk volt.

Hudák zokogva adta elő védekezé-
sét a törvényszék előtt:

— Apám — mondotta — megszállt
területen törvényszéki bír. majd a
munkási járásbírótság elnöke lett.
1925-ben érettségiztem és nyomban
után a csehek besoroztak. Néhány
hónappal később magyar érzelmeim
miatt a csehekkel vitába keveredtem,
mire

nemzetgyalázás és lázítás miatt a
cseh hadseregéből meg kellett szök-
nöm.

Átszöktem Magyarországra és itt ér-
tesíttem, hogy a cseh haditörvény-
szék in contumaciám 3 évi és 9 hóna-
pi súlyos börtönrre ítélte. Itt Magyar-
országon senkit sem ismertem. Las-
sankit egy-két baráttra tettem szert,
akik

elszédítettek és elcsúsztam.

Nem volt semmiféle keresetem. Erre
ajánlólevelet írtam Schönner tábor-
nok nevében, aki annakidején a buda-
pesti I. honvéd vegyesdandár pa-
rancsnoka, valamint Jánky Kocsárd
akkori honvédparancsnok nevében
Reich Samunak, a székesfehérvári
élelmiszerüzem akkori vezérigazgató-
jához. A levél elolvasása után a ve-
zérigazgató közölte velem, hogy nyolc
napon belül kapok értesítést. Az érte-
sítést meg is kaptam, hogy

jelentkezzen szolgálatra.

Ugyanakkor azonban a dandárpa-
rancsnokkal is közölték az ajánló-
levél tartalmát és mivel Schönner
tábornok akkor nem tartózkodott Ma-
gyarországon,

rájöttek, hogy a levél hamisít-
vány.

Igy kerültem kézre és mivel katonai
hatóságok bélyegzőjét hamisítottam,
4 hónapra elítéltek. Alig szabadultam
ki, család és okirathamisítás miatt
ítéltek 8 hónapi börtönrre. Amikor ki-
szabadultam a fogházból, újabb bün-
cselekményt követtem el s ezért 2 évi
és 8 hónapi fegyházat kaptam. Még-
sem érzem magam bűnösnek és utá-
lattal gondolok a bűnre.

— Június 27-én szabadultam ki a
váci fegyházból. Két pengő volt a
zsebemben. Elhatároztam, hogy hazá-

utazom cseh megszállott területre,
hogy testvérbátyámtól segítséget
kérjek.

— Könyörgöm, — fordult az cinök
felé —

tessék kegyelmes tételtet hozni
egy cseh katonaszökevény ügy-
ben, aki most négre visszamehet
szülőföldjére

s aki becsületesen akarja megkeresni
kenyerét.

Mészáros Miksa királyi ügyész vád-
és Forgách Béla védőbeszéde után a
törvényszék bűnösnek mondotta ki
Hudák Bertalant lopás büntetében és
a rrv. matékos enyhítő körülményekre
való tekintettel 2 évi fegyházbünte-
tésre ítélte.

— Vásároljon a FÜGGETLEN
UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Lengyel
kabát

remek felsővel
melegben bőlelve szörme gall. 37.80
hiváló felsővel
melegben b. opozum gall. 77.90
végig szörme
bőléssel opozum gallérral 93.10

Grünfeld

úriszabóság

Kistemplom mellett

„Kalor“ — „Nev-Kalor“
és másfajta folytonégó kályhák nagy választékban

Sesztina Lajos
vaskereskedésében

Debrecen Telefon: 20-06 és 15-48.

Jelentés a harcmezőkről

Múlt vasárnapi számunkból a nagy magyar örömnép miatt kimaradt ez a rovatunk, így most két hét eseményeinek összefoglalását adjuk.

A spanyol polgárháború

Ez a két hét az Ebro-fronti nemzeti előnyomulás jegyében zajlott le. A nemzetiek győztek november elsőjén:

lezuhant legügyesebb repülőjük, Ramon Franco, a tábornok testvére. Talán ez tüzelte fel annyira a tábornokot, hogy maga vezette az Ebro-fronton a harcot mult szerdától kezdve, ami rögtön megérzett: győzelem győzelem után.

Az Ebro, melynek innenső partjéért hetek óta harcoknak a nemzetiek, hosszú szakaszon az övék lett és a meglepett, állásukból kiemelt köztársasági kilométerekre vonultak vissza, amit mostmár maguk is elismernek hadijelentésükben.

A köztársaságiak ünnepeltek november elsőjén: az oroszországi októberi forradalom évfordulóját. Negrin újabb gazdasági győzelmet aratott:

francia és angol kölesönt kapott. Mikor a benemavatozási bizottság, amely már mindkét félnek meg akarja adni a hadviselő jogot — eddig még nem kapták meg — megsürgette a dolgot. Köztársasági részről azt a választ adták, hogy

hiába szállítottak el tízezer olasz önkéntest, maradt még a Franco táborában kilencvenezer.

Olaszország a tények elferdítésének rezevi ezt az állítást, Anglia pedig, az olasz-angol szerződés érvénybelépésére való tekintettel, egy vállonással kijelenti, hogy

a felek csak tízezer önkéntes elszállítására kötelezték magukat és a köztársasági kormány egyedül nem tett még eleget ennek.

A japán-kínai háború

Fantasztikus hódítások Hankau körül és elkecseregett diplomáciai harc a japán béketerv elismeréséért: ez a kétfős elfoglaltsága van Japánnak. A kilenc hatalmi egyezmény kimondja, hogy Csang-Kai-Szekkel nem tárgyalnak és ez nagy japán eredmény. Mindenesetre a japán-angol tárgyalások is megkezdődtek Kína fölött.

Egyetlen ügyvivő sem szerepel kínai részről.

A két fasiszta állam fog közvetíteni állítólag majd a két sárga állam között.

Japán egyébként kijelentette, hogy jelenlegi büntetőexpedíciójának kizárólag az a célja, hogy végre rendet teremtsen keleten. Egy

japán-mandszu-kínai szoros egyesség a célja, mely szobjetellenes legyen.

Japán bejelentette még, hogy tartózkodik a népszövetségtől és mechani-

kusan tenyésztett útesztőiből, továbbá a külügyminisztériumban szokás szerint átadták az összes ügyvivőknek a jegyzéket, mely bejelenti, hogy mely tartományokat foglalja el a jövőben a japán haderő s mely városok ellen lesz repülőmadás. Ezzel az ironikus ténykedésével Japán lecsúszta kezét az illető tartományokban és városokban lakó bármiféle állampolgárokról és nem állott érték felcölősséget.

Az ellenséges civillakosságnak rokonszenves az ilyenfajta hadvezetés és a japánok elérték, hogy amikor a milliók Nan-Csangba bevonultak, csak ötvenezer lakost találtak.

Palesztina

Kik is küzdenek tulajdonképpen Palesztinában, kérni az ember önkéntlenül, ha a hadijelentéseket olvassa, melyek kizárólag zsidó és arab halottakról számolnak be. Az angol hadsereg afféle rendőri tisztet tölt be, házkutatásokat tart, előállítják azokat az arabokat, akik kimondottan angol kaszárnyákat bombáztak, de egyébként, azt lehetne ironikusan mondani, hogy

csak a polgárháború nővő felkelés szabályos lefolyására ügyel. Az arabok teljes közlekedési sztrájkba kezdtek, Jaffát az angolok újra megszállták és házkutatásaiknál megint rengeteg fegyvert találtak.

Városokint és naponként 20—30 halott van,

a postát legtöbb helyen arab csapatok lerombolják.

Arif Abdul Razek, a felkelők vezére nyílt levelet intézett Roosevelt-hez, Hull államtitkárhoz és Grant szenátorhoz címezve.

Anglia egyébként elejtette Palesztina felosztásának tervét. A nacionalista követeléseket, melyek mindkét oldalról egyre sürögősebben hangzanak, tárgyalásokkal fekézi.

Megvárja, amíg a felek kifáradnak és akkor, egész szorosra fogva a gyeplőt, kimondotán angol gyarmattól nyilatkozza Palesztinát.

Mindaz célzatosan az alsóház ülésén hangzott el finom formákba és szónoki virágokba öltöztetve, amikor Palesztina sorsáról volt szó.

Magyarország rádióhallgatóihoz.

A mai, örökké emlékezetes napokban, amikor esapataink bevonultak a visszacsatolt területekre, a rádió lehetővé tette mindannyiunk számára, hogy lélekben együtt legyünk felvidéki testvéreinkkel; velük együtt éljük át ezeknek a történelmi napoknak boldog, mámoros hangulatát. Mert nemcsak ők szabadultak fel, hanem mi is. Felszabadultunk a hosszú éveken át lelkiünkön fakkadt nyomasztó hangulattól. Egyszerűbb nyugalmasabb kor kezdetét ígéri számunkra a békes visszacsatolás. A házak lobogódszében, mi pedig lélekben megvívóhadva ünnepeljünk magyar rádió — Orion rádió hangjai mellett.

Ma avatja a Felvidékre küldendő zászlóját a KIE

A Kis-templomban délután 5 órakor lesz a szép ünnepély.

A fiatal kifestő és inas gyerekek tollat forgató tisztviselők, földet turo gazdaemberek, gépek munkáját irányító iparossegédek szerény keresete adakozásából készült el az a szép ciméres magyar lobogó, mely pár nap múlva a Losoncon lévő KIE kétemeletes házának homlokzatán fogja hirdetni Debrecen KIE ifjúságának a Felvidék magyar ifjúságát keblére ölelő testvéri szeretetét. Ez a zászló bizonyossága lesz annak a magyar ifjúságot egységbe foglaló krisztusi szeretetnek, mely a trianoni határon túl élő magyar ifjúságnak honszeretetik, magvarságuk és nyelvük megőrzéséért húsz éven át folytatott héroszi küzdelmében hitüket erősítő imádságokkal állott ideát mindenkor mellettünk.

Hirdetni fogja ez a zászló továbbá azt is, hogy az itt élő KIE ifjúság társadalmi osztályra való tekintet nélkül, nemcsak imádkozni, hanem áldozni is tud a magyar ifjúság jövőt építő evangéliumi egységéért. Ezért templomi áldással bocsátja útjára a lobogót. Vasárnap délután 5 órakor a Kis-templomban tartandó istentiszteleten Uray Sándor püspökhelyettes

A vidéki úriközönség

kedvenc hotelje az

ESPLANADE

NAGYSZALLODA

Budapest, III., Zsigmond uca

38.40. — telefonok: 151—735.,

151—738., 157—299.

Szemben a világhírű Lukács-fürdővel és Császárfürdővel, a Rózsadomb alján.

Teljes komfort, folyó melegvíz, központi fűtés.

A Nyugati pályaudvartól 1 kishszakasz távolságra.

A szálloda teljesen újjáalakítva új vezetés alatt áll.

ELSŐRANGU CAFFE

RESTAURANT,

POLGARI ÁRAK.

Olcsó szobák pensióval, vagy anélkül.

Hosszabb tartózkodásnál külön engedmények.

a KIE örökös tb. elnöke fogja megáldani a zászlót. A KIE fiatalaimber tagjai a KIE-ből fel 5 órakor fognak zászló alatt bevonulni a templomba, a KIE egyéb tagjai és az érdeklődők pedig a templomban gyülekeznek.

Volt már az új vezetés alatt álló

„Reviziós Étkezdében?“

Szíves pártfogást kér:

Tompa József
Sas u. 2.

Diszközgyűlés keretében ünnepelte meg a hajduszoboszlói ipartestület a magyar Felvidék visszacsatolását

Zászlót ajándékoznak a rozsnói ipartestület részére.

A magyar Felvidék felszabadításának utolsó napján a hajduszoboszlói ipartestület diszközgyűlést tartott, a magyar Felvidék visszacsatolásának megünneplésére.

Zsűfoglalás megtelt az Ipartestület nagyterme, amelyben az iparosságon kívül a társadalom minden rétege helyet foglalt és a hatóságok is szép számmal voltak képviselve. A kereskedelmi és iparkamara képviselőiben dr. Torda Balázs segédtitkár volt jelen.

A diszközgyűlést Cseke Péter elnök nyitotta meg, majd dr. Szűcs János iparhatósági biztos szép ünnepi beszéd kíséretében méltatta az utóbbi hetek és napok eseményeit. Beszédét sokszor szakította meg a tetszénnyilvánítás és éljenzések, amely sűrűn kitört a baráti nagyhatalmaknak is.

Ezután a diszközgyűlés nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy Horthy Miklós kormányzót, a miniszterelnököt, külügyminisztert, vallás- és közoktatásügyi minisztert, valamint Jaross Andort táviratilag üdvözli.

Végül ünnepélyesen elhatározta azt is, hogy a rozsnói ipartestületnek díszzászlót ajándékozik, felszabadulásának örömeire. A zászlóanyai tisztet dr. Békésy Kálmán kir. közjegyző neje fogja betölteni.

A diszközgyűlés után a leventezeknek kíséretében lampionos felvonulás volt és ennek során az ipartestület elnöke hatalmas tömeg jelenlétében megkoszorúztta a hősök szobrát.

Este kétszáz terítékes társasvacsora volt, amelyen Cseke Péter elnök a Kormányzót köszöntötte fel, majd dr. Szűcs János a beteg polgármester távollétét mentette ki. Dr. Tóth János a város részéről tartott beszédet, majd dr. Torda Balázs kamarai segédtitkár

felszólalásában hangsúlyozta, hogy a kézműiparosság most is, mint mindig bizonyosságot tett izzó hazafiságáról. Dr. Békésy Jenő kir. közjegyző és dr. Erdős Károly nyug. polgármester a kisemberek sorsának megjavításáról tartottak magvas beszédet, dr. Adám Gyula főorvos beszédében leendő letes beszédben a baráti nagyhatalmakat ellette és végül Fehér János ref. lelkesítő tartott magas szárnyalású beszédet.

A jelenlevők sokáig maradtak együtt lelkes hangulathoz; eltették az ezeréves haza fellamadását.

Anyakönyvi hírek

Születések: Csikós Mihály fm., fiú Sándor. Pinczés Ferenc gazdálkodó, leány Mária. Deák Mihály fm., leány Erzsébet. Erkei Béla cipészsegéd, fiú Béla. Dr. Szélei Emil pénzügyi fogalmazó, leány Anna.

Házasságok: Földesi Gyula uradalmi kerékgyártó—Tikos Erzsébet. Tóth Sándor gazdálkodó—Sándor Róza. Tóth Albert raktári munkás—Szöllösi Eszter. Nagy László gazdálkodó—Brád Mária. Varga János bérkocsis—Fekete Mária. Rácz István közművessegéd—Dániel Erzsébet. Holb József fm.—Miszka Mária. Molnár Lajos Máv géplakatos—Doró Julianna. Sallay Károly piaciúr—Bálint Eszter. Tóth József szobafestősegéd—Molnár Julianna. Marci István vaskereskedő—Cservenka Edit. Mező Lajos asztalossegéd—Szlágyi Katalin. Kállai Imre fm.—Kovács Zsófia. Ökrös Béla vilanyserelősegéd—Szel Zsófia. Erendits Endre gazdasági szakitanító—Gábor Irén. Debreceni Endre községi orvos—Németh Irma. Fiák Gyula hentessegéd—Tóth Erzsébet.

L
ck

A Tiszai
litikai
és ki
út 49.
Előfizet
félér
egy he
ennek
ára he
20 fill

ÜGYE
RAK. E
szertára
tot: Me
Magoss
czi, Ki
sarok. 2

Mikor el
csak a
mikor az
leltekör
akkor is
aszonyo
tollát,
míg csel
a szerel
GES

HUDAPE
9: Unit
uicai
Gábor
10: Egy
veszpr
beszéd
püspöl
11.15: E
Deák-
góc E
12.20: P
vizillá
12.30:
nyel:
Közben
14: Han
15: 1. ..
Dénes
igazga
hák h
adása.
rium
15.45:
egylet
a Dión
dalárd
nál Jo
16.30:
sa. (K
17: K.
17.30: I
18: Kóc
zsikál.
19: Hirc
19.10: H
ven.
19.25: A
nyel I
20.10: S
20.20: S
Hangj
los M
Utána k
lés.
22: Bes
ler K
Közben
nyelve
23: Hirc
23.10: K
ból. B
muzsi
0.05: I
mára.

GY ZOLTAN
nűsor
ER 13:
Hirc.
színel a Könyv
Pédikál Csiki
10.20: Kis
regi Felvidék
10.45: A Fér
11.10: Nem
12: Búti har
12.10: Akon L
Közben 12.1
12.25: A ker
12.30: A ker
12.35: A ker
12.40: A ker
12.45: A ker
12.50: A ker
12.55: A ker
13.00: A ker
13.05: A ker
13.10: A ker
13.15: A ker
13.20: A ker
13.25: A ker
13.30: A ker
13.35: A ker
13.40: A ker
13.45: A ker
13.50: A ker
13.55: A ker
14.00: A ker
14.05: A ker
14.10: A ker
14.15: A ker
14.20: A ker
14.25: A ker
14.30: A ker
14.35: A ker
14.40: A ker
14.45: A ker
14.50: A ker
14.55: A ker
15.00: A ker
15.05: A ker
15.10: A ker
15.15: A ker
15.20: A ker
15.25: A ker
15.30: A ker
15.35: A ker
15.40: A ker
15.45: A ker
15.50: A ker
15.55: A ker
16.00: A ker
16.05: A ker
16.10: A ker
16.15: A ker
16.20: A ker
16.25: A ker
16.30: A ker
16.35: A ker
16.40: A ker
16.45: A ker
16.50: A ker
16.55: A ker
17.00: A ker
17.05: A ker
17.10: A ker
17.15: A ker
17.20: A ker
17.25: A ker
17.30: A ker
17.35: A ker
17.40: A ker
17.45: A ker
17.50: A ker
17.55: A ker
18.00: A ker
18.05: A ker
18.10: A ker
18.15: A ker
18.20: A ker
18.25: A ker
18.30: A ker
18.35: A ker
18.40: A ker
18.45: A ker
18.50: A ker
18.55: A ker
19.00: A ker
19.05: A ker
19.10: A ker
19.15: A ker
19.20: A ker
19.25: A ker
19.30: A ker
19.35: A ker
19.40: A ker
19.45: A ker
19.50: A ker
19.55: A ker
20.00: A ker
20.05: A ker
20.10: A ker
20.15: A ker
20.20: A ker
20.25: A ker
20.30: A ker
20.35: A ker
20.40: A ker
20.45: A ker
20.50: A ker
20.55: A ker
21.00: A ker
21.05: A ker
21.10: A ker
21.15: A ker
21.20: A ker
21.25: A ker
21.30: A ker
21.35: A ker
21.40: A ker
21.45: A ker
21.50: A ker
21.55: A ker
22.00: A ker
22.05: A ker
22.10: A ker
22.15: A ker
22.20: A ker
22.25: A ker
22.30: A ker
22.35: A ker
22.40: A ker
22.45: A ker
22.50: A ker
22.55: A ker
23.00: A ker
23.05: A ker
23.10: A ker
23.15: A ker
23.20: A ker
23.25: A ker
23.30: A ker
23.35: A ker
23.40: A ker
23.45: A ker
23.50: A ker
23.55: A ker
24.00: A ker

10.20: Kis
regi Felvidék
10.45: A Fér
11.10: Nem
12: Búti har
12.10: Akon L
Közben 12.1
12.25: A ker
12.30: A ker
12.35: A ker
12.40: A ker
12.45: A ker
12.50: A ker
12.55: A ker
13.00: A ker
13.05: A ker
13.10: A ker
13.15: A ker
13.20: A ker
13.25: A ker
13.30: A ker
13.35: A ker
13.40: A ker
13.45: A ker
13.50: A ker
13.55: A ker
14.00: A ker
14.05: A ker
14.10: A ker
14.15: A ker
14.20: A ker
14.25: A ker
14.30: A ker
14.35: A ker
14.40: A ker
14.45: A ker
14.50: A ker
14.55: A ker
15.00: A ker
15.05: A ker
15.10: A ker
15.15: A ker
15.20: A ker
15.25: A ker
15.30: A ker
15.35: A ker
15.40: A ker
15.45: A ker
15.50: A ker
15.55: A ker
16.00: A ker
16.05: A ker
16.10: A ker
16.15: A ker
16.20: A ker
16.25: A ker
16.30: A ker
16.35: A ker
16.40: A ker
16.45: A ker
16.50: A ker
16.55: A ker
17.00: A ker
17.05: A ker
17.10: A ker
17.15: A ker
17.20: A ker
17.25: A ker
17.30: A ker
17.35: A ker
17.40: A ker
17.45: A ker
17.50: A ker
17.55: A ker
18.00: A ker
18.05: A ker
18.10: A ker
18.15: A ker
18.20: A ker
18.25: A ker
18.30: A ker
18.35: A ker
18.40: A ker
18.45: A ker
18.50: A ker
18.55: A ker
19.00: A ker
19.05: A ker
19.10: A ker
19.15: A ker
19.20: A ker
19.25: A ker
19.30: A ker
19.35: A ker
19.40: A ker
19.45: A ker
19.50: A ker
19.55: A ker
20.00: A ker
20.05: A ker
20.10: A ker
20.15: A ker
20.20: A ker
20.25: A ker
20.30: A ker
20.35: A ker
20.40: A ker
20.45: A ker
20.50: A ker
20.55: A ker
21.00: A ker
21.05: A ker
21.10: A ker
21.15: A ker
21.20: A ker
21.25: A ker
21.30: A ker
21.35: A ker
21.40: A ker
21.45: A ker
21.50: A ker
21.55: A ker
22.00: A ker
22.05: A ker
22.10: A ker
22.15: A ker
22.20: A ker
22.25: A ker
22.30: A ker
22.35: A ker
22.40: A ker
22.45: A ker
22.50: A ker
22.55: A ker
23.00: A ker
23.05: A ker
23.10: A ker
23.15: A ker
23.20: A ker
23.25: A ker
23.30: A ker
23.35: A ker
23.40: A ker
23.45: A ker
23.50: A ker
23.55: A ker
24.00: A ker

10.20: Kis
regi Felvidék
10.45: A Fér
11.10: Nem
12: Búti har
12.10: Akon L
Közben 12.1
12.25: A ker
12.30: A ker
12.35: A ker
12.40: A ker
12.45: A ker
12.50: A ker
12.55: A ker
13.00: A ker
13.05: A ker
13.10: A ker
13.15: A ker
13.20: A ker
13.25: A ker
13.30: A ker
13.35: A ker
13.40: A ker
13.45: A ker
13.50: A ker
13.55: A ker
14.00: A ker
14.05: A ker
14.10: A ker
14.15: A ker
14.20: A ker
14.25: A ker
14.30: A ker
14.35: A ker
14.40: A ker
14.45: A ker
14.50: A ker
14.55: A ker
15.00: A ker
15.05: A ker
15.10: A ker
15.15: A ker
15.20: A ker
15.25: A ker
15.30: A ker
15.35: A ker
15.40: A ker
15.45: A ker
15.50: A ker
15.55: A ker
16.00: A ker
16.05: A ker
16.10: A ker
16.15: A ker
16.20: A ker
16.25: A ker
16.30: A ker
16.35: A ker
16.40: A ker
16.45: A ker
16.50: A ker
16.55: A ker
17.00: A ker
17.05: A ker
17.10: A ker
17.15: A ker
17.20: A ker
17.25: A ker
17.30: A ker
17.35: A ker
17.40: A ker
17.45: A ker
17.50: A ker
17.55: A ker
18.00: A ker
18.05: A ker
18.10: A ker
18.15: A ker
18.20: A ker
18.25: A ker
18.30: A ker
18.35: A ker
18.40: A ker
18.45: A ker
18.50: A ker
18.55: A ker
19.00: A ker
19.05: A ker
19.10: A ker
19.15: A ker
19.20: A ker
19.25: A ker
19.30: A ker
19.35: A ker
19.40: A ker
19.45: A ker
19.50: A ker
19.55: A ker
20.00: A ker
20.05: A ker
20.10: A ker
20.15: A ker
20.20: A ker
20.25: A ker
20.30: A ker
20.35: A ker
20.40: A ker
20.45: A ker
20.50: A ker
20.55: A ker
21.00: A ker
21.05: A ker
21.10: A ker
21.15: A ker
21.20: A ker
21.25: A ker
21.30: A ker
21.35: A ker
21.40: A ker
21.45: A ker
21.50: A ker
21.55: A ker
22.00: A ker
22.05: A ker
22.10: A ker
22.15: A ker
22.20: A ker
22.25: A ker
22.30: A ker
22.35: A ker
22.40: A ker
22.45: A ker
22.50: A ker
22.55: A ker
23.00: A ker
23.05: A ker
23.10: A ker
23.15: A ker
23.20: A ker
23.25: A ker
23.30: A ker
23.35: A ker
23.40: A ker
23.45: A ker
23.50: A ker
23.55: A ker
24.00: A ker

10.20: Kis
regi Felvidék
10.45: A Fér
11.10: Nem
12: Búti har
12.10: Akon L
Közben 12.1
12.25: A ker
12.30: A ker
12.35: A ker
12.40: A ker
12.45: A ker
12.50: A ker
12.55: A ker
13.00: A ker
13.05: A ker
13.10: A ker
13.15: A ker
13.20: A ker
13.25: A ker
13.30: A ker
13.35: A ker
13.40: A ker
13.45: A ker
13.50: A ker
13.55: A ker
14.00: A ker
14.05: A ker
14.10: A ker
14.15: A ker
14.20: A ker
14.25: A ker
14.30: A ker
14.35: A ker
14.40: A ker
14.45: A ker
14.50: A ker
14.55: A ker
15.00: A ker
15.05: A ker
15.10: A ker
15.15: A ker
15.20: A ker
15.25: A ker
15.30: A ker
15.35: A ker
15.40: A ker
15.45: A ker
15.50: A ker
15.55: A ker
16.00: A ker
16.05: A ker
16.10: A ker
16.15: A ker
16.20: A ker
16.25: A ker
16.30: A ker
16.35: A ker
16.40: A ker
16.45: A ker
16.50: A ker
16.55: A ker
17.00: A ker
17.05: A ker
17.10: A ker
17.15: A ker
17.20: A ker
17.25: A ker
17.30: A ker
17.35: A ker
17.40: A ker
17.45: A ker
17.50: A ker
17.55: A ker
18.00: A ker
18.05: A ker
18.10: A ker
18.15: A ker
18.20: A ker
18.25: A ker
18.30: A ker
18.35: A ker
18.40: A ker
18.45: A ker
18.50: A ker
18.55: A ker
19.00: A ker
19.05: A ker
19.10: A ker
19.15: A ker
19.20: A ker
19.25: A ker
19.30: A ker
19.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Mégváltó«, Piac u. 18. »Tiszta Magoss György tér 9. »IL Rákóczi«, Kúlvárosi út és Miklós u. sarak. »Nádor«, Szent Anna u. 64.

Tegyet

Mikor eltűnnek a rózsák
s csak a vadszőlő zöld ablakodon,
mikor az elpiruló fák
leneköznek a hó simogatása elé,
akkor is emlékezni fogok rád,
összhangom és az illatodra, amit drasztól,
míg csókom alatt, puha szájjal
a szerelemben fűrödtél.

GESZTELYI NAGY ZOLTÁN

Rádióműsor

NOVEMBER 13.

BUDAPEST I. 8.30: Hírek.
9: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Predikál Csiki Gábor lelkész.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér püspök mondja.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Predikál Magocs Károly püspöki másodlelkész.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaházi Zenekar. Vezényel: Friedl Frigyes.
Közben kb. 13.05: Hírek.
14: Hanglemek.
15: 1. „Hússertések hizlalása.“ Gabor Dénes mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. 2. „Szarvasmarhák hizlalása.“ Horváth István előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
15.45: A Magyarországi Munkásdal-egyletek Szövetsége képviselőiben a Diósgyőr-Vasgyári Vasmunkások dalárdájának műsora. Vezényel Gránát József.
16.30: „Galgóc.“ Rexa Dezső előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
17: K. Comensoli Mária zongorázik.
17.30: Időszéri felolvasás.
18: Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál.
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: A rádió szalonzenekara. Vezényel Berth István.
20.10: Sporteredmények.
20.20: „A fejedelem városa.“ (Kassa.) Hangjáték két részben. Irta Asztalos Miklós. Rendező Németh Antal.
Utána kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés.
22: Beszékárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Pannónia-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Díszes fakupát nyújtott át a Baross Gábor Kör Lossonczy főispánnak

Szombaton délelőtt az Országos Baross Gábor Kör debreceni csoportjának elnöksége dr. Lengyel Zoltán, dr. Harsányi Imre és dr. Szilágyi Béla vezetésével felkereste Lossonczy István főispánt, akinek egy értékes, faragványokkal díszített fakupát ajánlódokozott.

Lengyel Zoltán dr. elnök nyújtotta át a fakupát a főispánnak és hangsúlyozta, hogy Lossonczy Istvánban mindig az ifjúság nemes pártfogóját látták. A Baross Gábor Kör az ifjúság problémáival foglalkozik és ezért is különös hálával tekint a főispánra,

aki mindig szívén viselte az ifjúság sorsát. Megemlékezett ezután dr. Lengyel Zoltán arról, hogy Lossonczy István főispán, mint gazda is igen nagyjelentőségű újításokat vezetett be és e tevékenységét szimbolizáló faragványok díszítik a fakupát is.

Lossonczy István főispán meleg szavakkal köszönte meg az ajándékot és válaszában hangsúlyozta, hogy mindig az ifjúság barátja volt és marad. Lélekben most is fiatalnak érzi magát és mindig örül annak, hogyha az ifjúság törekvéseit támogathatja.

BUDAPEST II. 11.15: Szalonötös.

15: Hanglemek.

18.30: „A külpolitika gazdasági rugói.“ Kokas Lajos előadása.

19.05: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

19.25: „A keletafrikai olasz gyarmatosítás.“ Futó Mihály előadása.

20: Lóversenyeredmények.

20.10: „A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Segítő Egyesülete és a felvidéki magyarság felségelvezésére rendezett hangverseny.“ Közvetítés a Zeneakadémia nagyermeiből.

NOVEMBER 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.

Utána: Etrénd, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Kis emberek nagy gondjai a régi Felvidéken.“ (Felolvasás.)

10.45: „A Felvidék lelke.“ (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Ákom Lajos énekegyüttese.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Vidák József cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfelőrája. „A haza mindenese. (Fáy András.) Orsy Attila előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Az elemek pusztítása Japánban.“ Irta Keöpe Viktor. (Felolvasás.)

17.30: Szalonötös.

18.10: „Medvevadászat.“ Irta Maderpach Viktor. (Felolvasás.)

18.40: Langsfeld Géza magyar nótákat zongorázik.

19: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Bánk bán.“ Dalmú három felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni. Zenéjét szerezte Erkel Ferenc.

I. felv. után kb. 20.20: Helyes magyarság. Majd: Hírek.

II. felv. után kb. 21.20: Hírek, időjárásjelentés.

Utána: kb. 22.10: Hanglemek.

Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Német nyelvoktatás.

19.30: „Akik ittmaradtak.“ Thury Zsuzsa elbeszélése.

20: Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.

21: Hírek.

21.25: Operett részletek.

22: Időjárásjelentés.

— **Serdülő fluknak és leányoknak** adjunk időközönként reggel felkelés-kor egy-egy kis poháryi természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Kérdezze meg orvosát.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Ladányi Sándor ügyvéd, Arany János uca 6 új telefonszáma: 28-89.

— **Orvosi hír.** Dr. Jovag Schmidt Félix orvos, OTI debreceni ker. pénztár h. főorvosa rendelését áthelyezte OTI bérház, középső kapu, I. emelet alá. Rendel. délután 3-5-ig. Telefon: 0-299.

— **515 állampolgári ügy egy hónap alatt.** Mint Debrecen város polgármesterének a közigazgatási bizottsághoz benyújtott jelentése kimutatja, október hónapban az elsőfokú közigazgatási hatóság 515 állampolgári, illetve illetőségi ügydarabot kapott. Ezt a szokatlannul nagy forgalmat egyrészt az állampolgárság szigorúbb ellenőrzése, főként azonban a kamarai felvételek indokolják, mert köztudomású, hogy minden kamarás való felvétel alapfeltétele a magyar állampolgárság bizonyítása.

— **Kész bundák, alakításokat, javításokat** olcsón vállal Almann szűcsmester, Miklós u. 2. szám.

— **December 7.** Ez a nap a m. kir. állami sorsjáték legközelebbi húzásának napja. Idejében szerezz be államsorsjegyet (ára egész 3.—P, fél 1.50 P) akkor Önnek is esélye lehet a nyeresésre! Főnyeremény 40.000 P.

— **A fertőtlenítő intézet munkája.** Októberben a hatósági fertőtlenítő intézet 39 esetben végzett kötelező hatósági fertőtlenítést, fertőző betegszállítás pedig 16 esetben történt. A fertőtlenítő intézetben 159 ágyneműt, 59 ruhaneműt és 97 egyéni fertőtlenítettek.

— **39.000 kézbesítés egy hónap alatt.** Az I. fokú közigazgatási hatóság keretében működő kézbesítő iroda ügyforgalma októberben a következő volt: Debrecen város összes hivatalos ügyei 12.531, kir. bírósági ügyek 3877, állami és egyéb ügyek 3225, vidéki állami és egyéb ügyek 1780, hirdetések 780, a postahivatal által kézbesítésre kiadott ajánlott és közönséges levél 2648, inszagedő fizetés meghagyások 2418, összesen 36.381.

— **Éleslövészet.** November hó 14., 16., 17., 18., 21., 23., 24., 25., 28.-án a Sárkut tanyánál lévő harcszerű lötéren, a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A löteret a napokon a lövőalkulat 7 órától 17 óráig fogja zárni. A lezárás idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője a gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár, stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

Elegáns, hangulatos, látványos az újjáalakított
Tóth cukrászda
Kossuth és Bathányi u. sarak, a színházzal szemben

— **„MAGYAR A MAGYARÉRT“** akció irodája Simonffy u. 1. sz. II. em. 1. a. van, hol a felvidéki magyar testvéreink segélyezése céljára a legkisebb pénzadományokat is köszönettel fogadjuk. Hivatalos órák: d. e. 10-1-ig, d. u. 4-5-ig vannak.

SZÖVEGELÉK
GABONYINÁL, PIAC U. 1.

— **Cserkész-toborzás a 231. sz. Méliusz cserkészcsapatban.** A KIE 231. sz. Méliusz cserkészcsapata, mint minden évben, most is vesz fel újoncokat. Újonc lehet minden 12-18 év közötti fiatalember szülői beleegyezéssel. A cserkész-összejevőtelek az esti órákban tartanak, hogy a kereskedő, iparos és tisztviselő ifjúság is hozzájusson a cserkészet nemes, nevelő áldásához. Jelenkezni lehet pénteken este 8 órakor a Piac u. 36. szám alatt lévő KIE-otthonban.

Új Hangya épület udvarában (Piac u. 40) régi olcsó áráimmal árusítom a legszebb divatanyagokat gyári maradványokban.
Dr. RÉVÉSZNÉ

— **Hogy védekezik Svájc a bankjegyhamisítók ellen.** Svájcban jelentik: Svájcban az utóbbi hónapokban ismételt előfordult, hogy hamis húszfrankos bankjegyek kerültek forgalomba. A svájci Nemzeti Bank most felhívással fordult a közönséghez és hangsúlyozta, hogy a hamis bankjegyek beállítására nem köteles és ezért a közönségnek magának is nagy érdeke, hogy hamis pénz ne kerüljön forgalomba és annak terjesztőit hamarosan ártalmatlanná tegyék. A svájci Nemzeti Bank azt ajánlja, hogy a közönség ne fogadjon el összehajtott bankjegyeket és a gyanúsnak látszó bankjegyet ne adja vissza, hanem ajánlja fel, hogy átnyújtásával együtt a legközelebbi bankhoz, vagy postahivatalhoz megy, ahol majd felváltják. A svájci Nemzeti Bank abból a helyes feltevésekből indul ki, hogy aki jóhiszeműleg ad át egy ilyen gyanús bankjegyet, az semmiesetre sem tartozik a felszólításnak eleget tenni; aki pedig maga is részes a bűncselekményben, azt rögtön a helyszínen ártalmatlanná lehet tenni. Nagyon érdekes, hogy a svájci Nemzeti Bank mindenkinnek, akik pénzhamisítók, vagy hamis bankjegyek terjesztőinek a nyomára vezet, vagy őket éppen sággal leleplezi: tekintélyes jutalmat helyez kilátásba.

— Dr Róna Jenő bőrnemibetegségek szakorvosa feyvergyakorlatról hazajött, ismét rendel, Piac uca 28. alatt.

— Az Árpádtéri zászlovatás. Az árpádtéri református leánykörök önkéntes adományaikból szép nagy nemzeti zászlót vettek, kihímezték és feldíszítve küldik a Felvidékre. A zászló ünnepélyes felavatása vasárnap délelőtt lesz az istentisztelet keretében a vezető lelképásztor beszédével.

x **Mig a készlet tart** úriszabóságomban téli kabátokat, öltönyöket **meglepi olcsón** vállalkoz. Hivatkozson hirdetésemre, Roth, Hatvan u. 13. szám.

— A Magyar Túrta Egyesület **Debreceni Osztálya** ezúton kéri tagjait, hogy vasárnap délután 3 órakor Kökényessy Miklós temetésén minél többen jelenjenek meg a Köztemetőben. (:)

— **Négy öngyilkosság októberben.** Októberben összesen 534 mentési eset fordult elő Debrecenben. Ezek közül 4 öngyilkosság volt, mégpedig egy szűrés-metszés, 2 akasztás, 1 mérgezés.

— A **Szülők Iskolája** második előadását november hó 15-én, kedden délután 6 órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében tartja, mely alkalommal vitéz dr Bessenyei Lajos ny. kir. tankerületi főigazgató: Strand, tánc, olivasmány szerepe az ifjúság életében emien tart közérdekű előadást, melyre az érdeklődő szülőket és nevelőket ez úton is meghívja a törvényhatóság Iskolánkülső Népművelődési Bizottsága. — Közreműködik a MAV Egység és Dalköre. Belépődíj nincs.

x **Fájós lábakra** kényelmes, hajlékony cipőket és divatcipőket elsőrangú anyagból felelősséggel készítenek. **Hádnagy** cipész, Piac uca 44. szám.

— **Hat tüzeset októberben.** Október hó folyamán a tűzoltóparancsnokság statisztikája szerint Debrecenben hat tüzeset fordult elő. Ezek így oszlanak meg: 1 transzformátor, 1 villanykábel, 1 zsírolvasztókamra, 1 szalmakazal, 1 széna és levélboglya és 1 szobator. Ezenkívül volt egy műszaki mentés és lva klárma. A kár értéke 1813 pengő. Ebből biztosítás révén 1000 pengő térül meg.

x **Használt kályhák,** otesó tüzhelyek, edények Bészler és Dávid vaskereskedésében, a Kossuth-szobor mellett.

— A **Népművelési Bizottság ingyenes tanfolyamokat állít fel az irni-olvasni nem tudók számára.** A városi törvényhatóság Iskolánkülső Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem terén már évek óta igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni-olvasni nem tudók — teljesen díjmentesen — megfelelő oktatásban részesülnek. Ezek a tanfolyamok a folyó tanévben is rövidesen megkezdődnek és az órák oly időben tartatnak, mikor jelentkezettek napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A Bizottság a hallgatókat díjmentesen tankönyvvel és írószerekkel ellátja. Az Iskolánkülső Népművelési Bizottság azon kérelemmel fordul városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottjának vagy ismerősének nevét szíveskedjék a Bizottság titkári hivatalánál (Széchenyi u. 20.) közölni s lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta a tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzen. Bejelentés vagy jelentkezés — a már jelzett helyen — hétköznapokon d. e. 9-2 óra között történhetik. Iskolánkülső Népművelődési Bizottság.

Klein-féle családi ebéd

orth. kóser P. 1'60 Piac ucca 66.

SPORT

A Bocskay menekülése a halálzónából

Zugló bemutatkozása Debrecenben

Már a tizenegyedik fordulót játsszák ma a Nemzeti Ligában, tehát kezdődik a gyilkos finis, amelyben minden csapat javítani igyekszik helyzetén, hogy nyugodtabban tihessen téli pihenőre. A Bocskay mindig finisszapat volt, amely a szezon elején gyengében szerepelgetett, de az utolsó fordulóban rendszert nagyon kivágta a rezet. Tavaly is kilenc mérkőzésen nem szerzett pontot, de az utolsó négy fordulóban nemcsak hét pontot szerzett, hanem még gólarányát is annyira feljavította, hogy kijutott a veszélyes zónából.

Most nehezebb a helyzete, mert nagyobb a tömörülés a tabella második részében, de mégis van reménye arra, hogy a hátralevő fordulóban szerez annyi pontot, amennyivel meg nyíltta teheti a kiesést. Mai ellenfele, a Zugló ellen győzni kell és akkor jobb gólaránnyal máris megelőzte az Elektromost. A jövő héten a Bocskay valószínűen veszít a Ferencvárossal szemben, míg az Elektromos megveri Sal-

gótárját, tehát ismét helycsere következik. A végső döntés az utolsó fordulóra marad, amikor a Bocskay Debrecenben találkozik az Elektromossal. Tavaly is éppen a Törekvés elleni derbi maradt utoljára és ez döntötte el az őszi sorrendet a két csapat között.

A Bocskay játéka határozottan ivelést mutat felfelé, csupán egy-két játékosnak kell feljavulni ahhoz, hogy a csapat magára találjon. Nagyon esedékes ez a változás és talán éppen ma fogja megörvendeztetni a közönséget. A Zugló ugyanis lelkes amatőr-csapat, amely az ősszel sok meglepetést csinált már, de ha a Bocskay első perctől kezdve komolyan belefekszik és diktálja az iramot, úgy biztosan kell győznie.

A mérkőzés 2 órakor kezdődik a Stadionban Boronkay vezetése mellett. Előmérkőzést a DMTE játszik az MVTE csapatával, szintén a bajnoki pontokért.

SPORTNAPLÓ

A Nemzeti Ligában ma négy elmaradt mérkőzést játszanak le. A Ferencváros a Kíspést ellen fog győzni, a Hungaria csak javuló formában verheti meg a Nemzetit, míg az Újpest Szegedről nagy küzdelem árán hozhatja el a két pontot.

Az NBB-ben is szabadnap van, csupán elmaradt mérkőzéseket játszanak le. A DVSC Mezőtúron vendégszerepel, ahol kemény ellenfélre talál és legjobb esetben döntelent érhet el.

— **Cserkésztohorzás a 231. sz. Méliusz cserkészcsapatban.** A KIE 231. sz. Méliusz cserkészcsapata, mint minden évben, most is vesz fel újoncokat. Újjonc lehet minden 12-18 év közötti fiatalember szülői beleegyezéssel. A cserkészösszejövetel az esteli órákban tartatnak, hogy a kereskedő, iparos és tisztviselő ifjúság is hozzájusson a cserkészet nemese, nevelő áldásához. Jelentkezni lehet pénteken este 8 órakor a Piac u. 38. szám alatt levő KIE-otthonban.

— **Temetőigazgatás októberben.** Októberben a bezárt felekezeti temetőkben levő holttestek kiásására és a köztemetőben való újraletemetésére 64 engedélyt adtak ki. Októberben 216 temetés történt, ingyenes volt 59, anatómiai hullarszélfeldelés 2, elszállítás 2. A köztemető bevétele 9246.77 pengő volt.

— **Stewart evangélicációs hete.** Stewart Douglas evangélicációs hetet tart a csapókerti református templomban november 14-től 19-ig, hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat este 7 órakor. A tolmácsolást a három első este Kardos Zoltán presbiter, a három utolsó estén pedig Szentes László segédlelkész végzi. Szeretettel vár és hív mindenkit az egyházrész vezetősége. A kiváló skót evangélicus Debrecenben már ismerik és újra nagy szeretettel fogadják.

Az amatőr bajnokságban csonka fordulóval folytatódik ma a küzdelmek. A DVSC II. Nyiregyháza mérkőzik a NyKISE-vel; a nyiregyházi csapat a mérkőzés jóvedelmét a Magyar a magyarért akcióra ajánlotta fel. Berettyóújfaluban a BUSE látja vendégül a PMÁV csapatát, míg a KKLE a KMOVE csapatát fogadja, bár lehetséges, hogy a karcagiak autóihiány miatt lemondják a mérkőzést.

Hetvenöt romániai emigránst kiutasítottak Angliából

Páris, november 12. Politikai körökben nagy feltűnést keltenek azok a biztonsági intézkedések, amelyekre az angol kormány

Károly román király közelegő londoni látogatására

való tekintettel határozta el magát. A román uralkodó látogatását tudvalevően november 15-re tűzték ki. Anglia számára rendkívül fontos ez az államfői látogatás, amellyel az angol kormány a brit piacok meggyengült kelet-európai helyzetét akarja megszilárdítani, éppen ezért Londonban mindent elkövetnek arra, hogy a látogatással kapcsolatos minden román kívánságot kielégítsenek. Az előkészületek során kínos meglepetést kellett a Home Office-nak, az angol belügyminisztériumnak az az intézkedése, amellyel a bukaresti sziguranca kérésére elrendelte 75 román állampolgárnak, legnagyobbbrést erdélyi kisebbségi magyaroknak, emigrált politikusoknak és Maniu Londonban élő párhívveinek

Anglia területéről való kiutasítását.

A Home Office a kiutasított erdélyiek névsorát egyelőre még nem hozta nyilvánosságra.

GYÁSZROVAT

Takács Márton 68 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből görög. kat. szertartással. Lakása: Pósa u. 48. — Pusztai temetkezési intézet.

Özv. kovási Kovássy Gyuláné, szül. kisújszállási Kun Ilona 77 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése kedden délután három órakor lesz a Köztemető II-A számú ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint, ugyanakkor exhumált férje és anyósa hamtaival együtt. Lakás: Varga uca 10. Gebauer cég rendezézi.

Köszönetnyilvánítás:

Szeretett édesanyám elhunyt alkalmából mindazoknak, akik fájdalommal vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, vagy csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet.

Tóth Sándor és családja.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

x **Kőváry szücsmester** Kálvin-tér 19. Déri sarok. Kész és feldolgozatlan szörméket alakít, javít.

— **Magyar a magyarért** a nyulasi áll. elemi iskolában. A nyulasi hadirokkant-telep lakóinak iskolás gyermekei, kiknek édesatyjuk vagy nagybátyjuk a világháborúban piros vérük hullásával igazolták honszeretettüket, nemes cselekvő szeretetükkel az áll. el. isk. tantestülettel az élen gyűjtés útján, Magyar a magyarért akció javára 41 P 20 fillért juttattak illetékes helyre. Boldog bizonyossága annak, hogy az iskola nemzetépítő munkája sikeres, mert a növendékek méltó utódaik hős atyáiknak, kik nemes cselekedetükkel egy-egy virágzalat fakasztanak nemzetük ezeréves fáján.

— **Magyarország szénkészletel 100 évre fedezik az energiaszükségletet.** Erdélyi Sándor és Hankis Szilárd, az energia világkonferencia részére feldolgozta a Magyarország szénkészletéről szóló adatokat. Ezek szerint a magyar szénipar mintegy 30-35.000 munkást foglalkoztat. Ez az egész ipari munkásság 14-15 százaléka. Magyarország szénkészletel hozzávetőleges becslése szerint mintegy száz évre fedezik az ország energiaszükségletét.

LAPUNKAT PARTOLJA. HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ RÉGEK-NÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT

MULTSZÁM ES JÖVŐ

országgyűlés

Szent és áldottok ránk. Mit látunk, szabadjára zeng a Duna Vág, a Zsitva, völgyében; Rákborítják és vigaberegi síkon... Az őszi szünet magyar önfelédjongo, könnyes déken a szabads Miklós Urunk k... Sötét, nehéz n... lezárult, s kezdő jövendő. Mult szeretném, ha mérleget alkotn gondolatainkat n... nepünk legyen n... nep, de nekünk, nemzedéknek, n... nines az ünnepl... ujjongó ének fe... itt dobol lelkün... a kötelesség sz... teremtés csak... künk az ünnepl... induluunk a jöv...

A multat be... szívvel kell vizz... a tanulságokat... mérlesek nélkül... letlenül. Ne a st... törtétek lelkület... hibáiból és mule... guk nagyságát... csolni, de forr... tank és nemzeti... retettel, amely... mi kendőzésre.

Máris vannak... nosz eszközökkel... ból a nemzet... szeretnék beolta... fülbeségás piszk... ján terjesztik a... mindent mások... ajándékképpen... durva, nemzetel... ság!

S itt kell — a... lasztás mellett... telt a mult javár...

A két nagy ba... totta el a végső... visszahozta a F... s ezért nekik ör... zunk, de lehetett... boldog napokról... kitarása nélkül... harcát, szenvedé... megpróbáltatása...

Ma igenis, Is... hálával kell od... zetek a le... Urunk, vitéz... elé, mert ő vo... a nemzet előt... tás, a Bátorssá... rása és me...

Kormányzása... vedések, viharok... lött messze eln... cesség, Erő és... S mi most, az os... gyarság, könny... fővegeinket mag... juk daliás, szép... felé: Vezérlő Ur... vetted hűséges

Ma igenis, há... gyar népünk r... Terem... Mennyi nélkül... hordozott ez a n... rása közben, szel... Csonkaország... vül! Kicsiny fal... ma a lelkiünk, s... mult hűsz eszt...

MULT ÉS JÖVŐ HATÁRÁN

Irta: **TILDY ZOLTÁN**

országgyűlési képviselő, a Független Kisgazdapárt ügyvezető alelnöke

Szent és áldott napok köszöntötték ránk. Mire e sorok napvilágot látnak, szabad magyarok éneke zeng a Duna tulsó partján, a Vág, a Zsitva, Garam és Ipoly völgyében; Rákóczi sírját virágok borítják és vígan lobog a zászló a beregi síkon...

Az őszi színek, s milliányi magyar önfelédten köszönti, ujjongó, könnyes örömmel a Felvidéken a szabadság seregét: **Horthy Miklós Urunk katonáit!**...

Sötét, nehéz multunk egy része lezárult, s kezdődik egy új magyar jövő. Mult és jövő határán szeretném, ha megállnánk kissé: mérleget alkotni, s rendbeszteni gondolatainkat a jövő felé. **Unepünk legyen igaz és magyar ünnepe, de nekünk, ennek a ma élő nemzedéknek, nagyon sok időnk nincs az ünneplésre.** Még száll az ujjongó ének fel az égre, s már is itt dobol lelkünkben a felelősség, s a kötelesség szava. **Az új országteremtés csak megkezdődött, nekünk az ünnep-adta erővel el kell indulnunk a jövő felé!**

A multat becsületes magyar szívvel kell vizsgálnunk. Levonni a tanulságokat. Bántás és becsületes nélkül, de józanul és kiméletlenül. Ne a stréberek, az üres törtétkölkületével, akik a mások hibáiból és mulasztásaiból a maguk nagyságát szeretnék kikovácsolni, de forró szeretettel fajtánk és nemzetünk iránt, igaz szeretettel, amely nem hajlandó semmi kendőzésre.

Már is vannak, akik ma is, gonosz eszközökkel, hitvány önérdékből a nemzet kicsinyesség-érzetét szeretnék beoltni a lelkekre. A fülbesúgás piszkos, csatorna-rádióján terjesztik a bomlasztás igéit: mindent másoktól, ingyen koldusajándékképpen kaptunk... **Hát ez durva, nemzetet becsületes hazugság!**

S itt kell — a sok hiba és mulasztás mellett — az első nagy tételt a mult javára írni.

A két nagy baráti nemzet indította el a végso folyamot, amely visszahozta a Felvidék egy részét s ezért nekik örök hálaóv tartozunk, de lehetett volna e szó a mai boldog napokról a magyarság hősi kitarása nélkül, amellyel húsz év harcát, szenvedéseit, kísérteit és megpróbáltatásait állotta?!

Ma igenis, Isten iránti mely hálával kell odaállania a nemzetnek a legelső Magyar, Urunk, vitéz Horthy Miklós elé, mert ő volt, húsz éven át a nemzet előtt a Hit, a Kitarás, a Bátorság és az Erő forrása és megtestestítője.

Kormányzása maga volt a szenvedések, viharok és változások fölöött messze elnéző magyar Bölcsesség, Erő és bizó Nyugalom! S mi most, az osztatlan, egész magyarság, könnybeborult szemmel, füvegeinket magasra emelve, kiáltjuk daliás, szép magyar alakja felé: **Vezérlő Urunk, jól és bölcsen vezetted hűséges népedet!**

Ma, igenis, hálát adunk magyar népünk nagyságáért is a Teremtőnek!

Mennyi nélkülözést, szenvedést hordozott ez a nép, a jövődó várása közben, szent türelemmel! A Csonkaország határain belül és kívül! Kiesiny falusi házakba száll ma a lelkünk, s megöleljük az elmúlt húsz esztendő szenvedőit:

nem hiába hordoztátok az elmúlt évek súlyos megpróbáltatását! — Ime verejtékhuajtások és könnyetek, küzdelmek és munkátok megteremtette az első áldott gyümölcsöt!

Es hálát adunk — mert ma nincs előttünk párt, s mert mindig megvetettük az olesó taktikázást, azért a kormányzati vezetésért is, amely a nagy magyar kérdésekben, változó kormányok alatt, mindig kitartott a nemzet igazságai mellett, s nem volt hajlandó megalkuvásra vagy kis tétékért nagy dolgokról való lemondásra.

De nem volnánk hű magyarok, nem volnánk becsületes munkásai a jövődönnek, ha e fordalón nem állapítanánk meg, a húsz éves mult hibáit és mulasztásait.

E mulasztások a mögöttünk lévő két évtized kormányzati politikáját terhelik.

Tisztán kell látnunk, hogy nagy népi mozgalmak szakadatlan harcai és követelése ellenére, nem állottunk készen a mostani nagy történelmi alkalomra, sem politikai, sem gazdasági, sem szociális berendezésünkben.

Enyhítő ebben a tekintetben csak az, hogy — talán a következő történelmi események előérzetében — e legutóbbi év alatt már a kormányzati megnyilatkozásokban is, — legalább elvi elismerést kaptak a magyar nép reformköveteléseit és egyes területeken megtörténtek a kezdeti cselekedetek is.

Most itt állunk, a jövő kapujában sok elvégzetlen munka terhével, de megnőtt lehetőségekkel, s hatalmasan megnövekedett felelősséggel vállainkon.

Ezekben az időkben mérhetetlenül megnőtt a kormányzat felelőssége. Magyar kormány még alig állott ekkora felelősség súlya alatt. Minden cselekedete százszorosan számít, s minden — esetleges mulasztása, átokká súlyosodhat.

Mi a kormányzat legelső kötelessége?

Célokban, munkaprogram és kormányzati módszerek tekintetében is szent, belső egységre kell jutnia a nemzettel.

A nemzet erői, lelki, részvétele nélkül a legnagyobb elme, s a legtisztább szándék is összemorzsolódik az óriás feladatok súlya alatt.

A kormányzás jövődó útjainak megteremtéséhez nem szük, s az országtól, a népmillióktól eseteleg távoluló agytrózt mesterséges találmányaira, hanem az egész magyar népre, a nemzet dinamikus erőire van szükség!

Evégből elsősorban: **tiszta látásra!** Ha a kormányzatot az erők lemerése tekintetében kormányzati politikájában túlságosan befolyásolja a városok mesterséges és taktikai háttér lármája, s megfedkezik a nyugudt, de hatalmas, s ha kell, féltelmes erőkről, amit a magyar föld népének milliói tömegei, s e tömegek lelke és akaratja jelent, súlyos tévedések szákcájába kerülhet.

Az új magyar jövődöt csak az egész nemzetre lehet alapozni.

A szükséges reformok megalkotásában részt kíván, venni a magyar nép, amely az utóbbi évtized politikai harcaiban keményen harcolt a reformokért.

A nemzet bizalmát alapjaiban rendítené meg minden olyan —

esetleges szándék, amely a népi erők félretételével és a parlament szüneteltetésével kívánná megoldani nagy kérdéseinket. Kik állhatnának oda a reform munka szolgálatára a nép és a parlament kikapcsolása esetén?

Talán azok a jó urak, akik egy évtizeden át ellenségei voltak minden reformnak? S akik forradalmat emlegettek minden reformkövetelés hallatára? Igaz, hogy a magyar közélet látott már csodálatos átváltozásokat egyes közéleti emberek életében. Tegnapelőtt a reakció és mozdulatlanlanság lovagja, tegnap a »fontolva haladás«, ma forradalmár: vannak itt emberek, akik minden változásnál egyedül önmagukat tartják alkalmasnak. A nagy angol költő egyik szindarabjának mulatságos figurája jut eszünkbe, a Szentiványi álom Zubolya. A derék takácsmester a szereposztásnál minden szerepre maga vállalkozónk: Szerelmes? Igen, ez a szerep kell neki! Zsarnok? Csak ő lehet! De Thisbe kisasszonyt is szívesen alakítja, hiszen, ha kell »rettentő vékony hangon tud beszélni«. Szívesen bög, mint az oroszlan, de a csaló-gány hangját is utánozhatja.

A magyar közélet Zubolyái is tudnak minden szerepet és minden hangot, de ezekre a meggyőződés nélküli lovagoknak nincs ma szükség, mert ezek nemesak a mai időkre, de a holnapi napra, más szerepekre is spekulálnak, a kezükön elsorvadna minden reformtörekvés.

Egyesek a gyors cselekvés érdekében szeretnek egy szük kör, mondjuk a kormányzat és agytrószte kezébe letenni az összes reformok megvalósítását. Ellenzéki oldalról állapítjuk meg: A parlament sem a cselekvésnek, sem a gyors munkának nem volt akadálya! Mindig a kormányzatot mult a cselekvés is! **Reformok kérdésében a kormányok voltak készületlenek és lassúak, nem a parlament.** A képviselőháznak még a rossz választójog mellett is, mindig megvolt az összeköttetése a népmilliókkal, s mindig érezte a népakarat lendítő és feszítő erejét, de cselekvése útját és mértékét a kormányok akarata szabta meg, s a felelősség a tétlenségért és lassúságért a kormányokat terheli.

A parlament nem akadály, de segítő, lendítő, alkotó erő a kormány mellett! S jelenti az egész nemzet részvételét a reformalkotásokban, jelenti a bizalom légkörének fenntartását, amely nélkül komoly munka el nem képzelhető.

Lehet valakiben bármely önbizalom, jószándék, akarat és hivatástudat, egyet senki se felejtson el ezekben a valóban történelmi napokban: **a nemzet nem játékszer, s nem kísérleti tárgy.** A nemzet millióinak világosan és előre (s nem utólag) kifejezett akaratát nélkül nincsen joga senkinek még gondolni sem arra, hogy vállalkozzék olyan feladatok elvégzésére, amelyekre csak az egész nemzet hivatott.

Minden ilyen kísérlet olyan felelősséget jelent, amelyet senki emberfia, józanul nem vállalhat, mert hiszen ilyen felelősség konzekvenciái emberen, ezen a földön, be sem hajthatók. A nemzetre esetleg balul végződő ilyen kísérlet elégtételül a poklok gyötrelmei sem elegendők.

FONTOS!

Mindenkit érdekel, akinek pénzre van szüksége, hogy december 7-ére esik a magyar királyi jótékony-célú állami sorsjáték húzása, amikor kihúzásra kerül a

40.000 P-ös

főnyeremény és több szépnyereményösszeg is. **A sorsjegy kapható az összes sorsjegy-főárusítóknál és dohánytözsdékben.**

Kapkodásra, dilettáns kísérletezésre nincs semmi ok!

A nemzet készen áll minden munkára és minden áldozatra.

A nemzet képvisellete alig várja — a sok beszéd után a gyors munka kezdetét!

A taktikából türelmetlenkedők lesznek azok, akik megint nem lesznek készen, s megint nem bírák a munka iramát. De most szavukon fogjuk őket! Lássuk már a tetteket a fogadkozás után!

Történelmi parancs, hogy a nagy reformok a nemzet közakaratóból szülessenek meg, s ne szobatudósok és áltudósok tákolmányai legyenek, amelyeket elsöpör az élet.

A nemzet boldog szívével, s egy akarattal kívánja megteremteni a maga erős Hadseregét, akarja megoldani a föld, a munka, a jövődelem, a kenyér, az egészség, s egy új, tisztultabb és gyökeresebb magyar szellemi és lelki élet nagy kérdéseit.

Nincs szükség e kérdések felfedezésére, hiszen nagy népi mozgalmak egy évtizede harsogva követelik ezek megoldását, erőltetésre nincs szükség, mert az egész nemzet, láthatóan, régen vállalta és magáévá tette ezeket a követeléseket.

Ez a szükséges reformmunka a felszabadult Felvidék drága, s kemény magyar népében most új hadsereget kap. A szent magyar közfogás nagy ünnepe után látni fogjuk, felujjongva, az ő erők felvonulását.

Örökké és ma is hiszek a magyarság nemzetalkotó és országot építő geníuszában, lelkében, látásában, erőiben.

Tudom, hogy ma is a tiszta magyar lélek, akarat és életrendszer marad győzedelmes.

LAPUNKAT PARTOLJA. HA A TISZANTULI FÜGGETLEN ÚJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEK NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAI

Kartelen kívüli

Barátvölgyi

szénbánya

elsőrendű termékei legolcsóbb n a p áron megrendelhető:

Gombosi Zoltán

Debrecen, Vargakert Délisor. Telefon: 12-90.

Abesszinia, a gleccserek és trópusi sivatagok hazája

Ahol mozdonyhoz járnak vízért a lányok — Nem érdemes házat építeni — Tevét kerget a vonat — Intim titkok a vasútak építéséről

Írta: GUGLIELMO CARDACI, a Corriera della Sera munkatársa

Diré-Daua, 1938. november.

Hihetetlen sok fáradozás és kiabálás után érkezünk meg végre Abessziniába. Bizony a kiépített olasz kereskedelmi utak után, melyet Massau felé vezetnek — hányszor kellett ezt hallanom a felháborodott Marcotól — semmi értelme sincs a dzsibuti—addis-abebai vasút francia területen futó vonalának. Napról-napra hanyatlók a vasút forgalma, de Dzsibuti állapota is siralmas. Annál is inkább, mert

Chapon-Baissac, a francia kormányzó rengeteg költséggel, hihetetlen adósságokba verve a gyarmatot, új kikötőt épített. Senkinek sem tetszett ez a terv, haragudott a kormányzóra mindenki Dzsibutiban, de a kormányzó, nem tudni honnan, kölcsönt szerzett és megépítette a kikötőt. Az eredmény elsősorban a kikötői vámok felszökésében mutatkozott, ami — abban az időben, amikor még szó sem volt az olasz hódításról — elterelte a kereskedelem útját Massau és Aden felé.

Chapon-Baissac

Chapon-Baissacot egyébként személyesen is gyűlöltöm. Az ő nevéhez fűződik egy rosszindulatú legenda. Egy zsinati olasz mérnök, városom szülötte, magamnak is jóbarátom, arra akarta használni a tehetségét, hogy a kikötőben elsüllyedt hajót, a Fonteinblaut kiemelje. Egészen új módszert alkalmazott, zseniális dolgot: vízszintes tengelyt tűs oldalán elhelyezett szállal akarta zsemelni a hajót. Egyszerűen kibillent volna a vízből.

Azokban a kormányzó dühös volt, mert az ő mérnökei semmire sem mentek a roncstal és így történt, hogy

a lányok, valószínűleg nem azért, mert tületosek voltak, a kritikus pillanatban elszakadtak és az én szegény barátomat, akit megbízott Chapon-Baissac, azonnal agyonütötte a lezuhant súly.

A láncokat természetesen Chapon-Baissac adta.

Legszívesebben nem írnam le, annyi hercehurcát állottunk ki,

Ahol nem érdemes házat építeni

Végre valami csoda folytán elindulhattunk. Előre megmondták, hogy személykocsiról szó sem lehet és a vonat még a határig sem megy el egészen. Mindenben benne voltunk, csak hogy ne kelljen már szegényszemre visszaevickélnünk Massauba. Másnap reggel, hogy Luigi vice elhangzott, elindulhattunk

egy nyitott üres vagonban a határ felé. A perronon a felkelő nap fényében egymás hegyén-hátán alvók heverésztek. Szomáliaiak és kulik. Az itteni perzselő éghajlat alatt a ház csak teher, a csillagos ég sokkal kellemesebb. Ezeknek az igénytelen, öntudatlanul boldog embereknek tökéletesen elég egy mélyedés a homokban, hogy békében aludhassák végig az éjszakát.

Azt mesélik azonban, hogy Chapon-Baissac véget akar vetni ennek a szokásnak. Második IV. Henriknek képzeli magát: minden lakosnak a gyar-

mat területén fedél legyen a feje fölött. Azt állítja, hogy a szemérmellen látvány, ami az éjszaka forróságában és az álom öntudatlanságában természetes az ilyen zúgalvók körül, nem méltó egy jól szervezett gyarmat lakosságához. Hogy célját elérje, egyszerűen lezárta a szegény ördögöket.

Nézze csak odalent az a völgyet — mutat egyik francia utitársunk lefelé, amint a vonat felkúszik magát a hegyekre —, ott kellett volna vezetni a természetes útnak. Azonban a vasutat építő részvényesek közt volt egy francia fegyverkereskedő is és annak köszönhető, hogy a törzsek támadásai eltolták a vasutat. Kénytelenek voltak jól védett helyeken, de a vasút számára a leglehetősebb úton vezetni a síneket.

hegyesücsökön és száraz területen, ahová messze vidékről kell hordítani a mozdonyok számára a vizet.

Mozdonyhoz járnak vízért a szép lányok

Egészen összebarátkoztunk a franciával. Elbeszélgettünk a gyarmati kérdésekről. A régi Abessziniában gyára volt barátunknak és elismeréssel beszélt az olaszokról, akik méltányos áron vették át. Tíz éve él ezen a vidéken. Elmeséli, milyen egyszerű látvány volt, amikor

ezen a vidéken, ahol messze járnak az asszonyok vízért tömlőkkel, milyen nagy kincs volt az a víz, amit a mozdony ereszt ki magából vízfelvételel.

Az asszonyok versengtek a szomáli gépész kegyeiért, akinek azonban megvoltak a maga kiváltságtartói és azok tömlőjét előnyben részesítette. Lassan kialakult az a szokás, hogy minden faluból a legszebb lányokat küldték a vonathoz vízért, hogy elnyerjék a fiatal fickók kegyeit.

Ali Szabietet, a határállomást már csak tevéken tudtuk elérni. Itt végre egy olasz különítményt találtunk és vége volt összes gondjainknak. Kis-

esapatunk leírhatatlan lelkesedést mutatott. Luigi táncolt, a komoly Marco is megeresztett egy indulót, méghozzá az ifjak indulóját.

Abesszinia!

Itt vagyunk tehát az országban, ahol bizonyára egyéb is van, mint húsz-harminc kilométerenként ismétlődő hullámbádog házikók, melyeket Szomáliában állomásnak mennek nevezni a franciák. Itt vagyunk az országban, amelynek népe az arab félszigetről húzódtott át a tengeren s mely még Sába királynő korában az Adeni szoros mindkét oldalán egyforma nagyságban terült el. Az országban vagyunk, melynek klímája mindenféle, mert hiszen

a Deka ötezerméteres csúcsait örök hó borítja és gleccserek szánják, de a sivatagokban kaktusz és páma nő. A jegesmedvék és jökán kívül minden éghajlat állata élnek itt, minden gyümölcs megterem, szőlő, banán, gránátalma, tengeri és kaktusz, búza és kaktuszfüge, burgonya és papaja testvériesen megteremnek itt egymás mellett.

Azum, Gomdar és Harar várait még az erre kalandozó fáradhatatlan mörök építették. Ott világrészben iszák a kávé, de milyen kevesen tudják, hogy ez az ital Kaffa abessziniái vidéktől, a zöld kávészemek hazájától kapta nevét. Milyen jól tudjuk, mit jelent a Nilus áradása Egyiptomra. Ez az áradás azonban semmit sem érne a fekete iszap nélkül, amit az

Európa, vagy Afrika?

Diré-Daua. Felette mélyekete égbolt feszül, rajta trópusi erővel ragyognak a csillagok. Affénylenek a, zsenge szikomor agakon keresztül és alattuk, mint kis karácsonyfadíszek, a takácsmadarak hímhalózó fészkei függenek. Tücskök ciripelnek, denevérek röpködnek nagy rablómadarak surrannak tova az éjszakában. Üvöltenek a hiénák. A folyóparton villamosfényű szállodák, pályaudvar, bank, konzulátusok és kávéházak, melyek a langyos estéken verandáikon működnek: egészen Európa. Zongoraszó hallatszik egy lakásból és a gra-

Májustól szeptemberig havonként kétszer rendeznek lovastornát Debrecenben

Debrecen város idegenforgalmi hivatalának októberi jelentése megállapítja, hogy a külpolitikai események igen kedvezőtlenül befolyásolták az idegenforgalmat.

Grassl Herbert, a hivatal vezetője Budapestre a Magyar Gazdák Országos Lovasegyesületével megbeszélte a jövő évi programot. — Eszerint a nagy lovastúrákon kívül Debrecen központtal havonként kétszer kisebb, tíz napos túrákat fog rendezni a lovasegyesület és erre a célra májustól szeptemberig Debrecenben tart 14 lovat. E túrák résztvevőit a Dean & Dawson londoni utazási iroda akvirálja.

A német hivatalos menetjegyiroda a jövő év januárjában Bu-

abesszin lánvas felföldről csiszolnak le a Nilusok. Egyiptomban nő az Angliának oly sokat, néha válságot jelentő gyapot. Azonban még az angolok is elfelejtették talán, hogy az első gyapjúcsérjét Abessziniából hozta magával 1820-ban Maho-Bei.

Az egyiptomit messze felülmúló gyapotmezők vannak itt, vadon terem a kávé, szabadon erjed a méz és az állig megszervezett állattenyésztés mellett — a hódítás előtt semmi ilyesmi nem volt —

a tízmilliónyi lakosságra nyolcvanmillió szarvasmarha esik. Páratlan ország ez, több mint a fele ezeröttszáz méteren felül van, így lehetséges, hogy ez a csodálatos ország nem messze az egyenlítőtől gleccsereket produkál.

Nemsokára jó olasz vonaton döcögünk tovább. Dél van, megérkezünk Adisába. Nagy, füvel benőtt síkság közepén áll. A francia nyomorúság után boldogan ettük meg

a villásreggelit: makarónt, gazellaszillett és ananászkonservet. Délen Harar és Dzsidsziga felé külön út épült a karavánoknak.

Most már észrevehetően emelkedik a talaj, ernyős akácok, virágzó kak-tuszok, kimagasló eüphorbiák állnak az úton. Az egyes fák árnyékában gyapjúdús birkák bújnak össze kedvesen, a kopár földön élelmet kutató fiatal levék pedig megrémülnek a vonat zajától és mélyebbre futnak a sztyeppébe. A forgószél égigragadja a vörös port. Délbáb áll a messzeségben, gazellák menekülnek a síneken. Egy meztelen kis pásztorgyermek egy természetből tetejéről vigyáz a kecskéire.

Egy szavalt a mozdony előtt és a vonatvezető hiába dobálja szendrabokkal, a síneken marad az ostoba. Végre, csaknem egy óra után, kitér.

Délután négy óra. Elérkezünk Elbához. Elhagyjuk a síkságot, előtünk Harar hatalmas hegytömege kéklük. Oly erősen emelkedünk, hogy a hátralevő húszkilométeres útra, Diré-Dauaig még egy mozdonyt kapunk.

mofoa a legújabb slágert nyikorgatja.

Marco, miután kiolvasta az összes olasz lapokat, levette a szemüvegét és hozzánk fordult:

— Tudjátok, mi történt az olasz angol tárgyalásokon?

— Micsoda — kérdeztük izgatottan.

— Lord Perth — jelenti ki komolyan Marco — kijelentette, hogy aláírja az összes olasz feltételeket, ha Olaszország megígéri, hogy sohasem támaszt igényeket Ausztráliára és Kanadára.

dapesten megnyitja a fiókját és Debrecennek, különösen a hortobágyi vadászatnak nagyszámú német vendéget kíván juttatni.

Októberben bejelentett külföldi 110 érkezett, belföldi idegen 2331. Az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség nyaralási visszautazási kedvezményének felhasználásával 10 vendég érkezett, a vámsorompókon pedig 10 külföldi és 1155 belföldi idegen gépjármű haladt át.

ELADÁS VETEL CSERE Hálók, ebédlők, kombinált szobák szőnyegek, modern konyhák, iroda bútorok, Széchenyi u. 6.

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

Közmunkák Debrecenben október hónapban

A műszaki ügyosztály kimutatása szerint október hónapban Debrecenben a következő közmunkák folytak: közbiztonsági új hűtőház építése 440.923 pengővel, közbiztonsági kifizettek 17.637 pengőt, közbiztonsági kút építése 7284 pengővel, városi épületek karbantartása 1200 pengővel, tanyai iskolai kutak építése 1300 pengővel, óvodák karbantartása 600 pengővel, illetve 1100 pengővel és 1550 pengővel, szociális telep tatarozása 11.783 pengővel, kifizettek 3000 pengőt, Miskolc utcai iskola tatarozása 9350 pengővel, kifizettek 1000 pengőt, szegényház karbantartása 3717 pengővel, református elemi iskolák karbantartása 10.700 pengővel, kifizettek 600 pengőt, kisegítő iskola karbantartása 4200 pengővel, Csokonai-színház karbantartása 7350 pengővel, zeneiskola karbantartása 2950 pengővel, húscsarnok tatarozása 3500 pengővel,

baromvásártéri korlát építése 2362 pengővel, baromvásártéri épületjavítás 1500 pengővel, római katolikus szegényház javítása 260 pengővel, gazdasági építkezés 70.000 pengővel, kifizettek 6500 pengőt, hortobágyi építkezés 20.000 pengővel, I. számú gazdasági iskolánál tejkamara építése 3200 pengővel, II. számú gazdasági iskolánál magtár építése 4200 pengővel, közbiztonsági állatmúzeuma kerítése 1600 pengővel, közbiztonsági épületek karbantartása 1300 pengővel, közbiztonsági állatmúzeuma irodája 900 pengővel, közbiztonsági szénraktár és garázs építése 2200 pengővel, közbiztonsági szennyvízszűrő lefedése 2084 pengővel, köztemető karbantartása 1700 pengővel, bezárt temetők karbantartása 500 pengővel, köztemetői tőz tatarozása 3000 pengővel, Bárczy uccai kiszélesítése 3122 pengővel, kutak karbajelzése 5000 pengővel.

A kereskedelmi miniszter állásfoglalása a szabott ár kérdésében

A Kereskedelmi miniszter az iparügyi miniszterrel egyetértésben a szabottárak kérdésében leiratot intézett valamennyi kereskedelmi és iparkamarához. Ebben megállapítja, hogy a kamara szabottártervezete lényegileg az abban résztvevő kereskedőknek egymás között létrejött megállapodása, amellyel a szerződő felek meghatározott joghatárok terhé mellett arra kötelezik magukat, a fogyasztók részére szabottárak mellett árusítani, vagyis a *vevővel elsőtben közölt árból engedélyt nem adnak*. A szervezet szerződéses jellegéből következő, hogy a szerződés tervezet kormányhatósági jóváhagyást nem igényel, sőt kormányhatósági jóváhagyásban nem is részesíthető. A miniszter ezért a jóváhagyás végett hozzá felterjesztett szervezeti szabályzat jóváhagyását mellőzi, de tudomásul veszi a kamarának a szabottárak mellett való árusítás megvalósítását célzó szervezet létesítésére irányuló elhatározását.

A miniszter a szervezet szerződéses jellegére való tekintettel szükségesnek tartja, hogy a szervezet módját nyújtson esetleg megfelelő felmondási idő biztosításával a szervezeti tagnak a szervezethez kilépésre. Ezért a szervezeti szabályzatból törölni kell minden olyan rendelkezést, amely a szervezeti tagot az elvállalt kötelezettség megszegése esetében olyan joghatárokkal sújtják, amelyek fegyelmi jogi vagy büntetőjogi természetűek.

Nincs törvényes alap arra sem, hogy a szervezeti szabályzat a szervezeti tag szerződésességét tisztességtelen versenycselekménynek minősítse. Következésképpen a szervezeti szabályzatnak azok a rendelkezései, amelyek a tisztességtelen versenycselekmény miatt indítható eljárásra vonatkoznak, fölöslegesek. Annak azonban a miniszter szerint nincs akadályja, hogy a szervezeti szabályzat a szabott árak megtartására vonatkozó kötelezettségét megszegő tagot valamely joghatárral sújtja, ez azonban szerint csak a szervezethez tartozó tag vagy határozatlan kizárás lehet.

Kívánatosnak tartja azután a miniszter a szervezeti szabályzat kiegészítését abban az irányban, hogy a szervezethez ne csak kereskedő, hanem olyan iparos is belépessen, aki közvetlenül fogyasztók részére árusít, továbbá, hogy a szervezet tagjai kötele-

zettséget vállaljanak a *kirakatokban elhelyezett cikkek árának jól olvasható módon való megjelölésére*.

A fentiekben kívül a szabottármozgalom megindításánál és kifejtésénél a miniszter szerint a megállapodás csak az alku kizárására irányuló kötelezettséget tartalmazza. — tegye azonban szabaddá, hogy a kereskedő kitől milyen árat kér, valamint azt is, hogy az árat miként változtatja. A szabottárakat a készpénz- és hitelvetelre külön állapítsák meg lehetőleg.

Ipari közigazgatás

Oktober folyamán az iparügyi osztály 16 iparjogositványt adott ki, amelyek így oszlanak meg: női divatkalapkészítő 1, üveges 1, cipész 1, kerékgyártó 1, pénzkölesítő, közvetítő 1, gépjármű- és légórtalmi eszköz kereskedés 2, bazar és disztribúciós kereskedés 1, gépkocsifuvarozás 1, fogműves 2, öszeres 1, szatóc 2, ásványolajkereskedés 1, nyersbőr és tollkereskedés 1. Ipari díj címén a felsorolt iparosok után 197,12 pengőt fizettek be. Munkakönyvet 44 darabot adtak ki. Tanszerződést kötöttek 14, tanfelszabadítás történt 5 esetben.

Piacellenőrzés

A vegykísérleti állomás közbejöttével októberben 4 esetben volt tejjellenőrző vizsgálat és 4 esetben üzleti ellenőrzés, 1 esetben pedig sütőipari ellenőrzés, 17 üzemb. Piacrendészeti szabálytalanság miatt 35 esetben indították kihágási eljárást.

Oktoberben nem volt inségmunka

A szociális ügyosztály jelentése szerint október havában Debrecenben inségmunka nem volt. Segélyezésre kifizettek 11.129,30 pengőt. Az inségakció keretében októberben 106 szellemi szükségmunkást foglalkoztattak. Napközi otthon egy sem volt üzemben, egy bölcsődét viszont nyitvatartottak.

Közepes volt az októberi munkapiac

A hatósági munkaközvetítő hivatal októberi jelentése szerint nyilvántartottak 428 munkahelyet és 420 munkakeresőt, közvetítettek összesen 406 egyént, 100 munkahelyre 90 munkakereső jutott. A munkahelyek közül 54 a férfiak, 374 a nők részére jelentetett be.

Szakmunkások részére 83 férfi munkahelyet, segédmunkások részére 29 férfi és 362 munkahelyet jelentettek be. A munkakeresők között volt 80 férfi szakmunkás és 27 férfi és női segédmunkás.

A munkapiac tehát a munkásokra közepes, a segédmunkásokra kedvező volt. Foglalkozási ágak szerint kedvezően alakult a mun-

kapiac a vas- és fém iparban és a ruházati iparban, továbbá a segédmunkásoknál.

Elhelyeztek 73 férfit és 370 nőt; 392 helyben, 14 a kerületben kapott munkát.

A háztartási alkalmazottak iránt a kereslet közepes volt, 362 háztartási alkalmazottat helyeztek el.

Az októberhavi munkabérek a következőképpen alakultak: kerékgyártó hetibére ellátással 6-8 pengő, kovács hetibére ellátással 5-7 pengő, borbély hetibére ellátással 6-7 pengő, napszámos napibére 2,50-3 pengő, háztartási alkalmazottak havibére 6-25 pengő.

Szakszerű modern keretezés

Berger

üveg és porcellán kereskedésében
Piac u. 58.

Gyárszerű termelési és üzemi statisztikai adatgyűjtés

A m. kir. központi Statisztikai Hivatal az évenként rendszeresen megismételt gyáripari termelési és üzemi statisztikai adatgyűjtés tárgyában 4519-1938. sz. alatt tájékoztató körlevelet küldött szét. E tájékoztatót minden gyáripar megkapta, de a kamara külön is felhívja arra érdekeltek figyelmét.

Az 1938. évi állapotokra vonatkozólag ugyanis az adatgyűjtést 1939. évi január 15-ig kell végrehajtani. Szükséges tehát, hogy a kívánt adatokat pontosan és késedelem nélkül jelentsék be, mert az adatok beszolgáltatása a fentebb említett túlmenően újabb határidő nem engedélyezhető.

VERSENYTÁRGYALÁSOK

Felhívjuk az ács-, kőműves-, építőmester, bádgos, lakatos, asztalos, festő, tetőfedő, üveges, villany- és vízvezeték-szerelő, kályhás, asztalos iparosaink figyelmét, hogy 21-én öket érdeklő versenytárgyalási hirdetmény határideje jár le.

47488/1938. VI. HIRDETMÉNY a rézgálic forgalmi áráról. Ertesítem a város érdeklő lakosságát, hogy az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa a rézgálicgyárakkal kötött megállapodás alapján 1938. évi november hó 1-től 1939. évi október 31-ig terjedő időre a rézgálic árát a következők szerint állapította meg: A rézgálic gyári ára P 51.50. A rézgálicgyárak kötelesek a rézgálicot 1 q-ás vagy ennél nagyobb tételekben történő vásárlás esetén helyi gyártelep vagonba rakva, zsákba vagy hordóba csomagolva a közvetlenül hozzájuk forduló gazdák részére, 50 q-ás vagy azt meghaladó tételekben a kereskedők részére a fenti gyári áron kiszolgáltatni. A törvényesen megállapított 4%-os fázisadó és a szállítási költség a vevőket terheli. A rézgálic ára az átvételkor készpénzben fizetendő. A rézgálic kereskedői ára, az eddigi gyakorlatnak megfelelően 1 q-nál nagyobb tételekben történő eladás esetén q-ként P 53.50, 1q-nál kisebb, tehát kg-os tételekben történő vásárlás esetén porlás címen kg-ként 1.5 f. hozzászámításával q-ként 55 pengőben állapított meg. A kereskedői árhoz a gyári ár után fizetendő 4%-os fázisadó és a fogyasztás helyéig tényleg felmerült szállítási költség is hozzászámítható. A rézgálicnak az egyes

fogyasztási helyekre megállapított helyi árait feltüntető táblák a rézgálic forgalombahozatalával foglalkozó kereskedők üzlethelyiségében feltűnő helyen ki lesz függesztve. Közlöm a város érdeklő lakosságával azt is, hogy az árak megtartását a városi elsőfokú közg. hatóság ellenőrizni fogja, de ha az érdekeltek ebben a tekintetben valamilyen visszaélést tapasztalának, úgy annak kiküszöbölése céljából a városi elsőfokú közg. igazgatási hatóságot értesítsék. — Polgármester.

ÉLETBELEP A MUNKAIDŐ-RENDELET

Az eredetileg november hó 1-én életbe léptetni kívánt és a kereskedelmi alkalmazottak munkaidéjét szabályozó 34.400-1938. I.-a. K. M. sz. r. a kereskedelmi miniszter 47.048-1938. I.-a. sz. rendelete értelmében 1938. évi november hó 15-én hatályba lép. Ugyanezen a napon lép hatályba a vendéglátóiparokban alkalmazottak munkaidéjének szabályozása tárgyában kiadott 34.500-1938. I.-a. sz. rendelet is.

— A kovácsiparosok 15-én, kedden este 7 órakor az Ipartestület tanácsstermében igen fontos szakmai ügyekben szakosztályi ülést tartanak.

— Az ácsmesterek szakosztálya 15-én, kedden délután 6 órakor fontos ügy megtárgyalására gyűlést tart az Ipartestület tanácsstermében.

A

gazdasági élet

szempontjából a...
öt termelő bi...
nem az Al...
Vágyólyének...
is. Altlá

Mező...
Csallók...
A leg...
zavart...
szágn...
föld...
nyile...
Nemcsa...
szás ter...
ez a vic...
tikai ad...
részeker...
ben mir...
négy...
Egy...
termé...
tehat

Érsekúj...
kinűnő...
vannak...
ram völ...
nemcs...
búza, l...

A viss...
szati sze...
nos azo...
nagy bá...
határvon...
és így ne...
bele a...
Visszake...
Rozsnyó...
vaséren...

Ugyane...
vármegy...

Ma...
da szállit legjő

A nemze...
mint több...
mosabb id...
évvél ezé...
Egyesült...
nemzetköz...
tása érde...
podás nem...
ményt, me...
zolt az egy...
búzatermé...
kező érté...
Argentínát...
csatlakoz...
a búzakiv...
előmozdít...
legnagyobb...
tehat az É...
mok, Kanad...
késítés ter...
megegyez...
nak, hogy...
hassák Lo...
búzakonfer...
vek szerint...
lóg valam...
tábilis érté...
rencián rés...
mánya és J...
szerint, ha...
egyezésre...
ügy szükség...
dunavölgyi...
egüttműkö...
Az össze...
kapcsolatos...
gyelemmel...
bonapiac he...
lentések sze...
hogy a dél...
aból nemso...

ny megval...
tor a meg...
a vart er...
nem csatl...
időnyit...
ntalan je...
gek azon...
önöztek, h...
t Államok...
lebosnyit...
azonban csak...
mert amenny...
art bővebb...
aból a vár...
körülből 40...
is becsül...
gostmai kor...
a tervet fog...
arái a hely...
zálja. Kanad...
kérdéssel...
nyit...

egység...
ályoni a vi...
rmó orszá...
lés és a ren...
eit. A konfe...
rorszag. Ro...
A skálörö...
olyan meg...
várnak töl...
kell oldani...
szerepek...
nyit...

nyit...

nyit...

nyit...

A Független Ujság GAZDA-oldala

A visszakerült Felvidék gazdasági élete

Mezőgazdaság szempontjából a Csalóköz és a föllette lévő terület a legértékesebb.

A legjobb átlagot termelő búzavidéke a Nagy-Magyarországnak ugyanis nem az Alföld, hanem a Vág-völgyének nyílása és a Kis-Alföld volt.

Nemesak búza, hanem a többi kaszár termés legjobb termésátlagait ez a vidék szolgáltatja. A statisztikai adatok szerint a visszacsatolt részekben az elmúlt termelési évben mintegy

négymillió mázsa búza termelt. Ezzel, vagyis az eddigi termésnek egyhateddel fog tehát növekedni Magyarország búzatermése.

Érsekújvár vidékén hatalmas és kinűnő

cukorrépatermőföldek vannak. A Vág, Nyitra és a Garam völgyének vidékén nemcsak elsőrendű minőségű búza, hanem sörárpa és rozs is terem.

A visszakerült Felvidék bányászati szempontból is jelentős, sajnos azonban nagyon fontos és nagy bányák a most megállapított határvonalakon kívül maradtak és így nem kapcsolódhatnak újabbakhoz a magyar gazdasági életbe. Visszakerült Magyarországhoz **Rozsnyóbánya**, amelynek **vasérc termelése évi 2 millió méterháza.**

Ugyancsak visszakaptuk a gömör-vármegyei

antimónbányát.

amely Csnesom község közelében van. A háború előtt ennek a bányának az évi termelése

1130 vagon volt

és a csehek ezt a termelési mennyiséget az elmúlt évben már a kétszeresére növelték. Ugyancsak Gömör megyében, Jolsván

magnezitbányák

vannak, amelyek ezernél több munkást foglalkoztatnak. Rimaszombat közelében, Klenóc község mellett nemrég kezdődött meg a

zsrókőbányászat

és ez most tovább fejleszhető.

A Felvidék volt Nagy-Magyarország legvirágzóbb ipari vidéke. Főként gazdag érc- és szénbányái, hatalmas cukorrépa-földjei és évszázados erdői segítették elő a felvidéki ipar kifejlődését. A hazakerült Kassa, Ungvár, Munkács, Komárom, Losonc, Rimaszombat hatalmas gyárvárosok voltak. Négy értékes papírgyár, egy hatalmas hajógyár (Komárom), igen sok vasöntőde, gépgyár, fűrésztelep, gőzmalom, téglá- és cementgyár, ásványolajfinomítótelep, textilüzem, vegyészeti gyár, likőr- és konzervgyár került vissza az anyaország-hoz.

A hazai cukorgyárak száma négy hatalmas gyárteleppel szaporodott.

A mezőgazdasági ipar igen fejlett a Felvidéken, különösen sok mezőgazdasági szeszgyár van. A kalapipar is igen értékes gyárakból gazdagodott.

A visszacsatolt területek buza- és rozsfeltelege

A Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban rendkívül érdeklődést kelt gazda és kereskedők körében a felszabadult területek gabonatermelésére vonatkozó statisztika. Eszerint az 1929. évi adatok alapján (más esztendőről ezidőszent még nincsenek megbízható becsülések) a visszacsatolt vidéken búzából 2,8, rozsból 1,2, összesen tehát

4 millió méterháza volt a kenyérmagtermés eredménye.

Mivel pedig a visszacsatolt területek lakosainak száma 1.060.000-re, kenyérmagfogyasztása 1,5 millió méterházára, vetőmagszükséglete pedig 5-600.000 méterházára tehető,

a visszacsatolt terület búza- és rozsfelteleget együttesen 1,9 millió méterházára lehet becsülni.

Megbízható megállapítások szerint Csehszlovákiában 1929 óta általában emelkedett a gabonatermelés és így természetesen a visszacsatolt területen is, aminek következtében az a vélemény, hogy a visszacsatolt területek említett 1,9 millió méterházas búza- és rozsfeltelegeire vonatkozó becsülés végéreményben

nagyobbnak fog bizonyulni.

Magyarország eddigi területén az október végén kiadott becsülés szerint búzából 26,01, rozsból 7,81 millió méterháza termelt.

Kik vásárolhatnak a jövőben földet?

A földmivelésügyi kormány a mező- és erdőgazdasági ingatlanok szerzésének reformjáról tervezetet dolgozott ki, amelyet rövidesen tartogatnak az érdekeltektől gazdasági egyesületekkel és nemsokára már a törvényhozás elé is terjesztik az erre vonatkozó reformjavaslatot. A most elkészített törvénytervezetben rendkívül fontos és nagyjelentőségű intézkedések vannak. A tervezet elsősorban

kimondja, hogy nem magyar állampolgár bármilyen jogügylet útján csak a földmivelésügyi miniszter írásbeli engedélyével szerezhethet mezőgazdasági ingatlant.

Nem magyar állampolgár nem örökölhet mezőgazdasági ingatlant. Természetesen, a nemzetközi viszonyosság elvének megfelelően bizonyos kivételek lehetségesek.

Az úgynevezett zsidótörvényben ki nem vett (az előirt időben kikeresztelkedett, front-harcos, stb.) állampolgárok körüli jogügylettel csak akkor

szerezhethetnek mezőgazdasági ingatlant, ha

1. az ingatlan az 1924. VII. tc. 7. paragrafusa második pontjában megjelölt célra szerzik be és ha az ingatlanra kereskedelmi ügylet folytatására van szükség, vagy

2. ha az ingatlan nem nagyobb 600 négyszögölnél.

Részvénytársaság és kereskedelmi vállalat ingatlanszerzéséhez a földmivelésügyi miniszter csak akkor járulhat hozzá, ha

1. az 1920. XXXVI. tc. 17. paragrafusa alapján parcellázásra, vagy kishaszonbérbeadásra vásárolják,

2. ha kereskedelmi célt szolgál, vagy

3. ha nyugdíjalap céljaira kell.

Amikor az államnak elővásárlási joga van, meg lehet tagadni a jóváhagyást anélkül, hogy gyakorolná az elővásárlási jogot. — Viszont, ha nem gyakorolja az állam a biztosított elővásárlási jogát, úgy az ingatlant az 1920: XXXVI. törvények alapján kishasználtokra kell parcellázni.

A cukorkérdés megoldása és a gazdakamara

Cukorrépatermelésünk értékesítésénél a **belső fogyasztás alakulásának** nem döntő szerepe s a **küvetel** jelentősége egyre csökken, mivel a cukor világpiaci ára annyira alacsony, hogy még azt a cukormennyiséget sem tudjuk exportálni, amit a nemzetközi cukorkonferencián számunkra biztosítottak. Ha tehát cukortermelésünket és a mezőgazdasági termelés színvonalának emelése szempontjából annyira fontos cukorrépatermelésünket fejleszteni akarjuk, vagy csak a mai színvonalon is akarjuk tartani, a **belldi cukorfogyasztás alakulására az eddiginél sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani.**

A belldi cukorfogyasztás emeléséhez azonban nemesak termelési — tehát gazdasági — érdekek, hanem fontos szociális érdekek is fűződnek, mivel a fogyasztás fejenkénti átlaga, ami ma alig haladja meg a 10 kg-t, ebből a szempontból sem mondható meggyugtatónak.

Ezt a felfogást terjesztette a kormány elé az **Országos Mezőgazdasági Kamara** az utolsó évek tapasztalatai alapján s egyben megjelölte azokat az eszközöket is, amelyek a gazdák véleménye szerint a **belső fogyasztás** jelentékeny emelésére alkalmasak volnának.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara mindenképp a kérdésnek minden

vonatkozásban való megvizsgálását sürgeti annak a körülménynek egyidejű mérlegelésével, hogy az ármérséklés nyomán várható nagyobb cukorfogyasztás mennyiben pótolható az ármérséklésből előálló bevételi kiesést. Szükségesnek tartja továbbá a Kamara, hogy a **cukorfogyasztásban eddig részt nem vevő néprétegek olesó cukorral való ellátásáról a legszélesebbkörű intézményes gondoskodás történjék.**

További éspedig igen jelentékeny cukorehelyezési lehetőségeket lát az Országos Mezőgazdasági Kamara a gyümölcskonzervek készítéséhez nélkülözhetetlen cukor olesóbbá tételében is. A magánháztartások és a konzervgyártó ipar olesó cukorellátása egyben a **gyümölcsértékesítés problémáját is közelebb vinné a megoldáshoz** és megszüntetné azt a visszásságot, hogy exportviszonylatban a külföldi konzervipar versenyében nem tudjuk kellőképpen megállni helyünket. A takarmánycukor rendelkezésre való beszállásával állatállományunk téli eltartásának állandó és megismertető gondjai enyhülnének s ezen az úton is egy olyan jelentékeny cukormennyiség elhelyezése volna biztosítva, ami a **cukorrépatermelés fejlesztését s a mezőgazdasági termelés színvonalának emelését** is elősegítené maga után.

Ma Kanada szállit legtöbb búzát az európai piacokra

A nemzetközi búzaegyezmény terve, mint többször megírtuk, már buzamosabb idő óta a felszínen van. Öt évvel ezelőtt történt először kísérlet az Egyesült Államok kezdeményezésére a nemzetközi búzaegyezmény megvalósítása érdekében, de akkor a megállapodás nem hozta meg a várt eredményt, mert Argentína nem csatlakozott az egyezményhez. Az idei nagyobb búzatermés és a minduntalan jelentkező értékesítési nehézségek azonban Argentínát is arra ösztönözték, hogy csatlakozzék az Egyesült Államoknak a búzakivitel tervszerű lebonyolítását előmozdító tervéhez. Mivel a három legnagyobb gabonaexportáló ország, tehát az Északamerikai Egyesült Államok, Kanada és Argentína a búzaértékesítés tervszerű lebonyolításában megegyeztek, nincs már akadálya annak, hogy minél előbb össze ne hívassák Londonban a nemzetközi búzakerenciát, amely egységes elvek szerint kívánja szabályozni a világ valamennyi búzatermő országa között a racionális termelés és a rentabilis értékesítés feltételeit. A konferencián résztvesz Magyarország, Románia és Jugoszlávia is. A szakkörök szerint, ha a konferencia olyan megegyezésre vezet, aminőt várnak tőle, úgy szükségszerűen meg kell oldani a dunavölgyi mezőgazdasági országok együttműködését is.

Az összehívandó konferenciával kapcsolatosan természetesen nagy figyelemmel kísérik a nemzetközi gabonapiac helyzetét is. A legújabb jelentések szerint arról számolnak be, hogy a déli földgömb államaiban, ahol nemsokára megkezdődik az új

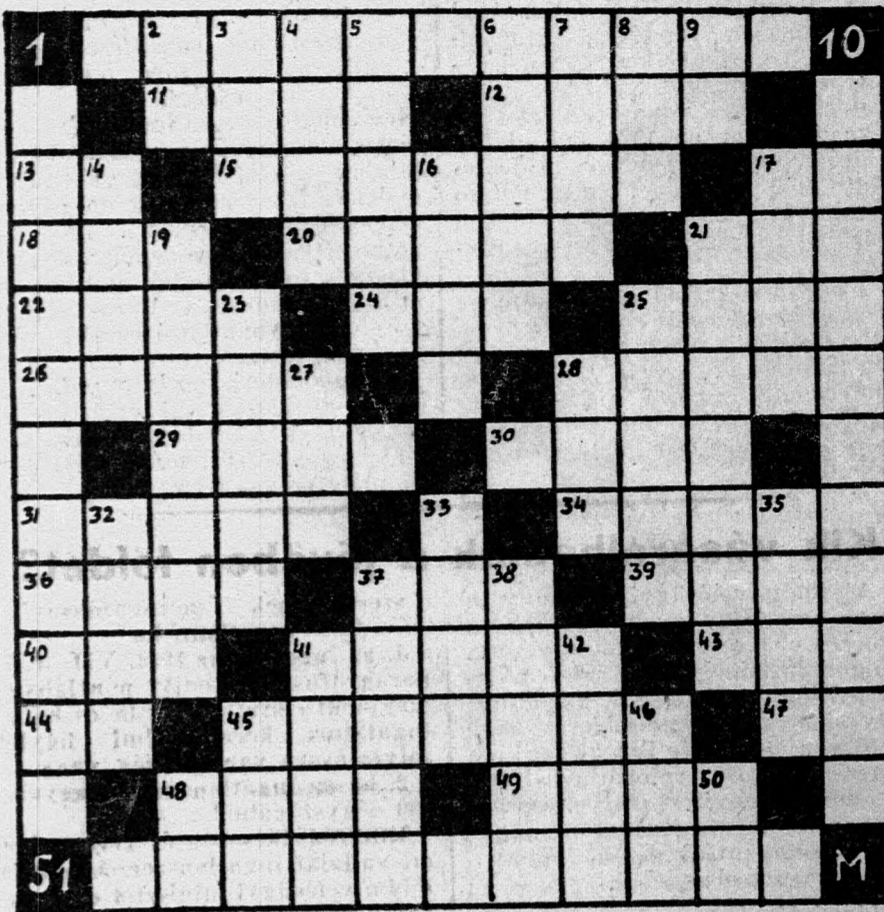
termés betakarítása, a terméskültségek még nagyon bizonytalanok, — sőt Ausztráliában a búza termését kevesebbre is becsülik, mint a múlt esztendőben. A ausztráliai termések azonban csak lokális jelentősége van, mert amennyivel ott kevesebbet termelt, azt bővebben pótolja majd Argentína, ahol a várható termés mennyiségét körülbelül 40 millió quarterrel többre is becsülik a tavalyi termésnél. Az argentinai kormány most különben azzal a tervvel foglalkozik, hogy a búza árát a belldi forgalomban minimalizálja. Kanada állandóan jelentékeny mennyiségekkel vesz részt a nemzetközi búzaelhajózásban és az kétszegtelenül megállapítható, hogy feleslegnek nagy részét már most akarja elhelyezni, mielőtt a télen arató országok, elsősorban Argentína búzájával a piacra jönne.

A nyugateurópai gabonapiacokon Oroszország búzakinálata megszüntült üzletsik azért, mert feleslegét már a piacra dobta. Az utóbbi időben Románia búzaexportjáról sok szó esett, azonban a jelentésekből mégis az derül ki, hogy Románia búzakinálata az exporttérítés felemelése ellenére nagy nehézségekbe ütközik. Az Angliával kötött szerződés alapján szállításra kerülő 4 millió mázsa búza exportja még meg sem kezdődött, ami elsősorban annak tulajdonítható, hogy a kanadai és az argentinai kínálat az elérhető árakat erősen leszorította. Az északi államok is mérsékeltek most a búzavásárlást, mert tárházai tele vannak. A további áralakulásban most a kanadai búza tartja vezetőszerepét.

Rejtvényrovat *Mister Tempo*

Vezeti: Murányi Zoltán

36. számú keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Költőnk. 11. Bíróság előtt szerepelt. 12. Hátrész. 13. Vissza: Aroma. 15. Ezt mindenki szereti elkerülni. 17. Hat, római számmal. 18. Itt franciául. 20. Két szó: éra és biztatószó. 21. Árpád típusú motoros neve. 22. Japán táncosnő. 24. Jégbe vágják. 25. Kétlétű (ék. h.) 26. Szemmel érzékelni. 28. Két szó: női név és indulatszó. 29. Egy érseki székhelyre való. 30. Bibliai név. 31. Lámpabél. 34. Menni kezd. 36. Férfi név. 37. MÓM. 39. Súly. 40. Szláv nép. 41. Esetleg. 43. Méheslád. 44. Papírra vet. 45. Temesmegyei nagyközönség. 47. Német helyeslés fonetikusán. 48. Női név. 49. Felvidéki város. 51. Költőnk.

JUTALMAT KAPTAK:

Mult vasárnapi számunkban közzölt rejtvény négy hosszú sora: Szegénylegény. — Utcakiközvezés. — Szatmárnémeti. — Engedelmes-ség.

Egy-egy színházjegyet kaptak: Kósa László, Leningen u. 57. — Rózsa Margit, Korponai u. 36. Egy-egy könyvet kaptak: Ciba Rózi, Gázgyár u. 4. — Lukács Kálmán, Simonffy u. 36.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy hétfőn d. u. 4-6 óra között szíveskedjenek megjelenni a szerkesztőségben, hogy a jutalmakat átadhassuk.

36. sz. rejtvénysejtvény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

Függőleges sorok: 1. Népszínmű írónk vezetékneve és keresztnevének kezdőbetűje. 2. Szám. 3. Fogoly. 4. Megszólítás. 5. Cseléd teszi. 6. Nem jó ennek a szélén állni. 7. Híres házasságbontó hely. 8. Azonos betűk. 9. Meleg. 10. Irókn. 14. N-el zsinathely. 16. Katonai fegyvernem. 17. Mértékegység. 19. Magasztal. 21. Dísznövény. 23. Nemzet. 25. Szőke németül. 27. IRC. 28. Lány becenév. 32. Nyilas istenke. 33. Vissza: kémiai elem. 35. Cári parancs. 37. Rögeszme. 38. Néger faj. 41. Lábrész. 42. Amerikai tagállam. 45. A szürke szín egyik faja. 46. Felkiáltó szócska, mely észrevételt jelent. 48. Házi állat. 50. Állat lakóhely.

Figyelem! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. A megfejtéseket borítékba téve vagy postán vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József út 49. A rejtvénysejtvényt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött sejtvényt nem veszünk figyelembe. Nyereményeink: színházjegyek, mozijegyek és könyvek. — A borítékra ráírandó: »Keresztrejtvény.«

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező több koros és fiatal magyar bika f. évi november hó 15-én délelőtt 9 órakor a baromvásártéren nyilvános árverés útján eladásra kerül, ezen kedvező vételi lehetőségére az érdekeltek figyelmét felhívom. *Gazdasági tanácsnok.*

47987/1938. II. HIRDETMÉNY. — Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező használt gazdasági felszerelési tárgyak folyó hó 19-én délelőtt 9 órakor a Dégenfeld tér 5. szám alatt elárvereztetnek. Ezen körülményre a gazdaközönség figyelmét felhívom. — *Gazdasági tanácsnok.*

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Regény. Írta: André Deval-Pruden. Fordította: Vécsey Leó

(9) — E pillanatban jóval százon alul jár már a részvények árfolyama, mondhatom, igen előnyös vásárt tudnék lebonyolítani számomra, mert a nagy zuhanás után minden bizonnyal emelkedés szokott következni. Tőzsdekorokban lelketlen spekulációs manővernek tekintik az egész letörést.

— Engem az árfolyamok nem érdekelnék. De ha a részvényeket megszerzed számomra, akkor jögom van résztvenni a Cophil-bányavállalat ma délutáni közgyűlésén?

— Természetesen, mint részvényes bemehetsz a közgyűlésre és fel is szólalhatsz. Ezer részvény birtokában már jogod van ehhez.

— Köszönöm. Ennyi elég nekem. Aznap délelőtt Eddy és Tom Brice együtt villásreggeliztek a Little Hungary-ben a két riporterteleánnyal. Violet bánatosabb volt, mint valaha, fűrkészvő leste az idősebbik Brice minden mozdulatát és a szemé csupa könyörgő kérdézősködés volt.

— Nem szolgálhatok semmi lényeges hírral, Violet — kezdte Tom Brice, amikor szivarra gyújtott. — Elégedjek meg annyival, hogy a vőlegénye ép és egészséges, semmi baja nincs, de minden oka meg van arra, hogy egyelőre ne mutakozzék... Hja igaz, azt is meg kell még mondanom, hogy változatlan szerelemmel éjjel, nappal magára gondol, Violet, egynehánymillió forró csókot küld és ugyanannyi százezer bocsánatot kér, hogy ennyi izgalomba és bánatba sodorta. Azt üzeni azonban, hogy nem tehetett másképp s nem volt más választása.

A simahajú, szép leány felugrott:

— Beszélte vele? Hol? — kiáltotta izgatottan. — Tehát megtalálta! Mr. Brice vezessen hozzám azonnal.

— Ki mondotta egyetlen szóval is, hogy beszéltem vele, vagy megtaláltam? — kérdezte felelet helyett. — Nyugodjon meg, gyermekem, hogy mindez egyszerű következtetés, de a logika és észszerűség olyan szilárd lánc, hogy teljes joggal kikapcsolhatjuk azt az elenyészően csekélyre korlátozott eshetőséget, ami fennmaradhat arra, hogy ez nem így lenne, szórul-szóra... De beszéljünk komolyabb dolgokról. Mi szólnának, leányok, ahhoz, ha egy-egy ezer darab Cophil részvénytel ajándékoznam meg magukat. A tegnapi lovagja egy csokor ibolyát nyújtott át a tegnapi delnőinek figyelmességéből, én úgy érzem, 1937-bez, a párisi nagy vilákiállítás dűbörgő korszakához stilszerűbb és hozzáillőbb, ha egy kötés, feltehetően ibolyaszínű részvenypapírral helyettesítem a virágot.

S a jökevdű óriás már nyult is a kabátja belső zsebébe és két pontosan elkészített jegyzékkimutatót terített az elámult leányok elé:

— Itt van — dörögte diadalmasan. — Ezer darab Cophil részvény Olivia Delauers és ezer darab Violet Lovrence nevére... az eladás és vétel mai nappal elismertett. Nono, nem kell meghatódni, nem valami értékes ajándék, e pillanatban a Cophil részvények alig hatvanöt frankon állanak, holott a vétel, mint itt az ki van tüntetve, száznegynégyötönt. De az a halvány sejtelmem, hogy nem

lesz ez mindig így. És, ami még fontosabb, ennek a kis iratnak, vagyis részvénykötésnek, birtokában jogunk van résztvenni a Cophil-bányavállalat ma délutáni közgyűlésén, ahol felszólalhatnak, szavazhatnak és mindaz a kedvezmény megilleti őket, ami a vállalat tulajdonosainak, a részvényeseknek kijár. Azt mondanom se kell tán, hogy én is rendelkezem megfelelő mennyiségű Cophil-részvennyel, semmi akadályja sincs tehát, hogy együtt menjünk oda.

— És én? — szolt közbe jól színelte felháborodással Eddy Brice. — En mostohagyerek vagyok, papa? Én nem mehetek veletek?

— Ki mondotta ezt? Egyetlen szóval is ki állított ilyet? — utasította vissza a vádat az idősebbik Brice. — Te, a fiam, mint vagyonom és minden ingó és ingatlan értékem örököse, természetesen velem tartasz a közgyűlésre.

V.

A medve manőver.

E pillanatban egyszerre megakadt a jökevdű, incselkedő beszélgetés. Violet öszerezett, hal-kan felsikoltott úgy, hogy asztaltársai felfigyeltek. A szép leány remülten meredt ki a kis vendéglő függönyös üvegbejárata. Mindnyájan követték a pillantását. Az ajtóban egy rendetlen külsejű, vörösarcú, pofaszakállas úr állott és fűrkészvő, szúrós tekintettel keresgált az asztalok közönsége között.

— Itt van — suttogta halálra vált remüléttel Violet Lovrance.

— Kicsoda? — Helmann, Cophil Concession elnökiigazgatója, Arnold főnöke... Istenem, mit akarhat? Talán engem keres... — Miért fél tőle, Violet? — kérdezte Tom Brice.

— Nem tudom... Kétszer találkoztam vele, még Arnold társaságában, alig beszéltem néhány közböcső szót, emlékszem, hogy még gratulált is Arnoldnak választásához, kifogástalanul udvarias volt velem és én mégis úgy emlékszem vissza ezekre az együttlétekre, mint életem legkellemetlenebb élményére... Mondtam is akkor Arnoldnak, de ő kinevetett s azt felelte, hogy Helmann elnökiigazgató egyike a francia pénzpiac legnagyobb spekulánsainak és mérhetetlen vagyon ura. Ő Istenem, csak ne jöjjön ide!

A pofaszakállas, rendetlen, rossz ruházata ellenére is tekintélyes külsejű pénzember cammogó medvejárással csakugyan feléjük tartott, de pár asztalnyi távolságban tőlük megállapodott s leült az egyik kis kétszemélyes, ablakmelletti asztalkához, háttal nekik.

— Majd én beszélek vele — emelkedett fel helyéről Tom Brice. — Nem, ne... — Violet felugrott és idősebbik, elegáns asztaltársának karja felé kapott, de elkésett. A deresfejú óriás, két hatalmas lépéssel elérte már az ablakmelletti asztalkát:

— Monsieur Helman ugyebár? — szolt elragadtatott mosollyal és már le is ereszkedett a szembenlévő üres székre. — Pár óra múlva, a Cophil Concession közgyűlésén találkozni fogunk, ugyanis én is részvényes vagyok... de addig is...

(Folytatjuk.)

Furcsa innen

A Jourban ol...
wisch angol úri...
menyasszonyát...
olyan levelet ka...
nyaggyobb mérték...
fiatal hölgy hű...
wisch tárgyalog...
hitt az első ben...
rögtön kihajta...
pülotérre. Repül...
vált és Jewish...
könnyen múlt a...
Mivel még mag...
vált a pályán, m...
herszállító gép...
ja személyszá...
megbízhatatlann...
sünk üzletemb...
zott a végso ala...
hozni: lyukakat...
és feladta ma...
Természetesen...
kására címzett...
nek azonban a...
Jewish úr mind...
elkésve érkezett...
lépve azonnal ka...

Rendes sarki...
el szoktam sóz...
és akinek a ny...
küdni mertem v...
tűnt. Eltűnése...
rény emberke se...
zott, nem hag...
szorgalmasan...
dolognak. Kide...
patriarkafejű...
a külpolitikai...
alatt levette ö...
báit és mint me...
ber, aki a sarki...
szilen kiphent...
tülekedéstől, je...
tes katonai szol...

Meghatódotta...
menhelyen. Aff...
volt ez: sánták...
nyomorékok kö...
háziasszony, m...
csaknem szíves...
kák elvégzése...
gánát már éve...
tezsálják be...
jobb sorsba k...
Senki sem tud...
asszonyról és...
pedig riportot...
zajuk, meg kell...
semmit sem íro...
veikről. Azt az...
tatták meg az...
arról a meghat...
szemem előtt...
ember és a ném...
zásáról. A férfi...
asszony vezette...
szított neki szék...
fülébe érhetel...
nak azonban é...
és a férfi meleg...
meg az asszony...
megható volt...
egyik nem lát...
amaz nem szól...
szeköttetés hi...
között és még...
totta őket a ro...
Estére már egy...
lottak és szó n...
kül, boldogan...
kegét. Halott...
egyiknek, mo...
másiknak sugár...

— Debrecen...
cen területén...
egyszobás lak...
lakás és 1 darab...
kelekezett. Me...
darab egyszob...

Furcsaságok innen-onnan

A Journal olvastam: John Jewish angol úriember Párisban élő menyasszonyától a napokban olyan levelet kapott, mely a legnagyobb mértékben agasztotta a fiatal hölgy hűsége felől. Mr. Jewish tárgyilagossá ember lévén, nem hitt az első benyomásnak, hanem rögtön kihajtatott a croydoni repülőgépre. Repülőgép azonban nem volt és Jewish úr tudta, milyen könnyen mülö az asszonyi hűség. Mivel még magánrepülőgép sem volt a pályán, mindössze egy teherszállító gép, amelyek a pilótája személyszállítás tekintetében megbízhatatlannak bizonyult, hősünk üzletember létére nem habozott a végső áldozatot sem meghozni: lyukakat fúrt egy ládába és feladta magát gyorsárúként. Természetesen menyasszonya lakására csempesztte a ládát. Mit tesznek azonban a párisi erkölcsök: Jewish úr minden sietése dacára elkésve érkezett, amit a ládából kilépetve azonnal konstatálhatott is.

Rendes sarki koldusom, akinek el szoktam szólni kétfilléresemimet és akinek a nyomorékságára esküdni mertem volna, két napja eltűnt. Eltűnése, éppen, mert a szerény emberke senkinek sem hiányzott, nem hagyott nyugodni és szorgalmasan utánnyomoztam a dolognak. Kiderült, hogy az én pátriárkaféjű, nyöszörgő emberem a külpolitikai események hatása alatt levette összes szánandó hibáit és mint makkegészséges ember, aki a sarki üldögélésben egészen kipihent volt a társadalom tülekedésétől, jelentkezett önkéntes katonai szolgálatra.

Meghatódottan jártam ma a menhelyen. Afféle magánmenhely volt ez: sánták, vakok, bénák és nyomorékok közös lakása, akiket a háziasszony, maga is hadiözvegy, csaknem szíveségből, a háziurunk elvégzése fejében tartott magánál már évek óta. Egymást protezsálik be, ha valamelyikük jobb sorsba kerül, vagy meghal. Senki sem tud erről az emberbarát asszonyról és magannak is, aki pedig riportot írni mentem hozzájuk, meg kellett ígérem, hogy semmit sem írok címükről és neveikről. Azt azonban nem fogadtatták meg velem, hogy ne írjak arról a megható jelenetről, mely a szemem előtt játszódott le. A vak ember és a néma asszony találkozásáról. A férfi újonnan jött, az asszony vezette be a szobába. Ő készítette neki széket és dűnyögött a fülebe érthetetlen nyelven. A vaknak azonban érzékenyek az idegek és a férfi meleg mozdulattal fogta meg az asszony kezét. Könnyekig megható volt az a találkozás. Az egyik nem láthatta a másikat, amaz nem szólhatott: minden összeköttetés hiányzott a két ember között és mégis egymás felé hajtották őket a rokonszenv hulláma. Estére már egymáshozsimulva állottak és szó nélkül, tekintet nélkül, boldogan simogatták egymás kezét. Halottfenyű szeméből az egyiknek, mozdulatlan ajkáról a másiknak sugárzott a szerelem.

— **Debrecen építkezése.** Debrecen területén októberben 11 darab egyszobás lakás, 6 darab kétszobás lakás és 1 darab négyosztós lakás keletkezett. Megszűnt viszont 4 darab egyszobás lakás.

HIRDETÉNY. Értesítem a város serfés- és juhtartó gazdaközönységét, hogy a város tulajdonát képező erdőségeken gyakorolható téli legeltetésre vonatkozó hajtócédlákat, a legeltetési szabályrendelet szerint arra illetékes egyének részére, a városi számvéveség (I. em. 10. sz. szoba) november 14-től kezdődőleg adja ki. A sertések és juhok téli legeltetésére november 14-től kezdhető, a legeltetésre felszabadult területeket, legeltetési cédula bemutatásakor, az illető erdőhivatalok fogják kijelölni. Figyelemelni kívánom az érdekeltek gazdaközönységét, hogy legeltetési szabályrendelet rendelkezéseivel, továbbá a legeltetéssel kapcsolatosan a városi számvéveség, valamint az erdőgazgatóság, illetve az erdőhivatalok és azok közgei által kiadandó rendelkezésekhez minden tekintetben szigorúan alkalmazkodjanak, mert ellenkező esetben a legeltetési engedélyt fölöttük megvonom s ellenük a kihágási eljárást fogom folyamatba tenni. Különösen figyelmebe ajánlom a gazdaközönségnek, hogy csak saját jószágára válthajtócédlát, továbbá, hogy más jószágát saját nevével nem engedje kihajtani, mert minden egyes ilyen esethez bizonyos meg lesz torolva. **Polgármester.**

49.395/3—1938. C. szám. **HIRDETÉNY.** A szőlő és gyümölcsös tulajdonosok figyelmébe. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy az 1938. XXXI. tc. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott 83.000/1938. F. M. számú rendelet szerint hegyközséget kell alakítani azokban a városokban is, amelyek határában a beültetett szőlők területe gyümölcsösök nélkül vagy a beültetett gyümölcsösök területe szőlők nélkül, végül a beültetett szőlők és gyümölcsösök területe együtt legalább 50 kat. hold. Beültetett szőlőnek azokat a területeket kell tekinteni, amelyek kat. holdanként legalább 4500 szőlőtökével vannak beültetve, tekintet nélkül a szőlő fajtajára, valamint arra, hogy a szőlő termőben van-e, vagy sem. Beültetett szőlő fogalma alá esnek az amerikai anyatelepek, valamint a szőlővessző és szőlőoltványt termelő telepek is. Ha valamely területen kat. holdanként 4500 szőlőtökénél kevesebb van telepítve, úgy a terület nagyságára való tekintet nélkül 4500 szőlőtökét kell egy kat. hold szőlőnek tekinteni. Beültetett gyümölcsösöknek a gyümölcsfákkal beültetett területeket kell tekinteni, tekintet nélkül a gyümölcsfák nemére, azok érlelésára, valamint arra, hogy a gyümölcsös termésben van-e vagy sem. A beültetett gyümölcsös fogalma alá esnek a gyümölcsfaiskolák is. Az idézett rendelkezésben megállapított területbe a szétszórtan vagy egyes sorokba ültetett, illetőleg a mesgyéken vagy utak mellett telepített gyümölcsfákat is be kell számítani és pedig úgy, hogy 100 gyümölcsfát kell 1 kat. hold gyümölcsösnek tekinteni. Felhívja tehát a hatóság mindazokat, akik szőlővel vagy gyümölcsösrel rendelkeznek, miszerint 15 napon belül a városi elsőfokú közigazgatási hatóság 46. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt kötelesek bejelenteni szőlőjük vagy gyümölcsösük kat. holdakban és □-ekben kifejezett pontos területét és annak fekvését, valamint telekkönyvi helyrajzi számát. A város határában több hegyközséget akkor lehet alakítani, ha a törvény hatálya alá tartozó területek a város bár egymástól távolfekvő határreszein, de központosítva összefüggően fekszenek, vagy ha ezeknek a területeknek nagysága teszi kívánatossá több hegyközségnek alakítását. A külön hegyközség alakításának engedélyezése iránti kérelmet az érdekelte birtokosok a birtokárny szerint zá-

mlott többsége ennek, valamint az egyéb szükséges körülmények igazolása mellett a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál frásban terjesztik elő. A kérvényben tüzetesen meg kell jelölni, hogy az érdekeltek a hegyközséget a város határában fekvő mely ingatlanokra kívánják megalakítani. A törvény 23. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint új szőlőt a törvény hatálybalépésétől számított 3 évig tilos telepíteni. A tilalmi idő elteltével új szőlőt csak a földművelésügyi miniszter előzetes engedélyével szabad telepíteni. A tilalmi idő alatt 200 □-öt meg nem haladó területű szőlőt az a birtokos sem telepíthet, akinek nincs szőlője és nem egészítheti ki 200 □-örel szőlőjét az a birtokos sem, akinek szőlője az említett mértékben alul marad. A tilalmi idő alatt a város belterületén, közvetlenül a lakóházhoz csatlakozó telken 100 vagy ennél kevesebb szőlőtököt sem szabad telepíteni. A szőlővesszők és szőlőoltványok üzletszerű (kereskedelmi) termelésre irányuló új szőlőtelepek létesítésére, illetőleg a már meglévő ilyen telepek további üzembentartásának engedélyezése iránti kérvényeket a már meglévő ilyen telepek üzembentartására az 1938. évi december hó 31-ik napjáig, az üzembe helyezni kívánt ilyen telepekre pedig az üzembe helyezés évtől megelőző év december hó 31-ik napjáig a Földművelésügyi Miniszter úrnál kell előterjeszteni. A kérvénynek tartalmaznia kell a kérvényező nevét és lakhelyét, annak a dűlőnek a nevét, telekkönyvi helyrajzi számát és területét, amelyen kérvényező a szőlővessző és szőlőoltvány telepet üzembe helyezni vagy üzembentartani kívánja, az anyatökek s végül az évenként termelni kívánt szőlővesszők és szőlőoltványok fajtajánként részletezett darabszámát. A termelni kívánt szőlőoltványoknál az alanyt és a nemesítő fajtákat is meg kell jelölni. Kérvényező egyidejűleg igazolni köteles azt, hogy erkölcsileg kifogástalan és büntetlen előéletű, valamint, hogy megfelelő vagyona van. Az engedélyes minden év március hó 1. napjáig az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnek frásban bejelenteni köteles az üzembentartani engedélyezett szőlőtelepen lévő anyatökek, valamint az előző év őszén kitermelt és az abban a napjári évben forgalombahozni szándékozott szőlővesszők és szőlőoltványok fajtajánként részletezett darabszámát. Az engedélyes a kitermelt szőlővesszőkről és szőlőoltványokról, valamint arról, hogy ezekből kinek, mikor, hány darab és milyen fajtájú szőlővesszőt vagy szőlőoltványt adott el, nyilvántartást köteles vezetni. Aki szőlővesszőt és szőlőoltványt termelésével nem üzletszerűleg foglalkozik, hanem csupán saját szükségletére termel szőlővesszőket s szőlőoltványainak feleslegét kívánja értékesíteni, szőlőtelepe üzembentartására nem kell engedélyt kérnie. A szőlővesszőnek és szőlőoltványainak forgalombahozatalára azonban, a forgalombahozatalt megelőzően legalább 30 nappal, a szőlőtelepe helye szerint illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőtől egyszeri eladásra jogosító engedélyt kell kérnie. Aki nem a saját üzembentartás céljából szőlőtelepéről származó, hanem egészben, vagy részben mástól vásárolt szőlővesszőket vagy szőlőoltványokat az adásvételével üzletszerűen kíván foglalkozni, tekintet nélkül arra, hogy sajátmagának van-e üzembentartani engedélyezett szőlővessző és szőlőoltvány termelő telepe vagy sem, köteles erre a Földművelésügyi Miniszter úrtól engedélyt kérni. Aki a szőlővesszők és szőlőoltványok adásvételével üzletszerűen kíván foglalkozni, annak a Földművelésügyi Miniszter úr engedélyt felül iparigazolványt is kell szereznie. A szőlővessző és szőlőoltvány üzlet engedélyese nyilvántar-

lást köteles vezetni arról, hogy kitől, mikor, hány darab és milyen fajtájú szőlővesszőt vagy szőlőoltványt vásárolt, továbbá, hogy mikor, kinek, hány darab és milyen fajtájú szőlővesszőt vagy szőlőoltványt adott el. A szőlővesszőknek és szőlőoltványoknak piacra vagy más elárúító helyen való árusítása, ugyancsak ezekkel való hálalás tilos. Részlet oltvány készítés útján előállított szőlőoltványokat is csak az hozhat forgalomba, aki szőlővesszők és szőlőoltványok adásvételével üzletszerű lebonyolítására szabályszerű engedélyt nyert. Figyelemzteni a hatóság az érdekelteket, hogy amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő az, aki bejelentési kötelezettségének nem, vagy nem a megszabott időben tesz eleget, vagy aki tudva rosszhiszeműleg a valóságos helyzetnek részben vagy egészben meg nem felelő adatokat jelent be az illetékes hatóságoknak. Kihágást képez továbbá a szőlővesszők és szőlőoltványok forgalombahozására vonatkozó rendelkezések megszegése vagy kijátszása stb. A végrehajtási rendelet terjedelménél fogva minden részletben nem közölhető, de az az érdeklődőknek betekintés céljából a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt rendelkezésre áll. **Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.**

HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város szfgati gazdaságából mintegy 500 q Ella-burgonya és 180 q Krügerburgonya kerül eladásra. A venni szándékozók frásbeli ajánlataikat f. hó 21-én délelőtt 11 óráig adják be a városi gazdasági ügyosztályhoz (Városháza, félemelet 13. sz. szoba), ahol az eladási feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A burgonya a szfgati gazdaságban van és barmikor megtekinthető. **Gazdasági intéző.**

KÖZGAZDASÁG

TARTOTT A BUZA.

A határidő piacon: Rozs: márciusra: 16.09, 16, zárlat 16.00—16.10, májusra: 16.31, 16.32, zárlat 16.20—16.21.

Tengeri májusra 16.04, 15.97, 15.78, zárlat 15.80—15.81. A készáru piacon: Búza: 20.50—20.60 78 kg-os 20.70—20.80, 79 kg-os 20.90—21.00, 80 kg-os 21.00—21.10, fejmegyei 77 kg-os 2.60—20.70, 78 kg-os 20.80—20.90, 79 kg-os 21—21.10, 80 kg-os 21.00—21.10.

Rozs: 15.05—15.15. Takarmányárpa: elsőrendű 18.30—18.50, középminőségű 18.00—18.20. Tengeri: tiszántúli 13.85—13.90; egyéb áll. 13.65—13.80.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

Angol font (1 font) 16.10. — Cseh korona (100 korona) 7.50. — Dinar (100 dinár) 7.15. — Dollár (100 dollár) 339.25. — Francia frank (100 frank) 9. — Lei (100 lei) 3. — Lira (100 lira) 16.90. — Svájci frank (100 frank) 76.80.

Lakót szeretne házába?

Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen áreszen levő lakásba a lakót.

Apróhirdetések

Levelezés

Tűzilat, szemet, kokszot, brikettet télire már most szerezz be legolcsóbban Vágó József tűzifa- és szénkereskedésében Margit-fürdő mellett. Telefon 10-24. Katonatisztek, altisztek, „Unióc”-tagok beszerzőbelye. 2808

Betöltendő állás

Zenészek! 3-4 tagból álló zenekart fizetéssel azonnal felvesz Halász vendéglő. 3758

Mindenes bejárónót jó bizonyítvánnyal felveszek, Péterfia u. 48., keresztépület, hátul az udvarban. Jelentkezni reggel 9 órától. 3606

A vegyesdandár tisztai étkezője egy jól főző szakácsnét keres. Jelentkezés hétfőn 8 órától, Péterfia laktanya. 3759

Általános biztosító intézet keres Hajdú és Bihar megye minden helységében helyi képviselőket és külmunkatársakat. Utóbbiakat fix fizetéssel. A szakmában járatlanokat beoktatjuk. Ajánlatokat Debrecen Postafiók 28. címre kérjük. 3737

Bejáró mindenest 15-re felveszek. Jelentkezés: Csillag Arthur könyvkereskedés, Városházaépületben. 3747

Fűszerkereskedőség, boltiszolga, kifutó mielőbbi belépésre felvétetik. Jelentkezés délután 4 órától kezdve Ullmann rt., Piac 61. 3745

Ügyes mindenest felveszek. Jelentkezés Friczi kalapszalmon, Első Takarékpálota. 3774

Bejárónót a délelőtti órákra felveszek. Széchenyi u. 25. emelet. 3746

Allást keresők

Főző elmenne zsidó házköz, mindenféle főzést, sütést vállal. Cím a kiadóban. 3701

Tűzharcos nyugdíjas alkalmazott keres pénzbeszedői, eljárói, esetleg raktárnoki állást. Cím a kiadóban. 3437

Kiadó lakás

Kiadó különálló kiscsaládi ház udvarral. Hermann Nyilastelep, autóbussmegálló. 3749

Teljesen különbejárattal csinosan berendezett szoba, parkirozott udvarban kiadó. Hátul az udvarban, keresztépület. Péterfia u. 48. 3691

Négyszobás, komfortos lakás 1939 május 1-re kiadó, Ferenc József út 49. sz. 3757

Uccai szoba, fűthető előszoba, kapualatti bejárattal garzon lakásnak, vagy irodának kiadó. József kir. herceg u. 4. 3751

Ötszobás lakás, mely újonnan lesz parkettezve, festve májusra kiadó. József kir. herceg u. 8. 3740

4 szoba, hallos, melegvízfűtéses lakás május 1-re kiadó, Ferenc József út 45-47 sz. 3750

Légtűtéses kis udvari szoba kiadó, Batthyány u. 17., félemelet 4. 3770

Piac uccára nyíló ablakokkal 2 szobás lakás kiadó. Arany János u. 1. sz. 1. emelet. 3752

Központban tiszta szoba fürdőszoba használatlalt november 15-re olesón kiadó. Cím a kiadóban. 3614

Csinosan bútorozott uccai szoba egy esetleg 2 személynek, fürdőszobahasználatlalt nov. 15-re, továbbá egyszerűen bútorozott kis szoba azonnal kiadó. Fürdő u. 5. sz. 3617

Négyszobás modern lakás kiadó november 1-re Széchenyi u. 23. Érdeklődni Alföldi Takaréknál. 3598

Uccai bútorozott szoba, 2 személyes kiadó, Miklós u. 10. 3668

Ingatlan

Libakerti föld házzal együtt telekárón alul eladó, Viola u. 29. Telefon 34-91. 3763

Eladó Bihari telep, Láhner utcán öt házhely 800 pengőjével, jó konyhakertészeti föld, esetleg részletfizetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth uccán 3773

Házak: Arany János u. elején 2x3 szobás, Bikánál adómentes 3 szobás és 2x2 szobás, Törvényszéknél 2x4 szobás, mind alkalmi vételek és a város minden részében eladók. Balázs Andor, Rákosi Jenő u. 5. 3754

Földek homokon 5, 20, 35 tanyás, feketén 7, 10, 40 holdas. — Szepesen 13 hold 5 q bérrrel eladók. Balázs Andor, Rákosi Jenő u. 5. 3755

Eladók város alatt tanyásföldek, Sestakertben palatetős ház nagy kerttel, Kossuth kertben 3 szobás terraszos villa egy hold termő szőlő. el. Gazdák Bankjában. Kossuth uccán. 3772

Eladás

Gyermekkosci, sötétkék, aramvonalas, teljesen új eladó. Vágó József Magoss György tér 12. sz. 3757

Modernháló, ebédlőszekrény, kombinált szekrény, rádió, szelzon, konyhaberendezés, iróasztal, székek, különféle bútorok eladása, Hatvan u. 61. 3689

Eladó fűrészpör-vaskályhák, Nyugati ucca 32. 3766

Eladó alig használt ülökád, 25 literes zsírosbödön, nikkelezett fedelű szobaszéntartó, egy pár igen szép magasszárú női hócipő Varga u. 35. 3751

Eladó kettő darab öntöttvas zománczott kád, Werbőczy ucca 4. Házfelügyelő. 3768

Modern háló, ebédlőreklamé, kombinált-szekrény, redőnyös íróasztal, szelzon, fafogas, antikpoharak, villanymotorok, esztérgapák, Rabeigh oldalkocsis motor, rézagy, konyhaberendezés, székek minden elfogadható áron, Dégenfeld tér 6. udvarban. 3740

Gyermek-vaságy, fehér, tiszta eladó, Rákosi Jenő u. 8. II. em. 3. 3764

Eladó fürdőkád, káposztás hordó, Széchenyi ucca 23. 4. ajtó. 3747

Eladó használt öntöttvas fürdőkád, Pásztor, Nyomató u. 16. szám. 3748

Varrógép nagyon olesón eladó, Szepességi u. 29. 3748

Jókarban lévő női télikabát és hócipő eladó. Cím a kiadóban. 3745

Rádió

Rádió és villanszerelési vállalatot áthelyeztem Miklós ucca 2. szám alól 8. szám alá, ahol felelősség mellett vállalom villany-és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 8., keresztépület. 1108

Vétel

Páncél iratszokrényt, vagy kis pénzsokrényt vennék. — Cím a kiadóban. 3765

Mindent veszek, használt bútort — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat, Andraskó, Csapó u. 16. Hírvásra jövök. 2996

Ajánlat

Fűrészpör kapható Vágó tűzifa kereskedésében Margit-fürdő mellett. Telefon 10-24. 3756

Téli ruházódásra olesón vehet maradék-üzletben, József kir. herceg ucca 2. 3690

Schuller Sámuel szobafestő- és mázolómeister lakását és műhelyét Miklós ucca 18. szám alá helyezte át. Ugyanott bútorok mázolását és fényezését vállalja. Telefon: 32-06. 3696

Király kávéi kitűnőek. Aromás, zamatos kávé. Király üzletében a vevő előtt pörkölik, Dégenfeld-tér 11. 3348

Birsalma nagyban és kicsinyben kapható Kassai út 15. és Bethlen ucca 19. alatt. 3769

Lelac zománczott asztaltűzhelyek, szénkályhák állandóan raktáron. Készíti: Levensik tűzhelyüzeme, Csapó ucca 87. Zománczott tűzhelyek szakszerű javítása garancia mellett. 2882

Költözőkéseket helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabúru feladását és bármilyen vagonáru szállítást, azonkívül raktártárolást vállal a legrendesebben és legolcsóbban. Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 3758

Eltörött dísz tárgyak javítása, restaurálása szakszerűen, olesón. Bárány Rádióház, — Szent Anna u. 1. 3761

Rőfős és maradék vásárlásával keresse fel bizalommal Kertész Sándorné céget. Pontos kiszolgálás. Dezenfeld tér 3. 2913

Villanykörtesere 20 fill., koresolyák 2 pengőtől, sláger gramofonlemezek. — Vagyonmentő. Hunyadi u. 18. 3684

Libaaprólék kapható, füstölt libahús 10 dkg 28 fillér, libaszalámi 36 fillér. Heisz, Simonffy u. 5. Tejpiac. 3492

Női fekete télikabát P 22-től, férfi télikabát P 25-től kapható Vágó Sándortól, Csapó u. 10. 3581

Szagmentes állami szén 2.50, ózdi 3.40 házhoz szállítva. Telefon 16-97. 3727

Hunyadiuccai Zálogház folyósít kölcsönöket ékszerekre s mindenféle kereskedelmi árukra. 3744

Sodronyágybetét, drótkerítések, vaságyak, mosdók, kályhavédők. — Ottónál készülnek, Rákóczi ucca 13. 3194

Bőröveket, kesztyűket, retikülöket legszebben készíti a Bácsi-cég, Halköz 6. 3615

1 kiló idei
MAZSOLA
1-20
Délgyümölcs-csarnok
Arany sika mellett és a Hungária palotában.

Libaaprólék 70 fill., libamáj 3 fillértől, füstölt libahús, tepertő legolcsóbban Kornhausernál, Simonffy u. 6. Sarki kocsmán túl s csapóuccai színházjárárnál libahúszletben. 3749

Oktatás

Hölgyeim! Szabni, varni tanítók rövid idő alatt, különös módszerrel. Menyasszonyi, estélyi ruha, fehér szilbunda kikölesönözhető. Varga u. 12., 7. ajtó. 3675

50 fillér 1 óra. Angol, olasz, német nyelvtanfolyamok. Érdeklődni a kiadóban. 2226

Szabni, varni úrinők tanulhatnak szerződéssel, vagy munkáskönyvvél dr Balázsennél, Rákosi Jenő u. 5. 3753

Nyugalmazott tisztviselő polgári iskolai, valamint 1-3 osztályú gimnáziumi tanulók korrepetálását vállalja szerény díjazás mellett. Cím a kiadóban. 3595

Született német nyelvórát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 3059

Ellátás

Uri női lakásra, esetleg teljes ellátásra elfogad, özvegy lelkészné, Burgondia 2. 3680

Budapesten úrlányoknak, úrhölgyeknek teljes ellátás havi 56 pengő, csak lakás 18 pengő. Teréz út 18. III. 1., Rákóczi út 59. III. 2., József krt. 55. II. 8., Szent István krt. 1. III. 5. Telefon: 14-25-70. 3170

Különféle

Grafológusnő problémáit megoldja, sorát boldogulása felé irányítja, Széchenyi u. 43. 3771

Fekete kutya, him, nagy elveszett. Megtaláló címét kiadóra kérem. Jutalmát kap. 3760

Mindenemű varrást, fehrneműt is, javítást, harisnyatalpalást, 3 párból kettőt készítek. Házhoz is megyek. József kir. herceg ucca 22., kiskalás. 89

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó vállalat Rt.

fü
B4 C4
A4 D4 B3 A3 B6 A6

Polg
Kárpátok, gépteg ország nem m rendez lik Spany

Rus
A Kárpátok...
Dunamedence

Rus
Ungvár...
Neh...
A tegn...
és megak...
Legtöb

B4 C4
A4
D3 A3